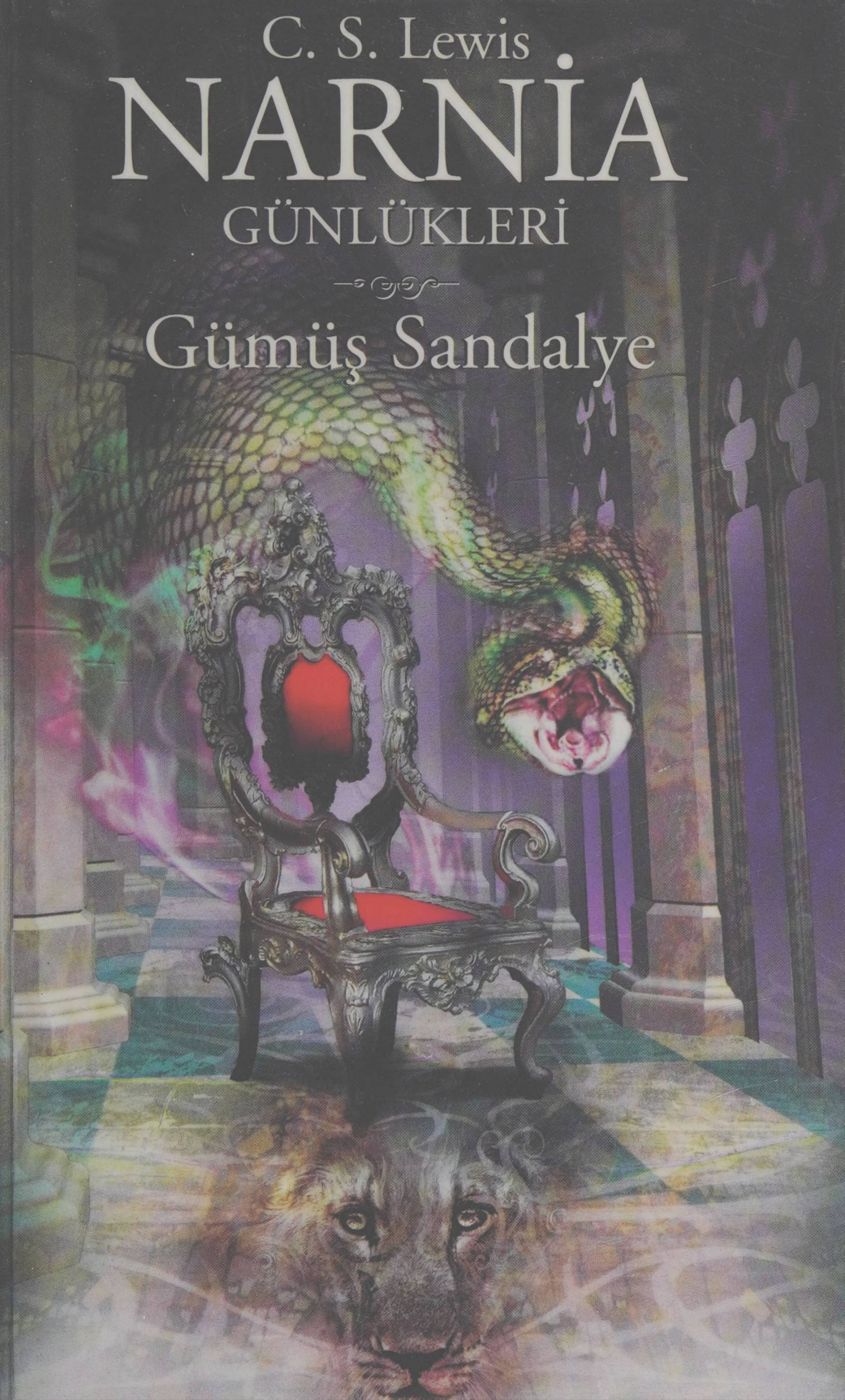
C. S. Lewis

NARNİA GÜNLÜKLERİ

Gümüş Sandalye

Gümüş Sandalye

C. S. Lewis

Çizimler: Pauline Baynes

DOĞAN EGMONT

Narnia Günlükleri
Gümüş Sandalye
C.S. Lewis

Özgün Adı: *The Chronicles of Narnia*
The Silver Chair - © CS Lewis Pte Ltd 1953

Çizimler: Pauline Baynes - © CS Lewis Pte Ltd 1953
Kapak İllüstrasyonu: Cliff Nielsen - © CS Lewis Pte Ltd 2002

Narnia® Günlükleri, Narnia®, tüm kitap, karakter
ve yer adları CS Lewis Pte Ltd.'a aittir.
İzinsiz kullanılması kesinlikle yasaktır.
CS Lewis Company Ltd'in izniyle
Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık A.Ş.
tarafından yayımlanmıştır.
Telif hakkı Akçalı Ajans aracılığıyla
alınmıştır.

Çeviri: Müfit Balabanlılar
Yayına hazırlayan: Deniz K. Pala
Grafik tasarım: Havva Alp
Üretim müdürü: Zeynep Yağız
Basıldığı yer: Yıkılmazlar Matbaacılık
İstanbul, 2006
Tel: (0212) 246 46 46
ISBN: 975-991-077-2

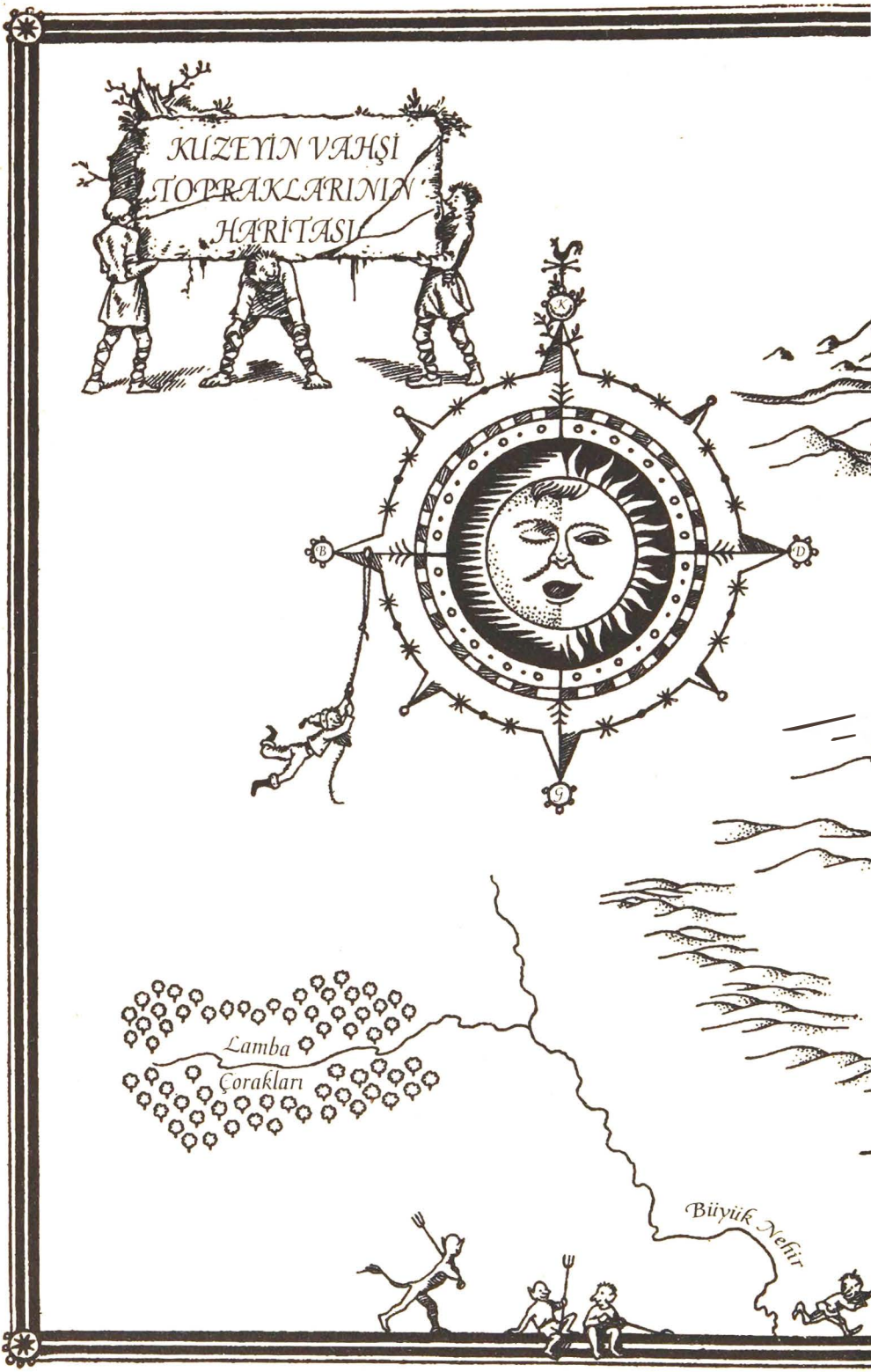
www.narnia.com

Nicholas Hardie'ye

İçindekiler

1. Spor Salonunun Arkasında 1
2. Jill'e Bir Görev Veriliyor 17
3. Kralın Denize Açılışı 31
4. Baykuşlar Meclisi 46
5. Suratsız 61
6. Kuzeyin Vahşi Toprakları 77
7. Garip Hendekler Tepesi 94
8. Harfang Sarayı 109
9. Önemli Bir Bilgiyi Nasıl Keşfettiler 125
10. Güneşsiz Yolculuk 139
11. Karanlık Kalede 155
12. Yeraltı Kraliçesi 170
13. Kraliçesiz Yeraltı 185
14. Dünyanın Dibi 199
15. Jill'in Kayboluşu 213
16. Yaraların İyileşmesi 226

KUZEYİN VAHŞİ
TOPRAKLARININ
HARİTASI
Lamba
Çorakları
Büyük Nehir

HARFANG
Antik Devler Şehri'nin kalıntıları
Dev Köprü
YÜKSEK OVA
Sarp Kayalıklar
Şıpırtı Nehri
Bataklık
DENİZ
ARNİA

1

Spor Salonunun Arkasında

Kasvetli bir sonbahar günüydü ve Jill Pole spor salonunun arkasında ağlıyordu.

Ağlıyordu, çünkü ona kabadayılık taslıyorlardı. Size bir okul hikâyesi anlatmaya niyetli değilim; Jill'in okulu pek de hoş bir konu değil zaten. Bu yüzden bundan mümkün olduğunca az bahsedeceğim. Burası "karma eğitim" yapılan, yani hem kız hem de erkek çocukların gidebildiği bir okuldu; okul karmaydı, okulu yönetenlerin kafalarıysa karmakarışık. Bu insanlar çocukların istedikleri her şeyi yapmasına izin verilmesi gerektiğini düşünüyordu. Ne yazık ki, on ya da on beş büyük kız ve erkek çocuk vardı ki, en sevdikleri şey birbirlerine kabadayılık taslamaktı. Diğer okullarda bu ve benzeri sorunların fark edilip çözüme kavuşturulması yarım dönemden çok sürmüyordu, ama bu okulda ne fark

ediliyor ne de önleniyordu. Fark edilse bile sorumlular cezalandırılmıyor, okuldan atılmıyordu. Müdür bunların ilginç psikolojik durumlar olduğunda ısrar ediyor ve sorumluları çağırarak onlarla saatlerce konuşuyordu. Nabza göre şerbet vermeyi bilen yaramazlar, bırakın cezalandırılmayı, müdürün sevdiği öğrenciler arasına bile girebiliyordu.

Jill Pole'un, o kasvetli sonbahar gününde spor salonunun arkasından çalılıklara doğru giden küçük ve çamurlu patikada ağlamasının nedeni buydu. Bir oğlan elleri ceplerinde ıslık çalarak salonun köşesini döndüğünde, o hâlâ ağlıyordu. Oğlan az daha ona çarpacaktı.

"Önüne baksana!" dedi Jill Pole.

"Tamam" dedi çocuk, "abartmana gerek—" sonra Jill'in yüzünü gördü ve onu tanıdı. "Bana bak Pole" dedi, "neler oluyor?"

Jill sadece yüzünü buruşturdu; hani bir şey söylemeye çalışırsınız, ama konuşursanız ağlamaya başlayacağınızı hissedersiniz ya, işte o türden bir buruşturmaydı bu.

"Yine onlar, sanırım. Her zamanki gibi" dedi çocuk ümitsizce, ellerini yeniden ceplerine sokarak.

Jill başını salladı. Konuşmayı başarabilseydi bile, söyleyecek bir şeyi yoktu. İkisi de neler olup bittiğini biliyordu.

"Dinle" dedi çocuk, "bize hiçbir yararı yok—"

Niyeti iyiydi, ama nasihat etmeye başlayan her insan gibi, o da sadece konuşuyordu. Jill aniden sinirlendi (eğer biri ağlamanızı yarıda keserse sinirlenmeniz çok normaldir).

"Sen kendi işine bak" dedi. "Kimse bu işe burnunu sokmanı istemedi, değil mi? Kimin ne yapması gerektiğini söyleyip iyi biri olduğunu ispatlayacaksın, değil mi? Sanırım tüm zamanımızı yaltaklanarak, gözlerine girmeye çalışarak, senin yaptığın gibi etraflarında dört dönerek geçirmemiz gerektiğini söyleyeceksin."

"Aman Tanrım!" dedi çocuk. Çalılığın kenarındaki tümseğe oturmuş, ama otlar ıslak olduğu için aceleyle ayağa kalkmıştı. İsmi Eustace Scrubb'dı ve kötü biri değildi.

"Pole!" dedi. "Bu adil mi? Son zamanlarda, bu söylediklerinden herhangi birini yaptım mı ki? Tavşan konusunda Carter'a karşı gelmedim mi? Spivvin'lerin sırrını saklamadım mı – hem de işkence görmeme rağmen? Ve ben—"

"Ben-ben bilmiyorum ve ayrıca umrumda da değil" diyerek hıçkırıklara boğuldu Jill.

Scrubb, Jill'in henüz kendine gelemediğini anlamıştı ve akıllılık ederek ona nane şekeri teklif etti. Kendisi de bir tane attı ağzına. Az sonra Jill her şeyi daha net görmeye başlamıştı.

"Özür dilerim Scrubb" dedi. "Haksızlık ettim. Bu dönem tüm bu söylediklerini yaptın."

"Eğer elinden geliyorsa, daha önce olanları unut, olur mu?" dedi Eustace. "O zaman ben başka biriydim. Ben... of! Küçük bir keneydim."

"Sahiden öyleydin" dedi Jill.

"Öyleyse, bir değişiklik görebiliyor musun?" dedi Eustace.

"Sadece ben değil" dedi Jill. "Herkes öyle söylüyor. Onlar da fark etti. Eleanor Blakiston, Adela Pennyfather'ı dün soyunma odasında bunun hakkında konuşurken duymuş. Demiş ki, 'Birinin şu Scrubb denen çocukla ilgilenmesi gerek. Bu dönem idaresi çok güç oldu. Artık onun icabına bakmamız gerekecek.'"

Eustace ürperdi. Uygulama Okulu'ndaki herkes, birinin onlar tarafından "icabına bakılması"nın ne demek olduğunu bilirdi.

İki çocuk da bir an için sustu. Defne yapraklarından su damlacıkları süzülüyordu.

"Geçen dönem neden o kadar farklıydın?" dedi Jill az sonra.

"Tatilde bir sürü tuhaf şey oldu" dedi esrarengiz bir biçimde.

"Ne tür şeyler?" diye sordu Jill.

Eustace uzun süre bir şey söylemedi. Sonra dedi ki,

"Bana bak Pole, sen ve ben buradan nefret ediyoruz, değil mi?"

"Ben ediyorum" dedi Jill.

"O zaman sanırım sana gerçekten güvenebilirim."

"Pek de iyi niyetlisin!" dedi Jill.

"Evet, ama bu gerçekten çok müthiş bir sır. Pole, bana bak, şeylere inanır mısın, buradaki herkesin güleceği türden şeylere?"

"Bilmem ki" dedi Jill, "belki inanırım."

"Geçen tatilde dünyanın dışına, yani bizim dünyamızın dışına çıktığımı söylesem bana inanır mıydın?"

"Ne söylediğini anlamıyorum."

"Pekâlâ, dünyaları boşverelim o zaman. Konuşan hayvanların, büyülerin, ejderhaların ve peri masallarındaki şeylerin olduğu bir yere gittiğimi söylediğimi düşün bakalım." Bunu söylerken yüzü kızarmıştı.

"Oraya nasıl gittin?" dedi Jill. Tuhaf, ama o da biraz utanıyordu.

"Oraya gidebilmenin tek yolu büyü" dedi Eustace fısıldayarak. "İki kuzenimle beraberdim. Hepimiz bu dünyadan koparılıp götürüldük. Onlar daha önce oraya gitmişti."

Artık fısıldayarak konuştukları için, her nasılsa Jill'in anlatılanlara inanması daha bir kolaylaştı. Sonra aniden korkunç bir kuşkuya düştü (öylesine ciddi bir

tavırla konuştu ki bir an için bir kaplana benzedi).

"Eğer benimle dalga geçiyorsan, bir daha asla konuşmam senle, asla, asla, asla" dedi.

"Dalga geçmiyorum" dedi Eustace. "Dalga geçmediğime yemin ederim. Her şeyin üzerine yemin ederim."

(Ben okuldayken, "Annem üzerine yemin ederim" derdik. Ancak Uygulama Okulu'nda annelere aldırış eden yoktu.)

"Tamam" dedi Jill, "sana inanıyorum."

"Kimseye tek kelime etmeyeceksin değil mi?"

"Sen beni ne sanıyorsun?"

İkisi de çok heyecanlanmıştı. Sonra Jill etrafına bakındı, donuk sonbahar göğünü seyretti, yapraklardan damlayan zerreciklerin sesini duydu, Uygulama Okulu'ndaki çaresiz hallerini düşündü ve (bu on üç haftalık bir dönemdi ve daha on bir haftaları vardı) dedi ki: "İyi diyorsun da, bu anlattıklarının ne yararı var ki? Orada değiliz. Buradayız. Ve oraya gidemeyiz. Gidebilir miyiz yoksa?"

"Bunu ben de merak ediyorum" dedi Eustace. O yerden geri döndüğümüzde birisi Pevensie Kardeşler'in (onlar benim kuzenlerim) oraya tekrar gidemeyeceklerini söyledi. Bu onların üçüncü gidişiydi, anlarsın ya. Sanırım tüm haklarını kullandılar. Ancak bana böyle

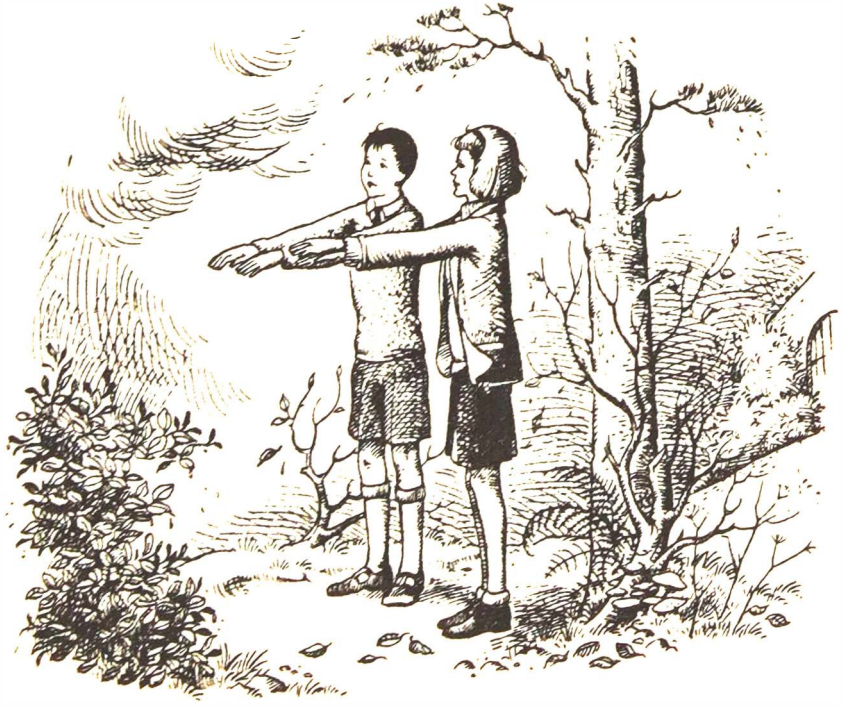
bir şey söylenmedi. Benim de geri dönemeyeceğimi söylemek isteseydi eminim bunu açıkça dile getirirdi. Bu fikir hiç çıkmıyor aklımdan; acaba gidebilir miyiz?"

"Oraya gidebilmek için çabalayalım mı diyorsun?"

Eustace başını salladı.

"Yani yere bir çember çizecek, ortasına garip harfler yazıp içine girerek tılsımlar eşliğinde büyüler mi mırıldanacağız?"

"Şey" dedi Eustace, bir süre dikkatle düşündükten sonra. "Hiç denemedim, ama düşünmedim değil. Ama artık çember member işe yaramaz. Bundan hoşlanacağını sanmıyorum. Ona zorla bir şeyler yaptırmaya çalıştığımızı düşünür. Ondan izin almadan hiçbir şey yapamayız."

"Hakkında konuştuğun bu kişi kim?"

"Orada ona Aslan diyorlar" dedi Eustace.

"Ne tuhaf isim!"

"Kendi de en az ismi kadar tuhaf" dedi Eustace ciddi bir şekilde. "Bir deneyelim, denemenin bir zararı olmaz. Böyle yan yana duralım ve kollarımızı, avuçlarımız yere bakacak şekilde önümüze uzatalım. Aynı Ramandu'nun adasında yaptıkları gibi—"

"Kimin adası?"

"Bunu daha sonra anlatırım. Doğuya bakmamızdan hoşlanabilir. Bakalım, doğu nerede?"

"Bilmiyorum" dedi Jill.

"Kızların yön bulma konusunda bu kadar beceriksiz olmaları çok acayip" dedi Eustace.

"Sen de bilmiyorsun" dedi Jill, öfkeyle.

"Ben biliyorum, lafımı kesip durma. İşte buldum. Yüzümüzü defnelere dönelim, doğu orada. Şimdi, söylediklerimi tekrar eder misin?"

"Ne söyledin ki?" diye sordu Jill.

"Dur daha söyleyeceğim" diye cevapladı Eustace. "Şimdi—"

Konuşmaya başladı. "Aslan, Aslan, Aslan!"

"Aslan, Aslan, Aslan" diye tekrarladı Jill.

"Lütfen gelmemize izin—"

O anda spor salonunun öbür tarafından birinin ba-

ğırdığı duyuldu, "Jill mi? Evet. Nerede olduğunu biliyorum. Spor salonunun arkasında ağlıyor. Gidip getireyim mi?"

Jill ve Eustace birbirlerine baktı. Defnelerin altına daldılar, dik ve topraklık yokuşu gurur duyulacak bir hızla tırmanmaya başladılar. Uygulama Okulu'ndaki öğretim yöntemi sayesinde (Fransızca, matematik, Latince ve bu tür dersleri fazla öğrenmedilerse de), çok iyi öğrendikleri bir şey vardı; onlar peşindeyse yapılacak tek şey, çabuk ve sessizce uzaklaşmaktı.

Yaklaşık bir dakika tırmandıktan sonra takip edilip edilmediklerini kontrol etmek için durdular ve duydukları seslerden takip edildiklerini anladılar.

"Keşke kapı açık olsa!" dedi Scrubb yola devam ederlerken, Jill onaylamak için başını salladı. Çünkü tepede yüksek bir taş duvar ve duvarda açık araziye açılan bir kapı vardı. Bu kapı genelde kilitliydi. Fakat çocukların, onu açık bulduğu da olmuştu; belki sadece bir kez açık unutulmuştu. Bir kereliğine bile olsa, kapının açık unutulmasının çocukları nasıl umutlandırdığını tahmin edebilirsiniz; sürekli kapıyı açmayı deniyorlardı, çünkü kapı kilitli olmazsa, bu, görünmeden okul arazisinin dışına çıkmanın harika bir yolu olurdu.

Jill ve Eustace; defnelerin arasında iki büklüm ilerlemeye çalışmaktan terlemiş ve kirlenmiş bir halde, so-

luk soluğa duvara vardılar. Her zamanki gibi, kapı yine kapalıydı.

"İşe yaramayacağından eminim" dedi Eustace, eliyle kapının kolunu tutarken; ama sonra, "A-a-ah! Eyvah!" diye bağırdı. Çünkü kol dönmüş ve kapı açılmıştı.

Az önce, yani kapının kilitli olmaması küçük bir olasılıkken, diğer tarafa geçmek için can atıyorlardı. Ancak kapı gerçekten açıldığında ikisi de hiç kımıldamadan durdu. Çünkü gördükleri şey beklediklerinden oldukça farklıydı.

Gri ve çalılık yamacın gittikçe yükselerek donuk gökyüzüne karıştığı bir manzara beklemişlerdi. Onun yerine alev alev parlayan bir günışığı karşıladı onları. Haziran güneşi kapısı açılan bir garaja nasıl süzülürse, güneş işte öyle süzülüyordu kapıdan. Işık, otlardaki su damlalarının boncuk gibi parlamasına neden oluyor ve Jill'in gözyaşlarıyla lekelenmiş yüzünün kirliliğini ortaya çıkarıyordu. Günışığı bambaşka bir dünyadan geliyormuş gibi görünüyordu. Zemin, Jill'in şimdiye kadar gördüklerinden daha düzgün ve parlak bir zemindi, mavi bir gökyüzü ve uçuşan parlak şeyler vardı. Bunlar öylesine parlaktı ki, Jill mücevher mi, kelebek mi karar veremedi.

Jill böyle bir şey dilemiş olmasına rağmen korkmuş-

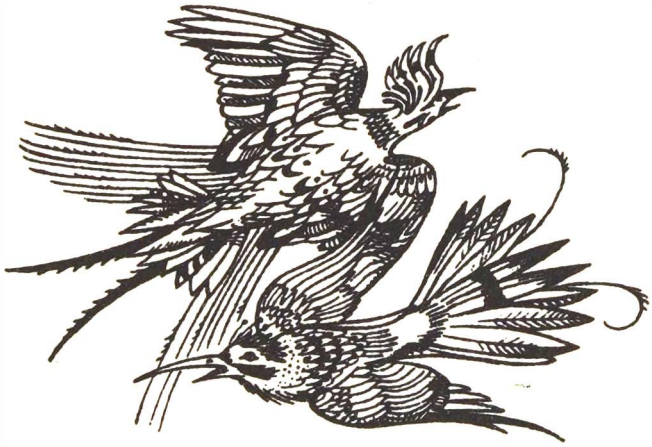
tu. Scrubb'ın yüzüne baktı ve onun da korktuğunu gördü.

"Haydi Pole" dedi Eustace, nefes nefese.

"Geri dönebilecek miyiz? Güvenli mi?" diye sordu Jill.

O anda arkalarından bağıran bir ses duydular. "Haydi Pole" diye haykırdı. "Herkes orada olduğunu biliyor. Gel aşağı." Bu, onlardan biri olmayan ama onlarla takılıp dedikodu yapan Edith Jackle'ın sesiydi.

"Çabuk!" dedi Scrubb. "İşte. Tut elimi. Kaçmamız gerek." Jill ne olduğunu anlayamadan, Scrubb elini tutarak onu kapının öbür yanına, okul arazisinin, İngiltere ve dünyamızın dışındaki o yere çekmişti.

Edith Jackle'ın sesi, radyoyu kapattığımızda olduğu gibi, aniden duyulmaz oldu. Etraflarını değişik sesler sardı. Sesler, başlarının üzerinde uçuşan o parlak şeyler-

den geliyordu; artık onların kuş olduğunu anlamışlardı. Acayip sesler çıkarıyorlardı, ama bizim dünyamızdaki kuşların şarkılarından (ilk duyuşta tam olarak algılanamayan oldukça gelişmiş bir müzikti bu) çok daha melodikti. Bu şarkılara rağmen geri planda korkunç bir sessizlik vardı. Sessizlikle birlikte havanın berraklığı, Jill'e çok yüksek bir dağın tepesinde olduklarını düşündürüyordu.

Scrubb hâlâ elini bırakmamıştı, etraflarına bakarak ilerliyorlardı. Jill her yerde sedir ağaçlarına benzeyen, ancak daha büyük, yaşlı ağaçlar gördü. Ağaçlar sık olmadığı için, ormanın epeyce ilerisini görebiliyorlardı. Jill'in gözünün görebildiği her yer aynıydı: Düzgün bir zemin; sarı, yusufçuk mavisi ya da gökkuşağı renkli tüyleriyle uçuşup duran kuşlar; mavi gölgeler ve boşluk. O serin ve berrak havada en küçük bir esinti bile yoktu. Çok ıssız bir ormandı.

Tam karşılarında ağaçlar bitiyor, mavi bir gökyüzü başlıyordu. Konuşmadan dosdoğru ilerlediler. Jill aniden Scrubb'ın, "Dikkat et!" dediğini duydu, geriye çekildiğini hissetti. Bir uçurumun kenarındaydılar. Jill, yükseklik korkusu olmayan şanslı insanlardandı. Uçurumun kenarında durmaktan hiç çekinmiyordu. Scrubb'ın onu geriye çekmesine bozulmuştu, "Sanki çocuğum" dedi ve öfkeyle çekti elini. Scrubb'ın yüzü-

nün bembeyaz kesildiğini gördüğünde küçümseyerek baktı.

"Sorunun ne?" diye sordu. Korkmadığını göstermek için uçurumun yakınında duruyordu; aslında onu bile korkutacak yakınlıktaydı. Sonra aşağıya baktı.

Scrubb'ın neden bembeyaz kesildiğini artık anlayabiliyordu, çünkü bu uçurum dünyamızdaki hiçbir uçurumla kıyaslanamazdı. Kendinizi, bildiğiniz en yüksek uçurumun tepesinden aşağı bakarken düşünün. Sonra uçurumun bundan on kez, belki de yirmi kez daha derin olduğunu hayal edin. Bu yükseklikten aşağı baktığınızda, ilk bakışta koyunlara benzettiğiniz, ama sonra, küçük sis kümeleri değil, dağlar kadar büyük şişkin bulutlar olduğunu anladığınız küçük beyaz şeyler gördüğünüzü hayal edin. Son olarak da bulutların arasından uçurumun dibini gördüğünüzü, ama uzaklığından dolayı tarla mı, ormanlık mı ya da deniz mi olduğunu çıkaramadığınızı, size bulutlardan kat kat daha uzak olduğunu düşünün.

Jill baktı. Sonra bir-iki adım geri çekilmesi gerektiğini düşündü; Scrubb'ın onunla dalga geçmesinden çekindiği için gerilemek istemiyordu. Sonra aniden onun ne düşündüğünü umursamadığını, o korkunç uçurumdan uzaklaşmaktan başka çaresinin olmadığını düşünüp bir daha yüksekten korkanlara asla gülmeyeceğine

söz verdi. Ancak hareket etmeyi denediğinde, yapamadığını anladı. Bacakları sanki hamur olup yapışmıştı taşlara. Her şey gözlerinin önünde uçuşuyordu.

"Ne yapıyorsun Pole? Geri dön! Seni küçük sakar!" diye bağırdı Scrubb. Ancak sesi çok uzaklardan geliyormuş gibiydi. Jill, Scrubb'ın onu tuttuğunu hissetti. Ama artık kol ve bacaklarının kontrolünü kaybetmişti. Uçurumun kenarında bir anlık bir boğuşma oldu. Jill ne yaptığını bilemeyecek kadar sersemlemiş ve korkmuştu. Yaşadığı sürece iki şeyi hep hatırlayacaktı (sık sık rüyasında görecekti onları): Birincisi, Scrubb'ın elinden sıyrılıp kurtulması, ikincisi ise, aynı anda, Scrubb'ın da dengesini kaybederek hızla düşmeye başlaması.

Ne yaptığını düşünecek vakti olmamıştı. Koskocaman, rengârenk bir hayvan hızla uçurumun kenarına geldi. Yere yatarak kenardan sarktı ve (asıl tuhaf olan buydu) üflemeye başladı. Kükremiyor ya da burnundan solumuyordu; sonuna kadar açılmış ağzıyla üflüyordu; bir vantilatör gibi sürekli üflüyordu. Jill yaratığın o kadar yakınında yatıyordu ki, yaratığın nefesinin vücudunu titrettiğini hissedebiliyordu. Hareketsiz yatıyordu, ayağa kalkamıyordu. Neredeyse bayılmak üzereydi. Aslında bayılmış olmayı arzuluyordu, ama insan istediğinde bayılamazdı ki. Sonunda aşağıdaki minicik siyah lekenin kayalıklardan uzaklaşarak yükseldiğini gördü. Yükseldikçe uzaklaşıyordu da. Uçurumun tepesiyle aynı seviyeye geldiği zaman o kadar uzaktaydı ki, Jill onu göremiyordu. Büyük bir hızla onlardan uzaklaşıyordu. Jill, yanındaki yaratığın onu uzaklara üflediğini düşünmekten kendini alamadı.

Dönüp yaratığa baktı. Bu bir aslandı.

2

Jill'e Bir Görev Veriliyor

Aslan, Jill'e bakmadan ayağa kalkıp son kez üfledi. Sonra yaptığından memnun kalmış gibi döndü, yavaş ve uzun adımlarla ormana doğru ilerledi.

"Bu bir rüya olmalı, rüya olmalı" dedi Jill kendi kendine. "Az sonra uyanırım." Oysa gördükleri rüya değildi, uyanmadı da.

"Keşke bu korkunç yere gelmeseydik" dedi Jill. "Scrubb'ın burası hakkında benden fazlasını bildiğine inanmıyorum. Biliyorduysa, nasıl bir yer olduğundan bahsetmeden kolumdan tutup beni buraya sürüklemesi hiç de adil değil. Uçurumdan düşmesi benim hatam değil. Beni rahat bıraksaydı ikimiz de iyi durumda olurduk." Sonra Scrubb'ın düşerken attığı çığlığı hatırladı ve gözyaşlarına boğuldu.

Ağlamanın, kendine göre bir iyiliği, rahatlatıcı bir

tarafı vardır. Ama er geç durmak ve ne yapacağınıza karar vermek zorunda kalırsınız. Jill ağlamayı kestiğinde korkunç bir susuzluk çektiğini anladı. Yüzükoyun yatmaktaydı, doğrulup oturdu. Kuşların şarkıları susmuştu, epeyce uzaklardan geldiği anlaşılan cılız ve ısrarcı bir ses dışında, büyük bir sessizlik hâkimdi. Dikkatle dinleyince, bu sesin bir akarsudan geldiğine emin oldu.

Ayağa kalktı ve etrafına bakındı. Aslandan hiçbir iz yoktu, ama çevresinde o kadar çok ağaç vardı ki, yakınında olsa bile onu görmeyebilirdi. Çevrede bir sürü aslan olabileceğini düşünüyordu. Susuzluğu dayanılmaz bir hal almıştı, akarsuyu aramak için tüm cesaretini topladı. Parmaklarının ucunda yürüyerek dikkatle ağaçtan ağaca geçiyor, her adımda durup çevresini kolaçan ediyordu.

Orman o kadar sessizdi ki, sesin nereden geldiğini

anlamak zor değildi. Zaman geçtikçe ses daha da belirginleşti ve umduğundan daha kısa bir sürede açık alana ulaştı; kendisinden bir taş atımı uzaklıkta cam gibi akan dereyi gördü. Suyu görmek susuzluğunu on kat artırdıysa da hemen içmedi. Ağzı bir karış açık, sanki taşlaşmış gibi kıpırdamadan durdu. Susuzluğunu gidermemesinin geçerli bir sebebi vardı; çünkü aslan derenin kenarında yatmaktaydı.

Trafalgar Meydanı'ndaki aslanlar gibi başı yukarıda, ön pençeleri ileriye doğru uzanmıştı. Jill aslanın onu gördüğünü hemen anlamıştı, çünkü aslan bir an için dimdik onun gözlerine bakmıştı. Sonra sanki onu çok iyi tanıyormuş ama pek değer vermiyormuş gibi çevirmişti gözlerini.

"Kaçarsam anında peşime takılır" diye düşündü Jill. "Devam edersem de dosdoğru ağzına düşeceğim." Her neyse, istese de hareket edemiyor, gözlerini ondan ayıramıyordu. Bunun ne kadar sürdüğünden emin değildi; saatler geçmiş gibiydi. Susuzluğu öylesine artmıştı ki, bir yudum su içebileceğine emin olsa aslan tarafından yenmeye aldırmayacaktı.

"Susadıysan içebilirsin."

Scrubb uçurumun kenarında onunla konuştuğundan beri duyduğu ilk sözlerdi bunlar. Bir saniye kadar kimin konuştuğunu merak ederek etrafına bakındı.

Sonra ses yine, "Susadıysan gel iç" dediğinde, Scrubb'ın bu dünyadaki hayvanların konuşabildiğini söylediğini hatırlayıp konuşanın aslan olduğunu anladı. Zaten dudaklarının kıpırdadığını görmüştü; hem ses bir insanınkine benzemiyordu. Daha derin, vahşi ve güçlüydü; ağır, altın gibi bir sesti. Bu ses korkusunu artırmamıştı, ama değişik bir şekilde korkmasına neden olmuştu.

"Susamadın mı?" dedi Aslan.

"Susuzluktan ölüyorum" dedi Jill.

"Öyleyse iç" dedi Aslan.

"İç – içebilir miyim? İçebilmem için uzaklaşır mısın?" dedi Jill.

Aslan hafif bir kükreme ve sert bir bakışla karşılık verdi. Jill onun hareketsiz vücuduna baktığında, kendi ağzından çıkan sözlere şaştı, bunun bir dağın kenara çekilmesini istemekle aynı şey olduğunu anladı.

Deredeki suyun küçük dalgacıklarının çıkardığı güzel ses, onu neredeyse çılgına çeviriyordu.

"Yaklaşırsam bana bir şey yapmayacağına söz verir misin?" dedi Jill.

"Ben söz vermem" dedi Aslan.

Jill artık öylesine susamıştı ki, farkında olmadan bir adım yaklaştı.

"Kızları yer misin?" dedi.

"Kızlar, oğlanlar, kadınlar, erkekler, krallar, imparatorlar, şehirler ve ülkeler yuttum ben" dedi Aslan. Bunları, ne övünerek, ne üzülerek, ne de kızarak söylemişti. Sadece söylemişti.

"Gelip içmeye cesaret edemiyorum" dedi Jill.

"O zaman susuzluktan öleceksin" dedi Aslan.

"Eyvah!" dedi Jill bir adım daha yaklaşarak. "Sanırım gidip başka bir dere aramak zorundayım."

"Başka dere yok" dedi Aslan.

Aslan'a inanmamak Jill'in aklının ucundan bile geçmedi. Zaten onun ciddi yüzünü gören hiç kimse bunu yapamazdı. Aniden kararını verdi. O ana kadar yapmak zorunda kaldığı en kötü şeydi bu, ama dereye doğru ilerledi, diz çöktü ve suyu avuçlamaya başladı. Tattığı en soğuk ve canlandırıcı suydu bu. Susuzluğunuzu hemen giderdiğinden fazla içmenize gerek yoktu. İçmeye başlamadan önce, bitirdiği anda fırlayıp kaçmaktı niyeti. Artık bunun yapabileceği en tehlikeli şey olduğunu düşünüyordu. Ayağa kalktı ve durdu; dudakları hâlâ ıslaktı.

"Gel buraya" dedi Aslan. Jill gitmek zorundaydı. Neredeyse onun pençeleri arasındaydı, dosdoğru yüzüne bakıyordu. Ancak buna fazla dayanamadı; gözlerini yere çevirdi.

"İnsan çocuğu" dedi Aslan. "Oğlan nerede?"

"Uçurumdan düştü" dedi Jill ve "efendim" diye ekledi. Ona nasıl hitap etmesi gerektiğini bilmiyordu, ama bir şey dememesi de saygısızlık olurdu.

"Tüm bunlar nasıl oldu, insan yavrusu?"

"Benim düşmemi engellemeye çalışıyordu, efendim."

"Uçurumun kıyısına neden o denli yakındaydın?"

"Gösteriş yapıyordum, efendim."

"Bu çok iyi bir cevap, insan yavrusu. Bir daha yapma. Şimdi" (burada Aslan'ın yüz ifadesi ilk kez biraz yumuşamıştı) "oğlan emniyette. Onu Narnia'ya üfledim. Ama yaptıklarından dolayı senin görevin daha zor olacak."

"Ne görevinden söz ediyorsunuz, efendim?" dedi Jill.

"O ve sen, kendi dünyanızdan, bir görevi yerine getirmek için çağrıldınız."

Bu Jill'i çok şaşırtmıştı. Beni başka biriyle karıştırıyor, diye düşündü. Söylemezse her şeyin karmakarışık olacağını hissetmesine rağmen bunu Aslan'a söylemeye cesaret edemedi.

"Ne düşündüğünü söyle, insan yavrusu" dedi Aslan.

"Merak ediyordum, yani bir yanlışlık olamaz mı? Çünkü biliyorsunuz beni ve Scrubb'ı kimse çağırmadı. Buraya gelmeyi isteyen bizlerdik. Scrubb birini – bu ki-

şiyi tanımıyordum – çağırmamızı ve belki bu kişinin bizi duyacağını söylemişti. Öyle yaptık, sonra da kapıyı açık bulduk."

"Ben sizi çağırmadıkça siz beni çağıramazdınız" dedi Aslan.

"Öyleyse o birisi siz misiniz, efendim?" dedi Jill.

"Benim. Şimdi görevini dinle. Buradan çok uzaktaki Narnia ülkesinde, kendisinden sonra kral olacak bir vârisi olmadığı için çok üzgün olan yaşlı bir kral yaşıyor. Tek oğlu yıllar önce kaçırıldı ve Narnia'daki hiç kimse bu prensin nereye gittiğini ya da sağ olup olmadığını bilmiyor. Ama o hâlâ sağ. Size bu prensi bulup babasının evine geri götürene kadar pes etmemenizi, bu uğurda ölümü göze almanızı emrediyorum. Ancak onu bulduktan sonra kendi dünyanıza dönebilirsiniz."

"Nasıl yapacağımızı söyler misiniz lütfen?" dedi Jill.

"Size söyleyeceğim çocuğum" dedi Aslan. "Size yol gösterecek işaretler var. Birincisi; Eustace Narnia'ya ayak basar basmaz eski ve sevgili bir dostuna kavuşacak. Bu dosta hemen selam vermeli; bunu yaparsa onun ikinize de çok yardımı olacak. İkincisi; Antik Devler Şehri'nin kalıntılarına varana kadar Narnia'dan kuzeye doğru yolculuk yapmalısınız. Üçüncüsü; kalıntıların arasındaki bir taşın üzerinde yazılar bulacaksınız, o yazıların söylediklerini yapmalısınız. Dördüncüsü; kayıp

prensi (eğer bulursanız) şöyle tanıyacaksınız; yolculuğunuzda karşılaşacağınız canlılar arasında sizden benim adıma, yani Aslan adına bir şey yapmanızı isteyecek ilk kişi o olacak."

Aslan konuşmasını bitirmiş gibi göründüğünden Jill bir şey söylemesi gerektiğini düşündü ve "Çok teşekkürler, anlıyorum" dedi.

"Çocuğum" dedi Aslan, öncekinden daha yumuşak bir sesle, "belki düşündüğün kadar iyi anlamıyorsun. İlk adım her şeyi hatırlamaktır. Dört işareti sırayla tekrar et."

Jill tekrar etmeye çalıştı, ama beceremedi. Aslan yeniden anlattı ve Jill bunları mükemmel bir biçimde ezberleyene kadar tekrar ettirdi. Aslan çok sabırlıydı, işleri bittiğinde Jill cesaretini toplayarak sordu:

"Lütfen, Narnia'ya nasıl gideceğimi söyler misin?"

"Nefesimle" dedi Aslan. "Seni de Eustace'i üflediğim gibi dünyanın batısına üfleyeceğim."

"İlk işareti söyleyebilmek için onu zamanında yakalayabilecek miyim? Aslında pek fark edeceğini sanmam. Eski bir dostunu görürse eminim gidip onunla konuşur, değil mi?"

"Kaybedecek zamanın yok" dedi Aslan. "Bunun için acele etmeliyiz. Gel. Önümden uçurumun kenarına yürü."

Jill, kaybedecek zaman olmamasının kendi hatasından kaynaklandığını çok iyi biliyordu. "O kadar aptalca davranmasaydım Scrubb'la beraber olacaktık. Ayrıca o da her şeyi duymuş olacaktı" diye düşündü. Böylece söyleneni yaptı. Aslan onun yanında değil de, yumuşak pençeleriyle hiç ses çıkarmadan, arkasında yürüdüğü için, uçurumun kenarına yürümek çok korkutucuydu.

Uçurumun kenarına varmadan çok önce arkasındaki ses, "Kıpırdamadan dur. Az sonra üfleyeceğim. Ama ilk önce işaretleri hatırla, hatırla, hatırla. Sabah uyandığında, akşam yattığında ve geceleri uyku tutmadığında kendi kendine tekrar et. Ne olursa olsun ve bu sana ne kadar garip gelirse gelsin, hiçbir şekilde işaretleri takip etmekten vazgeçme. İkinci bir uyarım var. Burada seninle açıkça konuştum; aşağıda, Narnia'da bunu sık yapmayacağım. Bu dağda hava da, aklın da berrak; Narnia'ya indiğinde hava bulanıklaşacak. Aklının karışmamasına özen göster. Burada öğrendiğin işaretleri orada gördüğünde, hiçbir şey beklediğin gibi olmayacak. Onları ezberlemek ve görünüşe aldanmamak bu nedenle çok önemli. İşaretleri hatırla ve onlara inan. Başka hiçbir şeyin önemi yok. Şimdi, Havvakızı, elveda—"

Konuşmanın sonuna doğru ses gittikçe cılızlaşmıştı

ve artık tamamıyla kayboldu. Jill arkasına baktı. Şaşkınlıkla, kayalıkların şimdiden yüz metreden fazla geride kaldığını ve Aslan'ın da kenarda altın renkli bir leke halini aldığını gördü. Dişlerini ve yumruklarını sıkmış, Aslan'ın nefesinin korkunç patlayışını beklemişti; ancak nefes o kadar nazikti ki, havalandığını fark etmemişti bile. Artık altında binlerce ve binlerce metre havadan başka bir şey yoktu.

Bir an için korktuğunu hissetti. Yeryüzü o kadar uzaktaydı ki, sanki onunla hiç ilgisi yokmuş gibi görünüyordu. Aslan'ın nefesinde yolculuk etmek çok rahattı. Sırtüstü yatabileceğini, yüzükoyun uzanabileceğini, (eğer yüzmeyi iyice öğrendiyseniz anlarsınız) sanki suda yüzüyormuş gibi canı istediği kadar kıvrılabileceğini keşfetti. Nefesle beraber hareket ettiğinden rüzgârı hissetmiyor, ılık bir yolculuk yapıyordu. Bir uçak yolculuğuna hiç mi hiç benzemiyordu, çünkü ne ses ne de titreşim vardı. Eğer Jill bir balonla uçmuş olsaydı bunun ona benzediğini, ancak balonla uçmaktan daha hoş olduğunu düşünebilirdi.

Arkaya baktığında ayrıldığı dağın gerçek yüksekliğini ilk kez algılayabildi. Bu kadar yüksek bir dağın doruklarının neden karla kaplı olmadığını merak etti. "Bu dünyada bir sürü şey bizim dünyamızdakinden farklı sanırım" diye düşündü. Sonra aşağıya baktı; ama o ka-

dar yüksekteydi ki, üzerinde uçtuğu şeyin kara mı, yoksa deniz mi olduğunu, ya da hangi hızla gittiğini anlayamıyordu.

"Aman Tanrım! İşaretler!" dedi Jill, aniden. "Tekrarlasam iyi olur." Bir-iki saniye için paniğe kapıldı, ama tüm işaretleri hatasız sayabildiğini anladı. "Her şey yolunda" dedi ve bir iç çekişiyle rahatlayarak sanki bir kanepedeymiş gibi arkasına yaslandı.

"Acayip" dedi Jill, kendi kendine saatler sonra, "Uyumuşum. Havada uyumak ne güzel. Herhangi birinin bunu daha önce yapıp yapmadığını merak ediyorum. Yaptıklarını sanmam. Ah, kahretsin! Scrubb muhtemelen yapmıştır. Bakalım aşağısı nasıl görünüyor."

Aşağısı kocaman, koyu mavi bir düzlüğe benziyordu. Hiçbir tepe görünmüyordu, ama yavaşça hareket eden büyük beyaz şeyler vardı. "Bulut olmalı" diye düşündü. "Ancak uçurumdan gördüklerimizden çok daha büyük. Sanırım yakında oldukları için büyük görünüyorlar. Alçalmaya başlamış olmalıyım. Körolası güneş."

Yolculuğa başladığında tepesinde olan güneş şimdi gözlerinin önündeydi. Bu güneşin, önünde alçaldığı anlamına geliyordu. Scrubb, Jill'in yönleri bilmediğini (genelde kızların nasıl olduğunu bilmiyordu) söylerken son derece haklıydı. Eğer bilseydi, güneş gözlerine gir-

meye başladığında batıya gitmekte olduğunu anlardı.

Altındaki mavi düzlüğe bakarken, sağda solda daha parlak küçük noktalar olduğunu fark etti. "Bu deniz!" diye düşündü. "O noktalar da ada." Öyleydi. Scrubb'ın adalardan bazılarını gemi güvertesinden gördüğü ve hatta bazılarına çıktığını bilseydi kıskanırdı, ama bundan haberi yoktu. Sonra mavi düzlükte küçük buruşukluklar gördü. Aşağıda olsanız, bunların kocaman okyanus dalgaları olduğunu görürdünüz. Tüm ufuk boyunca gittikçe koyulaşan kalın bir çizgi vardı. O kadar hızlı koyulaşıyor ve kalınlaşıyordu ki, büyüdüğünü görebiliyordunuz. Korkunç hızının ilk göstergesi buydu. Kalınlaşan çizginin bir kara parçası olduğunu biliyordu.

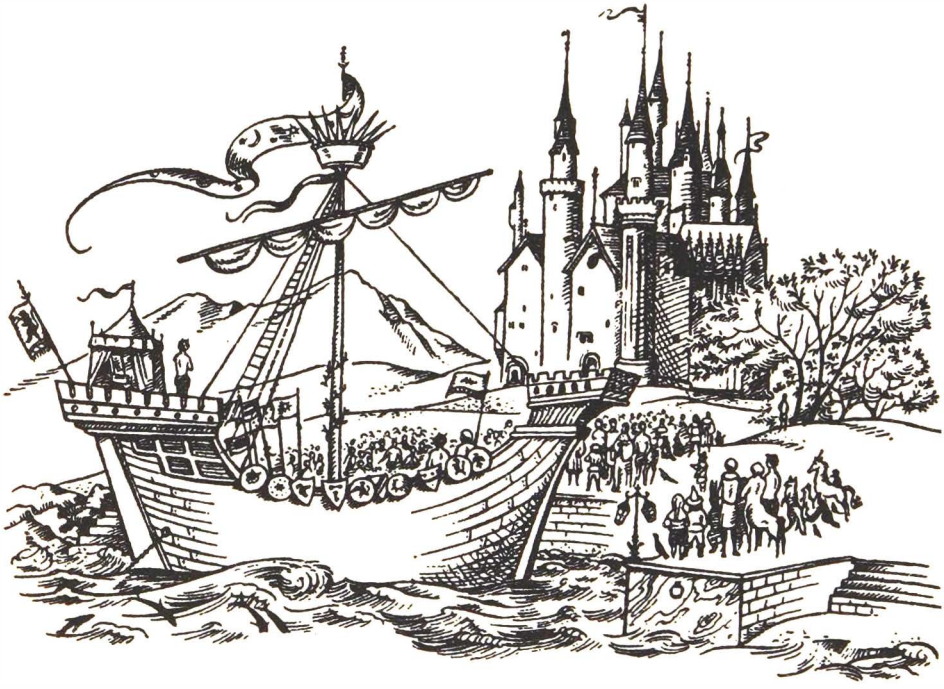
Aniden solundan (çünkü rüzgâr güneyden esiyordu) kendisiyle aynı yükseklikte büyük beyaz bir bulut ona doğru yaklaştı ve daha ne olduğunu anlayamadan bulutun soğuk ve nemli havasının içine daldı. Bulutun içinde sadece bir an kalmasına rağmen nefesi kesilmişti. Gözlerini kırpıştırarak güneş ışığına çıktı ve elbiselerinin ıslandığını fark etti. Üzerinde spor ceketi, kazağı, şortu, çorapları ve oldukça ağır ayakkabıları vardı; çünkü İngiltere'den geldikleri gün çamurlu bir gündü. Bulutun içinden çıktığında çok daha alçalmıştı. Çıkar çıkmaz da aslında beklediği, ama karşılaştığında çok şaşı-

rıp etkilendiği bir şey fark etti. Bunlar seslerdi. O ana kadar yolculuğu tam bir sessizlik içinde geçmişti. Şimdi ilk kez dalga seslerini, martı çığlıklarını duyuyordu. Artık denizin kokusunu da alabiliyordu. Hızı hakkında yanılmasına imkân yoktu. İki dalganın bir şapırtıyla çarpıştığını ve aralarından bir köpük sütununun fışkırdığını gördü; ama birdenbire yüz metre gerisinde kaldığı için zorlukla görebilmişti. Kara büyük bir hızla yaklaşıyordu. Karanın iç kısmındaki dağları, sol tarafındaki diğer dağları, koyları, yarımadaları, ormanları, tarlaları ve kıyı boyunca uzanan kumsalları görebiliyordu. Kıyıda kırılan dalgaların sesleri, her saniye artarak denizden gelen diğer sesleri boğuyordu.

Bir nehrin ağzına yaklaşıyordu. Artık çok alçaktaydı, suyun sadece birkaç metre üzerindeydi. Bir dalganın tepesi başparmağına dokundu ve onu neredeyse beline kadar ıslatan köpükler sıçrattı. Artık hızı azalmaktaydı. Nehirden yukarıya doğru ilerlemek yerine nehrin sol kenarına doğru gidiyordu. Dikkat edilecek o kadar çok şey vardı ki her şeyi tam olarak algılayamıyordu: Derli toplu, yemyeşil bir bahçe, parlak renklere boyanmış, kocaman bir mücevhere benzeyen bir gemi, kuleler, mazgallar, havada dalgalanan sancaklar, kalabalık, güzel elbiseler, zırhlar, altınlar, kılıçlar ve müzik. Ama bütün bunlar karmakarışıktı. Açıkça anlayabildiği

ilk şey, yere konduğu ve nehrin yanındaki sık ağaçlığın altında ayakta durmakta olduğuydu. Scrubb orada, ondan sadece birkaç metre uzaktaydı.

İlk düşündüğü şey Scrubb'ın ne kadar pis ve pasaklı, ne kadar çirkin olduğuydu. İkincisi ise "Ben ne kadar ıslağım!" idi.

3

Kralın Denize Açılışı

Scrubb'ın o kadar çirkin görünmesinin sebebi, bulundukları yerin güzelliğiydi. Jill kendini görebilseydi, kendisi hakkında da aynı şeyleri düşünecekti. O manzarayı hemen anlatsam iyi olur.

Günışığı, Jill'in karaya yaklaşırken gördüğü dağların arasından, güzel bir bahçeye süzülmekteydi. Bahçenin bir kenarında, tepelerinde rüzgârgüllerinin parıldadığı irili ufaklı birçok kulesi olan bir kale vardı; Jill'in şimdiye kadar gördüğü en güzel kaleydi bu. Bahçenin onlara yakın tarafında beyaz mermerden bir rıhtım vardı. Rıhtıma bağlı bir gemi gördüler; yüksek bir baş kasarası, yüksek bir kıçı vardı. Direğinin tepesinde büyük bir bayrak, güvertesinde birçok flama dalgalanıyordu. Küpeştesi boyunca gümüş gibi parlayan bir sıra kalkan asılıydı. Altın yaldızlı, kırmızı bir gemiydi. İndirilen pasa-

rellanın hemen yanı başında, gemiye çıkmak üzere olan çok yaşlı bir adam dikiliyordu. Gösterişli kırmızı pelerininin altından gümüş zırhı görünüyordu. Başında bir altın taç vardı. Yün gibi bembeyaz sakalı neredeyse beline kadar iniyordu. Bir eliyle kendisinden daha genç görünen iyi giyimli bir lordun omzuna tutunuyordu. Güçsüz olduğu belliydi. Üflesen uçacakmış gibi görünüyordu, gözleri yaşarmıştı.

Gemiye binmeden önce, vedalaşmak için yüzünü halkına dönen kralın önünde küçük bir tekerlekli sandalye duruyordu. Sandalyeye, irice bir av köpeği büyüklüğünde bir eşek koşulmuştu. Bu sandalyede küçük şişko bir cüce oturuyordu. O da kral kadar iyi giyinmişti, ama çok şişman olduğundan ve yastıklar arasında kambur oturduğundan çok farklı bir görüntü oluşturuyor; kürk, ipek ve kadifeden oluşan küçük ve şekilsiz bir yığın gibi görünüyordu. Kral kadar yaşlıydı, ama sağlıklı görünüyordu ve çok keskin gözleri vardı. Aşırı derecede büyük ve kel kafası, batan güneş ışığında kocaman bir bilardo topu gibi parlıyordu.

Daha geride insanlar bir yarım daire oluşturmuştu. Jill, bunların saray erkânı olduğunu anlamakta gecikmedi. Sadece elbiseler ve zırhlar bile görülmeye değerdi. Gözlerinin önündekiler bir çiçek bahçesini andırıyordu. Fakat Jill'in ağzını bir karış açmasına neden

olan şey insanlardı. Tabii "insanlar" doğru kelimeyse. Çünkü sadece her beş kişiden biri insandı. Gerisi, bizim dünyamızda hiç görmediğiniz türden şeylerdi; Faunlar, Satirler, Sentorlar. Jill bunların isimlerini biliyordu, çünkü resimlerini görmüştü. Cüceler de vardı. Ayrıca bildiği birçok hayvan da oradaydı; ayılar, porsuklar, köstebekler, leoparlar, fareler ve çeşitli kuşlar. Ama bunlar İngiltere'deki hayvanlardan o kadar farklıydı ki... Bazıları çok daha büyüktü – örneğin fareler arka ayakları üzerinde duruyordu ve boyları altmış santimetrenin üzerindeydi. Ama bundan öte bir farklılıkları daha vardı. Yüzlerindeki ifadeden sizin kadar iyi konuşup düşünebildikleri anlaşılıyordu.

"Aman Tanrım!" diye düşündü Jill. "Duyduklarım gerçekmiş." Ardından hemen ekledi, "acaba bunlar dost mu?" Çünkü az önce kalabalığın kenarında bir ya da iki devle ismini hiç bilmediği bazı yaratıklar görmüştü.

O anda Aslan'ı ve işaretleri hatırladı. Son yarım saattir hepsi uçup gitmişti aklından.

"Scrubb!" diye fısıldadı, kolunu tutarak. "Scrubb, çabuk! Tanıdık birini görüyor musun?"

"Yine mi geldin?" dedi Scrubb huysuzca (bunun için haklı bir nedeni vardı). "Pekâlâ, sessizce dur tamam mı? Ne söylediklerini duymak istiyorum."

"Aptallaşma" dedi Jill. "Kaybedecek zaman yok. Burada eski bir dost görüyor musun? Çünkü hemen gidip konuşmalısın onunla."

"Sen neden bahsediyorsun?" dedi Scrubb.

"Aslan'dan, Aslan bunu yapman gerektiğini söyledi" dedi Jill umutsuzca. "Onu gördüm."

"Gördün ha, gerçekten mi? Ne dedi?"

"Narnia'da göreceğin ilk insanın eski bir dost olacağını ve onunla hemen konuşman gerektiğini söyledi."

"Pekâlâ, burada daha önce gördüğüm kimse yok ve buranın Narnia olup olmadığını da bilmiyorum."

"Daha önce buraya geldiğini söylemiştin, öyle sanıyordum" dedi Jill.

"Hata ediyordun öyleyse."

"Şey, çok hoş! Bana dedin ki—"

"Tanrı aşkına kes konuşmayı da ne dediklerini duyalım."

Kral cüceyle konuşuyordu, ancak Jill söylenenleri duyamıyordu. Görebildiği kadarıyla cüce, sürekli başını sallıyor, ama cevap vermiyordu. Sonra kral sesini yükseltip tüm saray erkânına hitap etti. Sesi öyle yaşlı ve çatallı çıkıyordu ki, söylenenlerin çok azını anlayabiliyordu. Bunun sebebi konuşmanın hiç duymadığı insanlar ve yerler hakkında olmasıydı. Konuşması bitince kral eğildi ve cüceyi iki yanağından öptü, doğruldu,

sanki onu kutsuyormuş gibi sağ elini kaldırdı, yavaş ve zayıf adımlarla pasarellayı geçip gemiye bindi. Saray erkânı bu vedalaşmadan çok etkilenmiş görünüyordu. Mendiller çıkarılmıştı, her yerde ağlama sesi duyuluyordu. Pasarella çekildi, kıçtan trompetler duyuldu ve gemi rıhtımdan ayrıldı. (Yedeğinde bir kayık çekilmekteydi, ama Jill bunu görmedi.)

"Şimdi—" dedi Scrubb, ama daha fazla konuşmadı, çünkü o anda büyük ve beyaz bir şey – Jill bir an için bunun bir uçurtma olduğunu düşünmüştü – gökyüzünden süzülerek inmiş ve ayaklarının dibine konmuştu. Bu beyaz bir baykuştu, ama büyüklüğü iri bir cüce kadardı.

Sanki yakını göremiyormuş gibi dikkatle bakıp gözlerini kırpıştırdı, başını hafifçe yana eğdi ve yumuşak baykuş sesiyle:

"Pu-huuu, pu-huuu! Siz ikiniz kimlerdensiniz?" dedi.

"Benim ismim Scrubb, bu da Pole" dedi Eustace. "Bize nerede olduğumuzu söyleyebilir misin?"

"Narnia ülkesinde, krala ait Cair Paravel Kalesi'ndesiniz."

"Az önce gemiye binen kral mıydı?"

"Çok doğru, çok doğru" dedi Baykuş, hüzünle başını sallayarak. "Peki siz kimsiniz? Halinizde büyülü bir hava var. Geldiğinizi gördüm: Uçuyordunuz. Burada-

kiler kralla vedalaşmakla meşguldü, kimse fark etmedi. Ben hariç. Sizi tesadüfen gördüm, uçuyordunuz."

"Biz buraya Aslan tarafından gönderildik" dedi Eustace alçak bir sesle.

"Pu-huuu, pu-huuu!" dedi Baykuş, tüylerini kabartarak. "Bu benim için çok fazla, özellikle ikindi vaktinde. Gün batmadan kendime gelemiyorum."

"Kayıp prensi bulmak üzere gönderildik" dedi konuşmaya katılmak için endişeyle bekleyen Jill.

"Bunu ilk kez duyuyorum" dedi Eustace. "Ne prensi?"

"Hemen gelip kral naibiyle konuşsanız iyi olur" dedi Baykuş. "Orada, eşek arabasında oturan o; Cüce Yaygaracı." Kuş dönerek onlara yol göstermeye başladı. Kendi kendine mırıldanıyordu, "Huuu! Pu-huuu! Ne iş ama! Henüz sağlam kafayla düşünemiyorum. Çok erken."

"Kralın adı ne?" diye sordu Eustace.

"X. Caspian" dedi Baykuş. Jill, Scrubb'ın neden aniden durup, renginin attığını merak etti. Onu daha

önce böylesine solgun görmediğini düşünüyordu. Ancak soru sormaya fırsat bulamadan eşeğinin dizginlerini toplamış, kaleye geri dönmeye hazırlanan Cüce'ye ulaşmışlardı. Saray mensupları da dağılıyor, birer ikişer ya da küçük gruplar halinde, bir maç ya da yarış seyretmekten dönen insanlar gibi aynı yöne gidiyorlardı.

"Pu-huu! Hım! Lord Naip" dedi Baykuş, biraz eğilip gagasını Cüce'nin kulağına yaklaştırarak.

"Hah? O da ne?" dedi Cüce.

"İki yabancı, Lordum" dedi Baykuş.

"Bancı mı? Ne demek istiyorsun?" dedi Cüce. "Ben olağanüstü kirli iki insan yavrusu görüyorum. Ne istiyorlar?"

"Benim ismim Jill" dedi Jill, aniden ileri atılarak. Yerine getirmeleri gereken önemli görevi anlatmaya can atıyordu.

"Kızın adı Jill" dedi Baykuş, çıkarabildiği kadar yüksek bir sesle.

"Ne dedin?" dedi Cüce. "Kızlar çok mu bencil? Bir kelimesine bile inanmıyorum. Hangi kızlar? Niye benciller?"

"Sadece bir kız, Lordum" dedi Baykuş. "İsmi Jill."

"Konuş, konuş" dedi Cüce. "Orada dikilerek kulağımda vızıldayıp cıvıldayıp durma. Kim bencil?"

"Kimse bencil değil" dedi Baykuş.

"Kim?"

"KİMSE!"

"Tamam, tamam. Bağırmana gerek yok. O kadar da sağır değilim. Buraya gelip kimsenin bencil olmadığını söylemekle ne demek istiyorsun? Niye biri bencil olsun ki?"

"Ona benim Eustace olduğumu söylesen iyi edersin" dedi Scrubb.

"Bu çocuk Eustace, Lordum" dedi Baykuş avazı çıktığı kadar bağırarak.

"Yüzsüz mü?" dedi Cüce, öfkeyle. "Sanırım öyle. Bu onu saraya getirmek için bir neden mi? Hıı?"

"Yüzsüz değil" dedi Baykuş. "Eustace."

"Süzgeç ha? Ne dediğini anladığımdan emin değilim. Sana ne olduğunu söyleyeyim Bay Pasparlak; ben genç bir cüceyken bu ülkede gerçekten konuşabilen kuşlar ve konuşan hayvanlar vardı. Bu homurtular, mırıltılar ve fısıltılar yoktu. Bir an için bile hoş görülmezdi. Bir an için bile, efendim. Semaver Kafa, borumu ver lütfen—"

Ne zamandır sessizce Cüce'nin dirseğinin dibinde dikilmekte olan küçük bir Faun, Cüce'ye gümüş bir kulak-borusu uzattı. Bir müzik aletine benziyordu ve Cüce'nin boynuna asılıydı. Cüce onu yerine koymaya uğraşırken Baykuş Pasparlak çocuklara fısıltıyla şöyle

dedi: "Kafam biraz daha yerine geldi. Kayıp prens hakkında bir şey söylemeyin. Sonra açıklarım. Pu-huu, olamaz, olamaz! Ah, ne iş ama!"

"Şimdi" dedi Cüce, "söyleyeceğin aklı başında bir şeyler varsa, Bay Pasparlak, söylemeyi dene. Derin bir nefes al ve çok hızlı konuşma."

Bay Pasparlak çocukların yardımıyla, Cüce'nin öksürük krizine rağmen yabancıların Aslan tarafından Narnia sarayını ziyarete gönderildiklerini anlatmayı başardı. Cüce tuhaf bir tavır takınarak çocukları bir güzel süzdü.

"Aslan tarafından gönderildiniz ha?" dedi. "Ve diğer taraftan, hımm, Dünyanın Sonu'nun ötesinden ha?"

"Evet, Lordum" diye bağırdı Eustace, boruya doğru.

"Âdemoğlu ve Havvakızı ha?" dedi Cüce. Ama Uygulama Okulu'ndan gelen insanlar Âdem ve Havva'yı bilmezdi, bundan dolayı Jill ve Eustace bir şey söyleyemedi. Cüce bunu fark etmiş gibi görünmüyordu.

"Pekâlâ, dostlarım" dedi önce birinin, sonra diğerinin elini tutup hafifçe başını eğerek. "Canı gönülden, hoş geldiniz. İyi Kral, benim zavallı efendim bu saatte Yedi Adalar'a yelken açmış olmasaydı sizi gördüğüne çok memnun olurdu. Bu bir an için onu gençliğine döndürürdü – bir an için. Şimdi akşam yemeği zama-

nıdır. Yarın sabahki genel toplantıda bana görevinizi anlatırsınız. Bay Pasparlak, bu konuklara yatacak yer, uygun elbiseler ve gereken diğer şeyleri ayarla. Ayrıca Pasparlak—"

Burada, Cüce ağzını Baykuş'un kulağına yaklaştırmış, anlaşılan fısıldamayı tasarlamıştı; ama tıpkı sağır insanlar gibi, sesinin ölçüsünü pek iyi ayarlayamıyordu. İki çocuk da, "iyice yıkanıp paklanmalarını sağla" dediğini duymuştu.

Bundan sonra Cüce, eşeğini dürttü ve tırıs ile paytaklık arası bir hızla kaleye doğru yola çıktılar (eşek çok şişman ve küçük bir hayvandı). Faun, Baykuş ve çocuklar daha yavaş adımlarla onu takip ediyorlardı. Güneş batmış, hava soğumaya başlamıştı.

Bir meyve bahçesinden geçip Cair Paravel'in açık duran Kuzey Kapısı'na ulaştılar. İçeride çimlik bir avlu vardı. Sağlarındaki büyük salonun pencerelerinde ve tam önlerindeki bina yığınında şimdiden ışıklar görünmeye başlamıştı. Baykuş onlara yol gösterdi ve Jill'le ilgilenmesi için harika birini görevlendirdi. Jill'den pek uzun değildi ve oldukça narin yapılıydı, ama yetişkin biri olduğu açıkça belliydi; bir söğüt ağacı kadar zarifti, saçları da söğüt dallarına benziyordu. Sanki saçlarında yosunlar varmış gibi görünüyordu. Jill'i, küçük kulelerden birindeki yuvarlak bir odaya götürdü. Küçük

bir gömme banyosu, ocağında tatlı kokular yayarak yanan odunlar vardı ve kemerli çatısından gümüş zincirle asılmış bir lamba sarkıyordu. Pencere batıya, tuhaf Narnia ülkesine bakıyordu ve Jill uzaktaki dağların ardında günbatımının son kızıllıklarını görebiliyordu. Bu onun yeni maceralar arzulamasına neden oluyor ve bunun sadece bir başlangıç olduğunu hissettiriyordu.

Banyosunu yapıp saçlarını taradıktan, onun için getirilen elbiseleri giydikten sonra – bunlar sadece rahat elbiseler değil, aynı zamanda güzel görünen, güzel kokan ve hareket ettiğinizde güzel sesler çıkaran elbiselerdi – pencereden bakmak üzere geri gidecekti ki, tam o anda kapıdan gelen gürültüyü duyunca durdu.

"Girin" dedi Jill. Scrubb içeri girdi, o da banyo yapmış ve gösterişli Narnia giysilerini giymişti.

"Ah, nihayet buldum seni" dedi öfkeyle, kendini bir sandalyeye atarak. "Uzun süredir seni arıyordum."

"Pekâlâ, buldun işte" dedi Jill. "Bana bak Scrubb, her şey kelimelerle anlatılamayacak kadar heyecanlı ve şahane değil mi?" İşaretleri ve kayıp prensi bir an için tamamen unutmuştu.

"Demek böyle düşünüyorsun ha?" dedi Scrubb. Kısa bir duraklamadan sonra, "Buraya hiç gelmemiş olmayı isterdim."

"Neden ki?"

"Kralı – Caspian'ı – böyle zayıf ve yaşlı bir adam olarak görmeye dayanamıyorum" dedi Scrubb.

"Neden, sana ne zararı var ki?"

"Ah, anlamıyorsun. Aslında bunu anlayamayacağını tahmin etmeliydim. Sana bu dünyanın bizimkinden farklı bir zaman anlayışı olduğunu söylememiştim."

"Ne demek istiyorsun?"

"Burada geçirdiğin zaman, kendi zamanımızdan bir şey kaybettirmiyor. Anlıyor musun? Demek istiyorum ki, burada ne kadar kalırsak kalalım Uygulama Okulu'na orayı terk ettiğimiz an döneceğiz—"

"Bu pek hoş olmayacak."

"Off, sus. Sözümü kesip durma. İngiltere'ye geri döndüğünde burada zamanın nasıl geçtiğini anlayamazsın. Biz evde bir yıl geçirsek, Narnia'da birçok yıl geçmiş olabilir. Pevensie'ler söylemişti, aptal gibi hepsini unutmuşum. Şimdi açıkça görüyorum ki, son kez buraya geldiğimden beri yaklaşık yetmiş yıl – Narnia yılı – geçmiş. Şimdi anlıyor musun? Geri dönüyor ve Caspian'ı çok yaşlı bir adam olarak buluyorum."

"O zaman Kral senin eski dostun!" dedi Jill. Aklına çok kötü bir şey gelmişti.

"Öyle olduğunu sanırım" dedi Scrubb, umutsuzca. "İnsanın sahip olabileceği en iyi arkadaş. Son kez gördüğümde benden sadece birkaç yaş büyüktü. O beyaz

sakallı yaşlı adama bakıp, Caspian'la Issız Adalar'ı ele geçirdiğimiz günün sabahını ya da Denizyılanı'yla kavgamızı hatırlamak, ah, çok korkunç. Gelip öldüğünü öğrenmekten çok daha kötü."

"Kapa çeneni" dedi Jill sabırsızca. "Sandığından çok daha kötü. İlk işareti kaçırdık." Scrubb bunu anlamadı. Sonra Jill Aslan'la neler konuştuğunu, dört işareti ve onlara verilen görevi; kayıp prensi bulma görevini anlattı.

"Böylece, görüyorsun ki" diye toparladı, "Aslan'ın dediği gibi eski bir dost gördün, gidip hemen onunla konuşman gerekirdi. Tabii konuşmadığın için her şey en başından yanlış gitmeye başladı."

"Nereden bilebilirdim ki?" dedi Scrubb.

"Sana söylemeye çalıştığımda beni dinleseydin her şey yoluna girerdi" dedi Jill.

"Evet, sen de o uçurumun kenarında aptalca oyunlar oynamasaydın hiç ayrılmazdık ve ikimiz de ne yapacağımızı bilirdik, neredeyse bir cinayet işliyordun – cinayet dedim ve istediğim kadar da tekrarlayacağım bunu, hazırlıklı ol."

"Sanırım ilk gördüğün insan oydu" dedi Jill. "Buraya benden saatlerce önce gelmiş olmalısın. Ondan önce başka birini görmediğine emin misin?"

"Senden sadece bir dakika kadar önce gelmiştim"

dedi Scrubb. "Seni benden daha hızlı üflemiş olmalı. Kaybedilen zamanı kazanmak için: Yani kaybettiğin zamanı."

"Eşeklik etme, Scrubb" dedi Jill. "Hey! Bu da ne?"

Kalenin çanları akşam yemeğini haber veriyordu, sesler bir kavgaya dönüşmekte olan şeyi iyi bir tesadüf eseri yarıda kesti. O anda ikisinin de iştahı yerindeydi.

Kalenin büyük salonundaki akşam yemeği her ikisinin de yaşamlarında gördükleri en muhteşem şeydi. Eustace bu dünyaya daha önce gelmesine rağmen tüm zamanını denizde geçirmişti ve Narnia ülkesindeki nezaket ve ihtişam hakkında bir şey bilmiyordu. Tavandan bayraklar sarkıyor, her yemek borazan ya da davullar eşliğinde getiriliyordu. Düşüncesi bile ağzınızı sulandıracak çorbalar, harika balıklar, geyik etleri, tavuskuşları, turtalar, dondurmalar, jöleler, meyveler, çerezler, her türden şarap ve içecek vardı. Eustace'in bile neşesi yerine gelmiş, bunun "bir şeye" benzediğini kabul etmişti. Yemeğin sonlarına doğru kör bir şair ortaya çıkıp, Prens Cor, Aravis ve At Bree'nin *At ve Çocuk* denilen eski ve muhteşem hikâyesini anlattı. Bu hikâye Narnia, Calormen ve bunların arasındaki topraklarda, Peter'in Cair Paravel'de Yüce Kral Peter olduğu zamanlarda geçiyordu. (Dinlemeye değer bir hikâye olmasına rağmen onu anlatacak zamanım yok.)

Çeneleri yırtılacakmış gibi esneyerek güçlükle yukarıya, yatağa doğru giderlerken Jill, "Bu gece iyi uyuyacağımıza bahse girerim" dedi; çok zor bir gün geçirmişlerdi. Sadece talihin neler getirebileceğini bilmeyen bir insan böyle rahat davranabilir.

4

Baykuşlar Meclisi

Ne gariptir ki, ne kadar uykunuz varsa, yatağa girmeniz bir o kadar uzun sürer, hele ki odanızda bir şömine yanıyorsa. Ateşin önünde oturmadan önce Jill'in öyle uykusu vardı ki, elbiselerini bile çıkaramayacağını düşünüyordu. Oturduğundaysa bir daha kalkmak istemedi. Penceredeki tıkırtıyla irkildiğinde kendi kendine en az beş kere "yatmam gerekiyor" demişti.

Kalkıp perdeyi açtı ama karanlıktan başka bir şey göremedi. Sonra sıçrayarak geriye çekildi, çünkü çok büyük bir şey pencereye çarpmış ve bu sırada bir tıkırtı duyulmuştu. Hiç de hoş olmayan bir şey geldi aklına: "Bu ülkede dev güveler var galiba! Uff!" dedi. Ne var ki, aynı şey geri geldi; bu kez bir gaga gördüğüne ve o tıkırtıyı çıkaranın da gaga olduğuna emindi. "Kocaman bir kuş bu" diye düşündü Jill. "Bir kartal olabilir

mi?" Bir kartal da olsa ziyaretçi istemiyordu; pencereyi açtı ve dışarıya baktı. Yaratık pır pır sesleriyle pervaza kondu; tüm pencereyi kaplayacak şekilde önünde duruyordu. Jill ona yer açabilmek için geri çekilmek zorunda kaldı. Bu Baykuş'tu.

"Şşş, şşş! Pu-huuu, pu-huuu" dedi Baykuş. "Ses çıkarma. Aslan'ın sizi görevlendirdiği doğru mu?"

"Kayıp prensi mi kastediyorsun?" dedi Jill. "Evet, bu doğru." Aniden Aslan'ın sesini ve yüzünü hatırladı. Ziyafet çekip hikâyeler dinlerken Aslan'ı neredeyse tamamen unutmuştu.

"Mükemmel!" dedi Baykuş. "Öyleyse kaybedecek zamanımız yok. Hemen buradan uzaklaşmalısınız. Gidip diğerlerini uyandıracağım. Sonra dönerim. O saray elbiselerinden kurtulup yolculuk için daha uygun bir şeyler giyseniz iyi olur. Göz açıp kapayıncaya kadar dönerim. Pu-huu!" Cevap beklemeden gitti.

Eğer Jill maceralara alışık olsaydı Baykuş'un anlattıkları onu endişelendirebilirdi ama böyle bir şey aklının ucundan bile geçmedi. Gece yarısı kaçmanın verdiği heyecanla uykusu olduğunu bile unuttu. Kazağını ve şortunu yeniden giydi – şortunun kemerinde işine yarayabilecek bir rehber çakısı vardı – ve söğüt saçlı kız tarafından odaya bırakılanlardan birkaç şey daha aldı. Dizlerine kadar uzanan başlıklı bir pelerin ("yağmur

yağdığında kullanabileceğim bir şey" diye düşünüyordu), birkaç mendil ve bir tarak seçmişti. Sonra oturup bekledi.

Baykuş döndüğünde yine uyuklamaya başlamıştı.

"Artık hazırız" dedi Baykuş.

"Yolu göstersen iyi olur" dedi Jill, "ben bu geçitleri bilmiyorum."

"Pu-huu!" dedi Baykuş. "Kalede dolaşmayacağız. Bu işimize yaramaz. Sırtıma binmelisin. Uçacağız."

"Ah!" dedi Jill. Bu fikirden hoşlanmamıştı; ağzı açık öylece kalakaldı. "Ben senin için ağır değil miyim?"

"Pu-huu, pu-huu! Aptallık etme. Diğerini götürdüm bile. Şimdi önce şu lambayı söndürelim."

Lamba söner sönmez dışarısı biraz daha aydınlanmış gibi göründü; artık simsiyah değil, griydi. Baykuş arkası dönük pencerede durdu ve kanatlarını açtı. Jill, onun kısa ve şişman gövdesine tırmanıp dizlerini kanatlarının altına sokarak sımsıkı tutundu. Tüyler sıcacık ve yumuşaktı, ama tutunacak herhangi bir şey yoktu. "Scrubb'ın bundan hoşlanıp hoşlanmadığını merak ediyorum!" diye düşündü Jill. Tam o sırada ani bir hareketle aşağıya doğru süzülerek pencereden uzaklaştılar. Kanatlar kulaklarının dibinde çırpıyor, gecenin serin ve nemli havası yüzüne çarpıyordu.

Hava umduğundan daha aydınlıktı; bulutlu olması-

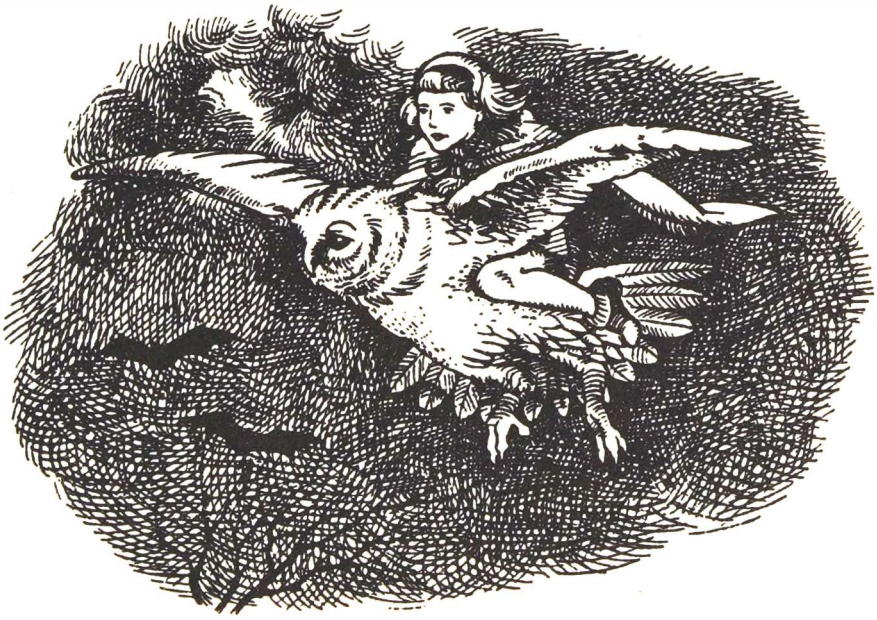
na rağmen, bulutların arasından gümüş rengi ayın bir kısmı görünüyordu. Altındaki tarlalar gri, ağaçlar siyah görünüyordu. Yakında yağmur yağacağına işaret eden, sessiz ama kulaklarda hışırdayan bir rüzgâr vardı.

Baykuş havada bir çember çizdiğinden kale artık önlerindeydi. Odaların çok azında ışık vardı. Nehri geçerek kuzeye doğru uçtular. Hava giderek soğudu. Jill altındaki sularda Baykuş'un yansımasını gördüğünü düşünüyordu. Çok geçmeden nehrin kuzey kıyılarına varıp ormanlık alanların üzerinde uçmaya başladılar.

Baykuş gagasıyla, Jill'in göremediği bir şey kaptı.

"Ah, lütfen yapma" dedi Jill. "Böyle sarsılma. Beni az daha düşürüyordun."

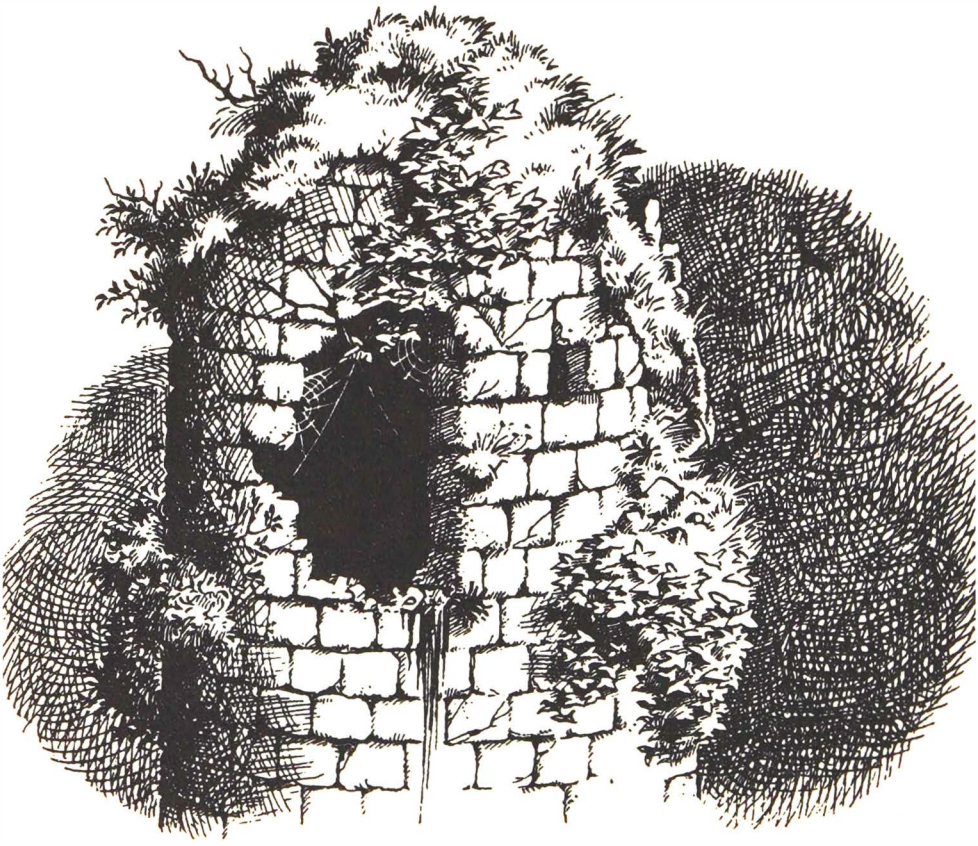
"Özür dilerim" dedi Baykuş. "Bir yarasa yakalıyordum. Bir baykuşun karnını doyurması için şöyle tom-

bulca bir yarasadan daha iyisi yoktur. Senin için de bir tane yakalayayım mı?"

"Hayır, teşekkür ederim" dedi Jill ürpertiyle.

Artık daha alçaktan uçuyorlardı. Hayal meyal seçilen büyük ve siyah bir şey onlara doğru yaklaşıyordu. Jill bunun üzeri sarmaşıkla kaplı, kısmen harap olmuş bir kule olduğunu düşünüyordu. Kuleyi tam zamanında fark etmişti. Baykuş üzerinde Jill ile, sarmaşıklı ve örümcek ağlı delikten geçerek serin ve gri geceden kulenin tepesindeki karanlık yere zorlukla girerken, Jill pencerenin çerçevesine çarpmamak için eğilmek zorun-

da kaldı. İçerisi küf kokuyordu, baykuşun sırtından iner inmez bulunduğu yerin oldukça kalabalık olduğunu fark etmişti. Karanlıkta her yönden "Pu-huu! Puhuuu" sesleri gelmeye başladığında kalabalığı baykuşların oluşturduğunu anlamıştı. Çok değişik bir ses, "Sen misin Pole?" dediğinde içi rahatladı.

"Sen misin Scrubb?" diye sordu Jill.

"Artık" dedi Bay Pasparlak, "hepimiz hazırız sanırım. Baykuşlar meclisini açalım."

"Pu-huuu, pu-huuu. Doğrusu bu. Yapılacak doğru şey bu" dedi çeşitli sesler.

"Bir dakika" dedi Scrubb. "Benim söyleyecek bir şeyim var."

"Söyle, söyle, söyle" dedi baykuşlar ve Jill, "Haydi başla" dedi.

"Sanırım siz delikanlılar – yani baykuşlar" dedi Scrubb, "Kral X. Caspian'ın gençlik günlerinde Dünyanın Sonu'na gittiğini biliyorsunuzdur. Şey, o yolculukta ben onunla beraberdim; onunla ve Fare Bastıbacak'la, Lord Drinian'la ve hepsiyle beraberdim. Biliyorum inanılır gibi değil, ama insanlar bizim dünyamızda sizinkiyle aynı hızda yaşlanmıyorlar. Söylemek istediğim şu; ben Kral'ın adamıyım ve bu baykuşlar meclisi Kral'a yapılan bir komplo hareketiyse sizinle hiç işim olmaz."

"Pu-huuu, pu-huuu, biz de Kral'ın baykuşlarıyız" dedi baykuşlar.

"Öyleyse amacınız nedir?" dedi Scrubb.

"Sadece şu" dedi Bay Pasparlak. "Eğer Lord Naip, yani Cüce Yaygaracı sizin kayıp prensi aramaya çıkacağınızı duyarsa gitmenize izin vermez. Sizi hemen odanıza kilitleyecektir."

"Ulu Tanrım!" dedi Scrubb. "Yaygaracı'nın bir hain olduğunu mu söylüyorsunuz? Denizdeyken onun hakkında birçok şey duymuştum. Caspian'ın – yani Kral'ın – ona güveni tamdı."

"Ah, hayır" dedi bir ses. "Yaygaracı hain değildir. Ancak otuzdan fazla kahraman (şövalyeler, Sentorlar, iyi devler ve her türden yaratıklar) zaman zaman kayıp prensi aramaya çıktı ve hiçbiri dönmedi. Sonunda Kral, oğlunu aramak için bütün cesur Narnialıların ölmesine göz yummayacağını söyledi. Artık kimsenin gitmesine izin verilmiyor."

"Eminim bizim gitmemize izin verirdi" dedi Scrubb. "Kim olduğumu ve beni kimin gönderdiğini bir duysun."

"Bizi kimin gönderdiğini" diye araya girdi Jill.

"Evet" dedi Pasparlak, "büyük bir olasılıkla izin verirdi. Ancak Kral uzaklarda ve Yaygaracı kuralları harfiyen uygulayacaktır. Çelik kadar sert, bir dağ kadar sa-

ğırdır o. Ayrıca çabuk parlayan biridir. Bunun özel bir durum olduğunu anlatamazsınız ona."

"Bizi birazcık olsun dinleyeceğini düşünebilirsiniz, çünkü biz baykuşuz ve herkes baykuşların ne kadar akıllı olduğunu bilir" dedi bir başkası. "Ancak artık o kadar yaşlandı ki, tek söyleyeceği, 'Sen sadece bir civcivsin. Ben senin yumurta olduğun zamanları bilirim. Bana ders vermeye kalkmayın, efendim. Yengeçler ve tatlılar!' olacaktır."

Bu baykuş, Yaygaracı'nın sesini iyi taklit etmişti, her taraftan baykuşça gülme sesleri duyuldu. Çocuklar, Narnialıların Yaygaracı'yı, okulda herkesin biraz korktuğu, dalga geçtiği ama aslında kimsenin nefret etmediği aksi bir öğretmen gibi gördüklerini anlamaya başlamıştı.

"Kral ne zaman dönecek?" diye sordu Scrubb.

"Kendisi bile bilmiyor!" dedi Pasparlak. "Son zamanlarda Aslan'ın adalarda – sanırım Terebinthia'da – görüldüğü söylentileri vardı. Kral, ölmeden önce Aslan'la yüz yüze görüşmek ve ondan sonra kimin kral olacağını sormak üzere bir girişimde daha bulunacağını söyledi. Ancak hepimiz eğer Aslan'ı Terebinthia'da bulamazsa doğuya, Yedi Adalar'a, Issız Adalar'a, hatta daha ileriye gideceğinden korkuyoruz. Bu konuda hiç konuşmaz, ama Dünyanın Sonu'na yaptığı yolculuğu

asla unutmadığını hepimiz biliyoruz. Oraya tekrar gitmeyi içten içe arzuladığından eminim."

"O zaman onun dönmesini beklemenin yararı yok" dedi Jill.

"Hayır, yararı yok" dedi Baykuş. "Ah, ne biçim iş! Keşke onunla hemen konuşsaydınız! Her şeyi ayarlardı. Kayıp prensi aramanız için yanınıza bir ordu verirdi."

Jill hiç sesini çıkarmadı ve Scrubb'ın bunun neden gerçekleşmediğini tüm baykuşlara söylemeyecek kadar centilmen olmasını umut etti. Scrubb tam olmasa da centilmence davrandı. Çünkü dilinin altından, "Eh, benim hatam değildi ki" demişti ve sonra da yüksek sesle:

"Pekâlâ. Ordusuz yapmamız gerekecek. Ancak bilmek istediğim bir şey daha var. Sizin bu baykuşlar meclisi dediğiniz şey kurallara uygunsa, meşruysa ve kimseye zarar vermek istemiyorsa neden bu kadar gizli olmak zorunda? Gecenin köründe bir harabede toplanmak ve tüm bu gizlilik niye?"

"Pu-huuu! Pu-huuu" diye ötüştü bir sürü baykuş. "Nerede toplanalım? Kim geceden başka bir zamanda toplanır ki?"

"Görüyorsunuz ki" dedi Pasparlak, "Narnia'daki yaratıkların birçoğunun böyle doğal olmayan huyları vardır. İşlerini herkesin uyuması gereken saatlerde,

gündüzleri, parlak günışığında (uf!) yaparlar. Yani geceleyin o kadar kör ve aptallar ki, ağızlarından tek kelime alamazsın. Bu yüzden biz baykuşlar bir şeyler hakkında konuşmak istediğimizde, akla uygun saatlerde, kendi aramızda toplanma alışkanlığı edindik."

"Anlıyorum" dedi Scrubb. "Pekâlâ öyleyse. Devam edelim. Bize kayıp prensi anlatın." Hikâyeyi anlatan Bay Pasparlak değil, yaşlı bir baykuştu.

Yaklaşık on yıl önce, Caspian'ın oğlu Rilian çok genç bir şövalyeyken, bir mayıs sabahı annesi kraliçeyle birlikte Narnia'nın kuzey kısımlarına doğru yola çıkmıştı. Beraberlerinde birçok toprak beyi ile kadınlar vardı ve hepsi de başlarına yeşil yapraklardan yapılmış taçlar, taçların yanlarına da boynuzlar takmıştı. Yanlarında tek bir köpek yoktu, çünkü ava değil bahar bayramını kutlamaya çıkmışlardı. Hava kararmadan, yerden serin bir pınarın kaynadığı bir açıklığa geldiler. Hayvanlarından inerek yiyip içtiler, hepsi çok mutluydu. Bir süre sonra kraliçenin uykusu geldi ve yatması için çimenlerin üzerine pelerinlerini serdiler. Prens Rilian ve diğerleri, anlattıkları hikâyeler ve kahkahalarının sesi kraliçeyi rahatsız etmesin diye biraz uzaklaştılar. Sonra sık ağaçlıklı ormandan büyük bir yılan çıktı ve kraliçenin elini ısırdı. Herkes attığı çığlığı duyup ona doğru koştu, yanına ulaşan ilk kişi Rilian'dı. Yıla-

nın uzaklaştığını görmüştü ve kılıcını çekerek peşine takıldı. Çok büyük, parlak ve zehir gibi yemyeşildi. Bu yüzden onu rahatlıkla görebiliyordu. Ama sonra yılan sık çalılıkların ardında kayboldu ve Prens oraya giremedi. Böylece annesinin yanına döndü ve herkesi onunla ilgilenirken buldu. Ancak boşuna uğraşıyorlardı, Rilian annesinin yüzüne baktığında, dünyadaki hiçbir doktorun artık ona faydası dokunamayacağını anlamıştı. Canı hâlâ bedenindeyken, ona bir şey söylemeye çalıştığı belliydi, ama konuşamıyordu, söylemek istediği her neyse, söyleyemeden öldü. Çığlığını duydukları andan öldüğü ana kadar on dakika bile geçmemişti.

Ölü kraliçeyi Cair Paravel'e taşıdılar. Rilian, Kral ve tüm Narnia acı içinde yas tuttu. Muhteşem bir kadındı; bilge, kibar ve mutluydu. Caspian'ın dünyanın doğu kenarından Narnia'ya getirdiği gelindi o. İnsanlar, damarlarında yıldızların kanının aktığını söylerdi.

Annesinin ölümü, tahmin edilebileceği gibi Prens'i yıkmıştı. Bundan sonra o zehirli yılanı bulup öldürmek ve intikam almak için sürekli Narnia'nın kuzey sınırlarına gidiyordu. Kimse bunun hakkında tek kelime et-

mezdi, ama Prens bu yolculuklardan yorgun ve çılgına dönmüş bir halde dönerdi. Kraliçe'nin ölümünden yaklaşık bir ay sonra, bazıları onda bir değişiklik gördüklerini söylemeye başladı. Gözlerinde yeni uyanmış bir adamın bakışları vardı ve tüm gün dışarıda olmasına rağmen atı yorgun görünmüyordu. Yaşlı saraylılar arasındaki en iyi dostu, dünyanın doğu kısımlarına yaptıkları büyük yolculukta babasının kaptanı olan Lord Drinian'dı.

Bir akşam Drinian Prens'e, "Ekselansları yılanı aramaktan vazgeçmeli. Akılsız bir hayvandan intikam almak imkânsızdır, o bir insan değil ki. Boşa yoruyorsun kendini" dedi.

Prens, "Lordum, şu son yedi gündür yılanı neredeyse unutmuştum" diye cevapladı. Buna karşılık neden sürekli Kuzey Ormanları'na gittiğini sordu Drinian. "Lordum" dedi Prens, "orada şimdiye kadar yaratılmış en güzel şeyi gördüm."

"Güzel Prens" dedi Drinian, "müsaadenizle yarın sizinle geleyim ve ben de göreyim bu güzel şeyi."

"Tanrı'nın izniyle" dedi Rilian.

Ertesi gün erkenden atlarını eyerleyip dörtnala Kuzey Ormanları'na gittiler ve Kraliçe'nin öldüğü pınarda konakladılar. Drinian, konaklamak için Prens'in birçok yer arasından burayı seçmesini garip bulmuştu.

Öğlene kadar orada dinlendiler ve öğlen olduğunda Drinian, hayatında gördüğü en güzel kadını gördü. Kadın pınarın kuzey tarafında duruyor ve hiç konuşmuyordu, ama sanki yanına gelmesini istiyormuş gibi eliyle Prens'e işaret ediyordu. Uzun boylu ve mükemmeldi, parlak ve zehir gibi yemyeşil ince bir giysisi vardı. Prens ona aklını kaybetmiş bir adam gibi bakıyordu. Ne var ki, kadın aniden kayboldu, Drinian nereye gittiğini bilmiyordu. Cair Paravel'e geri döndüler. Drinian, parlak yeşil kadının şeytani biri olduğunu düşünüyordu.

Drinian bu macerayı Kral'a anlatıp anlatmaması gerektiğini çok düşündü, ama gevezelik etmeye pek niyeti olmadığından dilini tuttu. Ancak sonradan, söylememiş olduğuna çok pişman oldu. Çünkü ertesi gün Prens Rilian yalnız başına gitti. O gece geri dönmedi; o saatten sonra ne Narnia'da ne de komşu ülkelerde izine rastlandı. Ne atı, ne pelerini, ne şapkası, ne de başka bir özel eşyası bulundu. Drinian kalbindeki acıyla Caspian'a gitti ve "Kralım, bu haini öldürün. Sessiz kaldığım için oğlunuzun mahvına neden oldum" dedi ve hikâyeyi anlattı. Caspian savaş baltasını kapıp öldürmek için Lord Drinian'a saldırdı, Drinian bir hayvan gibi sessizce öldürücü darbeyi bekliyordu. Ancak baltayı kaldırdıktan sonra Caspian aniden onu kenara itip,

"Kraliçemi ve oğlumu kaybettim. Dostumu da mı kaybedeyim?" diye bağırdı. Drinian'ın boynuna sarıldı, kucaklaştılar ve ikisi de ağladı. Dostlukları bozulmamıştı.

Rilian'ın hikâyesi buydu. Jill, "Bahse girerim o yılan ve kadın aynı kişiydi" dedi.

"Doğru, doğru, biz de senin gibi düşünüyoruz" dedi baykuşlar.

"Ama Prens'i öldürdüğünü sanmıyoruz" dedi Pasparlak, "çünkü hiç kemik—"

"Biz öldürmediğini biliyoruz" dedi Scrubb. "Aslan, Pole'a bir yerlerde hâlâ yaşadığını söylemiş."

"Bu her şeyi daha da kötüleştiriyor" dedi en yaşlı baykuş. "Prens'e istediği her şeyi yaptırabiliyor demek ki, bu da Narnia'ya karşı korkunç bir entrika planladığı anlamına geliyor. Çok, çok uzun zaman önce Narnia'nın başlangıcında kuzeyden bir Beyaz Cadı gelmiş ve ülkemizi yüz yıl boyunca kar ve buzlarla örtmüştü. Tabii biz, bu olanların da onun işi olduğunu düşünüyoruz."

"Pekâlâ" dedi Scrubb. "Pole ve ben Prens'i bulmalıyız. Bize yardım edebilir misiniz?"

"Elinizde bir ipucu var mı?" diye sordu Pasparlak.

"Evet" dedi Scrubb. "Kuzeye gitmemiz ve Devler Şehri'nin kalıntılarına ulaşmamız gerektiğini biliyoruz."

Tüm baykuşlar her zamankinden daha çok ses çıkararak ötmeye, ayaklarını oynatıp tüylerini kabartmaya başladı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Çocuklarla birlikte kayıp Prens'i aramaya gidemeyeceklerinden dolayı ne kadar üzgün olduklarını söylüyorlardı. "Siz gündüzleri, biz ise geceleri yolculuk yapmak isteriz" dediler. "Bu işe yaramaz, işe yaramaz." Bazıları, artık havanın toplantıya başladıklarındaki kadar karanlık olmadığını ve meclisin oldukça uzun sürdüğünü söyledi. Aslında, Devler Şehri'nin kalıntılarına yapılacak bir yolculuğun lafı bile o kuşların heveslerini söndürmüştü. Pasparlak: "O yöne doğru – Yüksek Ova'ya – gitmek istiyorlarsa, onları Kıllıkıpırdak'lardan birine götürmeliyiz. Bir tek onlar yardım edebilir" dedi.

"Doğru, doğru. Götür" dedi baykuşlar.

"Gelin öyleyse" dedi Pasparlak. "Birini ben götürürüm. Diğerini kim götürecek? Bu gece halletmeliyiz bu işi."

"Ben götürürüm. Ama sadece Kıllıkıpırdak'lara kadar" dedi bir baykuş.

"Hazır mısın?" dedi Pasparlak, Jill'e.

"Sanırım Pole uyudu" dedi Scrubb.

5

Suratsız

Jill uyuyordu. Baykuşlar meclisi başladığından beri esnemiş ve sonunda uyuyakalmıştı. Tekrar uyandırılmaktan ve kendisini tozlu bir çan kulesine benzeyen, kapkaranlık ve baykuşlarla dolu bir yerde tahtalar üzerinde yatıyor bulmaktan hiç hoşlanmamıştı. Aslında, baykuşların sırtına binip, yatak odalarına değil de başka bir yere gideceklerini duymak daha da bozmuştu moralini.

"Ah Pole hadi, sevinmelisin" dedi Scrubb. "İşte sana macera."

"Maceralardan bıktım" dedi Jill tersleyerek.

Sonunda Pasparlak'ın sırtına tırmanmaya razı oldu ve Baykuş'un sırtında gecenin karanlığına uçtuğunda, havanın beklenmedik serinliği (bir süre için) tamamen ayılmasına neden oldu. Ay kaybolmuştu, yıldızlar görünmüyordu. Arkasında, çok uzaklarda, yerden olduk-

ça yüksekte ışıklı bir pencere görebiliyordu; kuşkusuz Cair Paravel'in kulelerinden biriydi bu. O harika yatak odasına geri dönmüş, sıcacık yatağında kıvrılmış, ateşin duvarlardaki yansımasını seyrediyor olmayı arzuladı. Pelerini vücuduna sımsıkı sardı ve ellerini de pelerinin içine soktu. Karanlığın içinden sesler duymak tuhaftı. Scrubb ve Baykuş birbirleriyle konuşuyordu. "Yorgun görünmüyor" diye düşündü Jill. Onun daha önce bu dünyada muhteşem maceralar yaşadığını ve Narnia havasının, Kral Caspian'la doğu denizlerinde yelken açtıklarında kazandığı gücü ona geri getirdiğini bilmiyordu.

Jill uyumamak için kendisini çimdiklemek zorunda kalıyordu; Pasparlak'ın sırtında uyursa büyük olasılıkla düşeceğini biliyordu. İki baykuş yere konduğunda, Pasparlak'ın sırtından indi ve kendini düz bir alanda buldu; kaskatı kesilmişti. Soğuk bir rüzgâr esiyordu ve bu ağaçsız bir yere geldiklerinin işaretiydi. "Pu-huuu, pu-huuu!" Pasparlak çağırıyordu. "Uyan, Suratsız. Uyan. Aslan'la ilgili."

Uzun süre cevap veren olmadı. Sonra zayıf bir ışık göründü ve giderek yaklaşmaya başladı. Bununla birlikte bir ses duyuldu.

"Hey baykuşlar!" dedi. "Ne var? Kral mı öldü? Düşmanlar Narnia'ya mı çıktılar? Sel mi bastı? Yoksa ejderhalar mı saldırdı?"

Işık yaklaştığında bunun büyük bir kandil olduğu anlaşıldı. Jill kandili taşıyan kişiyi hayal meyal görebiliyordu. Sanki sadece kollar ve bacaklardan oluşuyordu. Baykuşlar onunla konuşuyor, her şeyi açıklıyorlardı, ama Jill dinleyemeyecek kadar yorgundu. Baykuşların elveda dediğini duyduğunda kendine gelmeye çalıştı. Tek hatırladığı, Scrubb'la beraber alçak bir kapıdan girmek için eğildiği (ve neyse ki) yumuşak ve ılık bir şeyin üzerine uzandıklarıydı.

"İşte. Elimden gelen bu. Soğuk ve sert bir yerde yatacaksınız. Üstelik ıslaksa şaşmam. Bir fırtına ya da bir

sel olmasa veya kulübe, daha önce olduğu gibi üstümüze yıkılmasa bile, muhtemelen gözünüzü kırpamayacaksınız. Hadi bakalım, kolay gelsin" diyen ses, uyuyakalmadan önce duyduğu son şeydi.

Çocuklar ertesi sabah geç vakitte uyandıklarında karanlık bir yerde, kupkuru ve sıcak saman yataklarda yattıklarını gördüler. Üçgen şeklinde bir açıklıktan günışığı sızıyordu.

"Neredeyiz Tanrı aşkına?" diye sordu Jill.

"Bir Kıllıkıpırdak'ın kulübesinde" dedi Eustace.

"Neyin?"

"Kıllıkıpırdak'ın. Bana ne olduğunu sorma. Dün gece göremedim. Ben kalkıyorum. Gidip onu bulalım."

"Elbiseleriyle uyuyunca insan kendini ne kadar da kötü hissediyor" dedi Jill, oturarak.

"Ben de giyinmek zorunda kalmamanın ne kadar güzel olduğunu düşünüyordum" dedi Eustace.

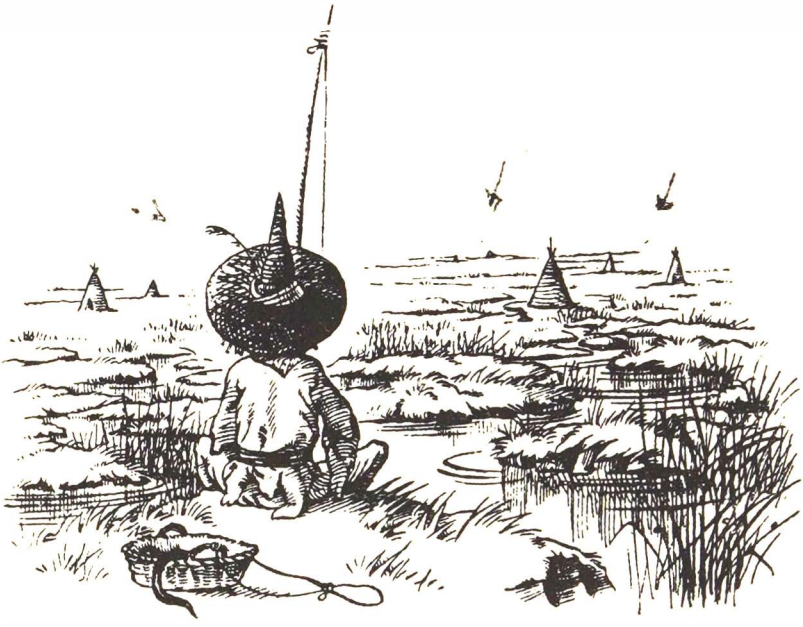
"Ya da yıkanmak zorunda olmamanın" dedi Jill küçümseyerek. Scrubb şimdiden kalkmış, esnemiş, gerinmiş ve sürünerek kulübeden dışarıya çıkmıştı. Jill de aynısını yaptı.

Dışarıda onları bekleyen dünya, bir gün önce gördükleri Narnia'dan oldukça farklıydı. Sayısız su kanallarıyla küçük adacıklara bölünmüş büyük ve düz bir ovadaydılar. Adalar yabani otlarla, kenarları da sazlık ve

hasırotlarıyla kaplıydı. Bazen geniş hasırotu yatakları görmek mümkündü. İçlerine sürekli kuş sürüleri – ördekler, çulluklar, balabanlar, balıkçıllar – konuyor ve kalkıyordu. Etraflarında, geceyi geçirdikleri kulübeye benzeyen bir sürü kulübe vardı, ama kulübeler birbirinden oldukça uzaktı; çünkü Kıllıkıpırdaklar özel yaşamlarına özen gösteren yaratıklardır. Güney ve batıda, millerce uzaktaki orman hariç görünürde bir tek ağaç yoktu. Bataklık doğuda, ufuktaki alçak kum tepelerine kadar uzanıyordu; o yönden esen rüzgârın kokusundan orada deniz olduğunu anlayabiliyordunuz. Kuzeyde yer yer burçlara benzeyen alçak ve soluk renkli tepeler vardı. Geri kalan yerler boydan boya bataklıktı. Burası yağışlı akşamüzerlerinde iç karartıcı bir yer olurdu. Ama serin bir rüzgârın estiği, dört bir tarafın kuş sesleriyle dolduğu bu sabah güneşi altında, bu ıssızlığın temiz, zindelik veren hoş bir tarafı vardı. Çocuklar kendilerini daha canlı hissettiklerini fark ettiler.

"Tuzluşıpırdak nereye gitti acaba?" dedi Jill.

"Kıllıkıpırdak" dedi Scrubb, kelimeyi bildiğinden gururlanıyormuş gibi. "Sanırım – hey, bu o olmalı." O anda ikisi de onu gördü, yaklaşık elli metre uzakta, sırtı onlara dönük oturmuş balık avlıyordu. İlk bakışta onu görmek çok zordu, çünkü bataklıkla aynı renkteydi ve kıpırdamıyordu.

"Sanırım gidip konuşsak iyi olur" dedi Jill. İkisi de biraz endişeliydi.

Yaklaştıklarında, Kıllıkıpırdak onlara döndü ve çukur yanaklı uzun ve ince bir surat; sımsıkı kapalı bir ağız, sivri bir burun ve sakalsız bir yüz gördüler. Siperliği kocaman, tepesi uzun ve minare gibi sivri bir şapka takmıştı. İri kulaklarından aşağıya dökülen saçları, eğer buna saç denebilirse, yeşile çalan gri bir renkteydi; her lülesi yuvarlak olmaktan çok yassıydı ve minik sazlıklara benziyordu. Yüzündeki ifade ciddi, cildi çamurumsuydu; yaşamı ciddiye aldığı hemen anlaşılıyordu.

"İyi sabahlar misafirler" dedi. "İyi demekle, yağmur ya da kar yağmayacağını veya ortalığın sise bürünüp gökgürültüsü duyulmayacağını söylemek istemiyorum.

Sanırım uyuyamadınız."

"Hayır, oldukça iyi uyuduk" dedi Jill. "Çok hoş bir gece geçirdik."

"Ah" dedi Kıllıkıpırdak başını sallayarak. "Fazla iyimser olduğunuzu anlayabiliyorum. Doğru. Siz iyi yetiştirilmişsiniz, evet. Her şeye iyi tarafından bakmayı öğrenmişsiniz."

"Lütfen, isminizi söyler misiniz?" dedi Scrubb.

"Benim ismim Suratsız. Unutsanız da fark etmez. Her zaman tekrarlayabilirim."

Çocuklar onu ortaya alarak oturdular. Şimdi bacakları ve kollarının çok uzun olduğunu görebiliyorlardı. Vücudu bir cüceninkinden daha büyük olmamasına rağmen ayağa kalktığında hayli uzun olacağını tahmin edebiliyorlardı. Parmakları tıpkı kurbağalarınki gibi perdeliydi, çamurlu sulara sarkıttığı çıplak ayak parmakları da öyle. Ona bol gelen toprak rengi elbiseler giymişti.

"Akşam yemeğine yahni yapmak için birkaç yılanbalığı yakalamaya çalışıyorum" dedi Suratsız. "Yakalayamazsam hiç şaşırmam. Yakalasam da bundan pek hoşlanmazsınız zaten."

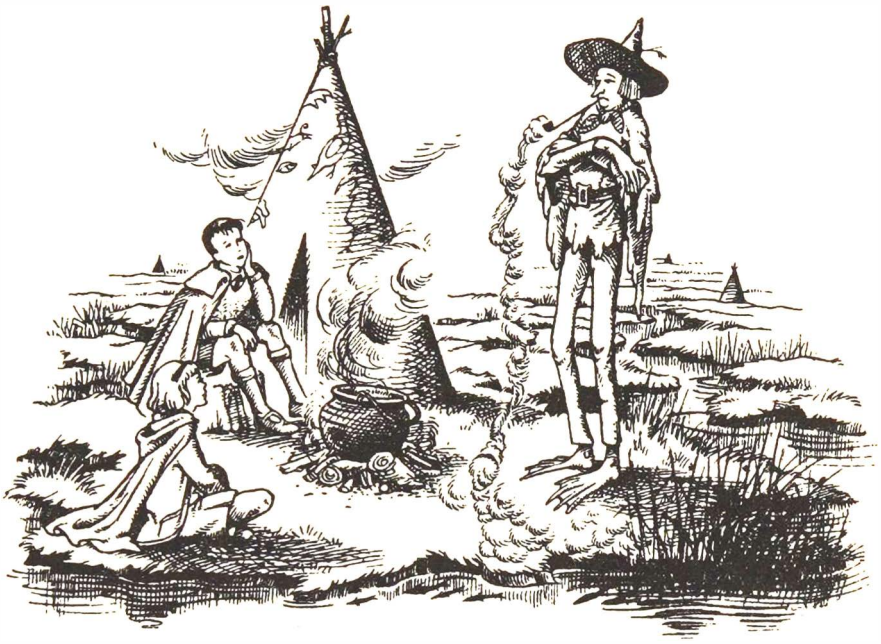
"Neden?" diye sordu Scrubb.

"Neden mi? Bizim yediğimiz türden yemekleri sevmeniz için bir neden yok, ama yine de suratınızı ekşit-

meyeceğinizden eminim. Neyse, ben avlanırken, siz de ateş yakmaya çalışın, denemekten zarar gelmez! Odunlar kulübenin arkasında. Yaş olabilirler. Kulübenin içinde yakabilirsiniz, ama o zaman da tüm duman gözlerimize kaçar. Dışarıda da yakabilirsiniz, ama o zaman da yağmur yağar ve ateşi söndürür. İşte kav kutusu. Nasıl kullanıldığını bilmiyorsunuz sanırım."

Scrubb böyle şeyleri son macerasında öğrenmişti. Çocuklar kulübeye koştular, (kupkuru) odunları buldular. Ateşi yakmaları her zamankinden kolay oldu. Sonra Jill en yakın kanalda banyo yaparken Scrubb ateşle ilgilendi. Banyo, yani kanal pek konforlu değildi ama yine de idare ederdi. Sonra Jill ateşe baktı ve Scrubb yıkandı. İkisi de kendilerini çok daha zinde hissediyorlardı, ama karınları çok açtı.

Kıllıkıpırdak az sonra onlara katıldı. Hiç yılanbalığı yakalayamayacağını sanıyordu, ama bir düzine yakalamış ve çoktan derilerini yüzüp temizlemişti bile. Büyük bir tencereyi ateşe koydu, ateşi besledi ve piposunu yaktı. Kıllıkıpırdaklar çok garip, sert bir tütün içer (bazı insanlar tütünü çamurla karıştırdıklarını söyler). Çocuklar Suratsız'ın piposundan çıkan dumanın yükselmediğini gördü. Pipodan azar azar çıkıp aşağıya doğru yöneliyor, sis gibi yere yayılıyordu. Simsiyahtı ve Scrubb'ın öksürmesine neden olmuştu.

"Şimdi" dedi Suratsız. "Bu yılanbalıklarının pişmesi akıl almayacak kadar uzun sürebilir ve biriniz onlar pişmeden önce açlıktan bayılabilir. Ben, küçük bir kız bilirim, ama bu hikâyeyi anlatmasam iyi olur. İştahınızı kaçırabilir ve bunu asla yapmak istemem. Öyleyse, açlığınızı unutmanız için planlarımız hakkında konuşsak iyi olur."

"Evet, konuşalım" dedi Jill. "Prens Rilian'ı bulmamız için bize yardım edebilir misin?"

Kıllıkıpırdak, yanakları düşünebileceğinizden çok daha çökük oluncaya kadar suratını buruşturdu. "Şey, buna yardım denebilir mi bilmem" dedi. "Yılın bu vaktinde, kışın yaklaşması ve diğer nedenlerle kuzeye yapa-

cağımız yolculukta çok ileri gidebileceğimizi sanmıyorum. Görünüşe bakılırsa kış erken gelecek. Yine de bu sizin canınızı sıkmasın. Zaten düşmanlar, geçilecek nehirler ve dağlar olacak, yolumuzu kaybedeceğiz, yiyecek hiçbir şey bulamayabiliriz ve ayaklarımız davul gibi şişebilir. Bunca şey içinde havadan etkileneceğimizi hiç sanmıyorum. Hatırı sayılır bir mesafe katedemesek de, çabucak dönemeyecek kadar ileri gideceğimiz kesin."

İki çocuk onun "siz" değil, "biz" dediğini fark etmişti ve aynı anda, "Sen de bizimle geliyor musun?" diye bağırdılar.

"Ah evet, tabii ben de geliyorum. Gelsem iyi olur. Kral yabancı ülkelere gitti ve dönüşünü göreceğimizi sanmam; gittiğinde kötü bir öksürüğü vardı. Yaygaracı'yı da düşünmeliyiz. Sağlığı hızla bozuluyor. Kurak geçen bu yazdan sonra hasadın kötü olacağını göreceksiniz. Düşmanlar saldırırsa pek şaşırmam. Bu sözlerimi sakın unutmayın."

"Nereden başlayacağız?" dedi Scrubb.

"Pekâlâ" dedi Kıllıkıpırdak yavaşça, "Prens Rilian'ı aramaya gidenlerin hepsi Lord Drinian'ın kadını gördüğü pınardan başladı. Çoğunluğu kuzeye gitti. Hiçbiri dönmediği için nasıl bir yol izlediklerini tam olarak bilemeyiz."

"Devler Şehri'nin kalıntılarını bularak başlamamız gerekiyor" dedi Jill. "Aslan öyle söyledi."

"Orayı bularak başlamamız gerekiyor, öyle mi?" diye cevapladı Suratsız. "Sanırım orayı arayarak başlamamıza izin yok."

"Aslında kastettiğim aramaktı" dedi Jill. "Sonra onu bulduğumuz zaman—"

"Evet, ne zaman!" dedi Suratsız, inceden alay ederek.

"Kimse nerede olduğunu bilmiyor mu?" diye sordu Scrubb.

"Ben herkesin ne bildiğini bilemem" dedi Suratsız. "Ayrıca o harabe şehri duymadığımı da söylemeyeceğim. Ama o zaman pınardan başlamayacaksınız. Yüksek Ova'ya gitmelisiniz. Eğer öyle bir yer gerçekten varsa mutlaka oradadır. Yalan söylemiş olmayayım, ama ben birçok insan gibi o yönde bayağı bir uzağa gittim ve asla kalıntılara ulaşamadım."

"Yüksek Ova nerede?" dedi Scrubb.

"Oraya, kuzeye bak" dedi Suratsız, piposuyla işaret ederek. "O tepeleri ve kayalıkları görüyor musun? Yüksek Ova orada başlıyor. Ancak aramızda bir nehir var; Şıpırtı Nehri. Elbette köprü falan da yok."

"Sanırım sığlıktan yürüyerek geçebiliriz" dedi Scrubb.

"Şey, daha önce yürüyerek geçenler oldu" dedi Kıllıkıpırdak.

"Belki Yüksek Ova'da bize yolu tarif edecek birileriyle karşılaşırız" dedi Jill.

"Birileriyle karşılaşma konusunda haklısın" dedi Suratsız.

"Orada ne tür yaratıklar yaşıyor?" diye sordu Jill.

"İyi olup olmadıklarını söylemek bana düşmez" diye cevapladı Suratsız. "Eğer onların âdetlerini seviyorsan—"

"Tamam da onlar ne?" diye bastırdı Jill. "Bu ülkede o kadar çok garip yaratık var ki. Yani onlar hayvan mı, kuş mu, cüce mi, ne?"

Kıllıkıpırdak uzunca bir ıslık çaldı, "Fiyu! Bilmiyor musunuz? Baykuşların size söylediğini sanmıştım. Onlar devdir."

Jill yüzünü buruşturdu. Devleri kitaplarda bile sevmemişti ve bir keresinde devlerle ilgili bir kâbus görmüştü. Sonra Scrubb'ın yemyeşil kesilen yüzünü gördü ve kendi kendine, "Benden daha çok korktuğuna bahse girerim" diye düşündü. Bu, cesaretini toplamasını sağladı.

"Kral bana, uzun süre önce" diye söze girdi Scrubb, "onunla beraber denize çıktığımız zaman, devleri savaşta evire çevire yendiğini ve vergiye bağladığını söylemişti."

"Bu doğru" dedi Suratsız. "Bizimle barış halindeler, evet. Şıpırtı Nehri'nin bize ait olan yanında kaldığımız sürece bize zararları dokunmaz. Onların tarafında, yani ovada da biraz şansımız olabilir. Yanlarına yaklaşmazsak, içlerinden biri işgüzarlık etmezse ya da görülmezsek epeyce ilerlememiz mümkündür."

"Bana bak!" dedi Scrubb, ödlekler gibi aniden öfkeye kapılarak. "Karşılaşacağımız şeylerin, anlattığının yarısı kadar bile kötü olacağına inanmıyorum. Kulübedeki yatakların sert ya da odunların yaş olduğuna ne kadar inanıyorsam, söylediklerine de o kadar inanıyorum. Şansımız böylesine az olsaydı Aslan bizi buraya göndermezdi."

Kıllıkıpırdak'ın ona sert bir cevap vereceğini beklemişti, ama o sadece, "Böyle olmalı Scrubb. Böyle konuşmalısınız. Her şeye iyi tarafından bakmalısınız. Ama birlikte zor anlar geçireceğimizi düşünerek sinirlerimize hâkim olmaya çalışmalıyız. Kavga etmek işe yaramaz, biliyorsun. Her neyse, en azından hemen başlamayalım. Birçok araştırmanın bu şekilde sona erdiğini biliyorum; işi bitirmeden birbirlerini bıçaklarlar. Bundan uzak kalabildiğimiz sürece—"

"Pekâlâ, o kadar ümitsiz olduğunu hissediyorsan" diye sözünü kesti Scrubb, "bence burada kalsan iyi olur. Pole ve ben yalnız başımıza gidebiliriz, değil mi Pole?"

"Kapa çeneni ve eşeklik etme, Scrubb" dedi Jill aceleyle, Kıllıkıpırdak'ın onun sözlerini dinleyeceğinden korkarak.

"Umutsuzluğa düşme, Pole" dedi Suratsız. "Kesinlikle geliyorum, bundan eminim. Bu fırsatı kaçıramam. İşime yarayacak. Herkes – yani diğer Kıpırdakların hepsi – benim çok havai olduğumu, yaşamı yeterince ciddiye almadığımı söyler. Bir kere demeleriyle, bin kere demeleri arasında fark yok. 'Suratsız' dediler, 'sen çok hareketli ve heveslisin. Yaşamın kurbağa yahnisi ve yılanbalığı turtasından ibaret olmadığını öğrenmen gerekiyor. Seni durgunlaştıracak bir şeyler lazım. Bunu sadece seni düşündüğümüz için söylüyoruz Suratsız.' Söyledikleri bu. Şimdi, böyle bir görev – tam kış başlarken kimsenin görmediği yıkık bir şehirden geçerek kuzeye yolculuk yapmak ve orada olmayan bir prensi aramak – tam da istediğim şey. Eğer bu, bir avareyi yola getirmezse, neyin getireceğini bilemem." Sanki bir partiye ya da pantomime gidiyormuş gibi, kurbağanınkilere benzeyen koca ellerini ovuşturdu. "Hadi artık" diye ekledi, "şu yılanbalıklarının tadına bakalım."

Yemek o kadar nefisti ki çocuklar ikişer tabak yediler. Kıllıkıpırdak önce yemekten gerçekten hoşlandıklarına inanmamıştı, ancak onların o kadar çok yediği-

ni görünce inanmak zorunda kaldı; bu kadar yemeğin büyük ihtimalle onları rahatsız edeceğini söylemeye başladı. "Kıpırdakların yediği şey insanlar için zehirliyse şaşmam" dedi. Yemekten sonra teneke kaplarda çay içtiler (yol işçilerinin yaptığı gibi) ve Suratsız köşeli bir şişeden birkaç yudum aldı. Biraz da çocuklara verdi, ama çocuklar tadının berbat olduğunu düşünüyordu.

Günün geri kalan kısmı, ertesi gün erkenden yola çıkabilmek için hazırlık yapmakla geçti. Suratsız, üç battaniyenin her birine büyük birer parça domuz eti sarmıştı. En büyükleri o olduğu için bunları kendisinin taşıyacağını söyledi. Jill, yılanbalıklarından artakalanları, kurabiyeleri ve kav kutusunu taşıyacaktı. Scrubb da giymek istemedikleri zaman kendisinin ve Jill'in pelerinlerini taşıyacaktı. Caspian'la doğuya gittiklerinde ok ve yay kullanmayı biraz öğrenen Scrubb, Suratsız'ın ikinci yayını ve Suratsız da kendi yayını taşıyordu. Suratsız rüzgâr, yaylarının ıslak ibrişimleri, kötü ışık ve üşümüş parmaklar yüzünden bir şey vurma şanslarının yüzde bir bile olmadığını söylüyordu. Suratsız ve Scrubb'ın kılıçları da vardı. Scrubb, Cair Paravel'de odasına getirilen kılıcı taşıyordu ama Jill çakısıyla idare etmek zorundaydı. Bu yüzden neredeyse bir kavga çıkacaktı, ama ağız dalaşı başlar başlamaz Suratsız elleri-

ni ovuşturdu ve "Ah, işte görüyorsunuz. Biliyordum. Maceralarda hep böyle olur" dedi. Bu sözler, ikisinin de çenesini kapatmasına yetmişti.

Erken yatmak istiyorlardı, kulübeye gittiler. Çocuklar bu kez gerçekten kötü bir gece geçirdiler. Suratsız, "Uyumayı deneseniz iyi olur; bu gece hiçbirimizin gözünü kırpabileceğini sanmıyorum ya" dedikten sonra öylesine yüksek bir horultuyla uyumaya başlamıştı ki, Jill uyuyabildiğinde, rüyasında yol makineleri, çağlayanlar ve ekspres trenle bir tünelin içinden geçtiğini gördü.

6

Kuzeyin Vahşi Toprakları

Ertesi gün saat dokuz civarında üç kişi sığlıkları takip edip taşlardan atlayarak Şıpırtı Nehri'ni geçmeye çalışıyordu. Nehir çok sığdı; kuzey kıyısına ulaştıklarında Jill sadece dizlerine kadar ıslanmıştı. Yaklaşık elli metre ileride, sarp kayalıkların üzerinde kırlık bir arazi başlıyordu.

"Sanırım yolumuz bu!" dedi Scrubb; nehrin sol taraftaki kırlık araziden vadiye döküldüğü yeri, batıyı işaret ediyordu. Kıllıkıpırdak başını salladı.

"Devler genelde bu vadinin kenarında yaşar" dedi. "Burası devler için çarşı gibi bir yerdir. Dik mik, ama dümdüz gitsek iyi olur."

Yukarı tırmanabilecekleri bir yol buldular ve yaklaşık on dakika sonra soluk soluğa tepeye ulaştılar. Arkalarına, Narnia vadisinin topraklarına baktılar ve yüzle-

rini kuzeye çevirdiler. Geniş ve ıssız arazi yükselerek ufka uzanıyordu. Sollarında kayalık bir bölge vardı. Jill oranın devler vadisinin yamacı olduğunu düşünüyor, pek o yöne bakmak istemiyordu. Yola koyuldular.

Kış güneşi solgundu. Arazi yürümek için elverişliydi. İlerledikçe ıssızlık arttı; sadece küçük kuşları duyuyor, ara sıra da bir şahin görüyorlardı. Kuşluk vakti bir derenin kenarında, küçük bir çukurda su içmek ve dinlenmek için durduklarında Jill her şeye rağmen maceradan hoşlanmaya başladığını hissetmiş ve bunu diğerlerine söylemişti.

"Henüz bir macera yaşamadık ki" dedi Suratsız.

Yürüyüşler ilk moladan sonra – okulda teneffüs sonrası ya da yolculukta bir aktarma sonrası olduğu gibi – asla önceki gibi devam etmez. Tekrar yola çıktıklarında Jill vadinin kayalık yamacının daha yakın göründüğünü fark etti. Artık kayalar yassı değil, dikti. Aslında kayadan yapılmış küçük kulelere benziyorlardı. Şekilleri de çok komikti!

"Devler hakkındaki tüm hikâyelerin" diye düşündü Jill, "bu komik kayalardan türemiş olabileceğine inanıyorum. Buraya yarı karanlıkta gelmiş olsaydınız o kaya yığınlarının dev olduğuna inanabilirdiniz. Şuradakine bak! Tepesindeki yumrunun devin kafası olduğunu düşünüyor insan. Vücuda göre oldukça büyük, ama

çirkin bir dev için iyi bile. Tüm o çalılıklar – ve kuş yuvaları – saç ve sakal için oldukça uygun. İki yandan çıkan o şeyler kulağa benziyor. Çok büyük ama sanırım devlerin kulakları da büyüktür, fillerinki gibi. Ve a-a-a-h!—"

Donakalmıştı. Yığın hareket ediyordu. Bu gerçek bir devdi. Yanılmasına imkân yoktu; başını çevirdiğini fark etmişti. Kocaman, aptal ve tombul yanaklı bir yüz görmüştü. Tüm o şeyler kaya değil, devdi. Sıraya dizilmiş kırk ya da elli dev vardı; ayakları vadinin dibinde, dirsekleri düzlüğün kenarına yaslanmış, bir duvara dayanan ya da güzel bir günde kahvaltı sonrası tembel tembel oturan insanların yaptığı gibi boş boş duruyorlardı.

"Dosdoğru yürüyün" diye fısıldadı onları fark eden Suratsız. "Onlara bakmayın. Ne yaparsanız yapın da, sakın koşmayın. Anında peşimize takılırlar."

Böylece, devleri görmemiş gibi davranarak yola devam ettiler. Bu, bahçesinde saldırgan bir köpek olan bir evin önünden geçmeye benziyordu; ama çok daha korkutucuydu. Düzinelerce dev vardı. Öfkeli değillerdi, ama uysal oldukları da söylenemezdi, aslında ilgisiz görünüyorlardı. Yolcuları gördüklerine dair bir belirti yoktu.

Sonra – *vız-vız-vız* – havada bir şeyler uçuştu ve bü-

yük bir kaya, büyük bir gürültüyle yirmi adım kadar önlerine düştü. Sonra başka bir kaya yedi metre kadar arkalarına güm! diye indi.

"Bize mi nişan alıyorlar?" diye sordu Scrubb.

"Hayır" dedi Suratsız. "Bize nişan alsalardı daha az tehlikede olurduk. Şu şeyi vurmaya çalışıyorlar; oradaki, şu sağdaki taş yığınını. Biliyorsunuz vuramazlar. Korkmayın emniyetteyiz; kötü nişancıdırlar. Güzel sabahlarda genellikle nişancılık oynarlar. Zekâlarının yettiği tek oyun budur."

Çok kötü anlardı. Peş peşe dizilen devlerin sonu gelmeyecekmiş gibi görünüyordu. Henüz kayaları fırlatmaya ara vermemişlerdi ve kayaların bazıları çok yakınlarına düşüyordu. Kayaların yarattığı tehlike bir yana, yüzlerinin görüntüsü ve sesleri herkesi korkutmaya yeterdi. Jill bakmamaya çalışıyordu.

Yaklaşık yirmi beş dakika sonra devler, görünüşe bakılırsa kavga etmeye başlamışlardı. Bu onların nişancılık oyununa son verdi vermesine, ama kavga eden devlerin yakınında bulunmak hiç de hoş değildi. Yaklaşık yirmişer heceli uzun ve anlamsız kelimeler sarf ediyor, birbirlerine öfkeyle bağırıyor ve birbirleriyle alay ediyorlardı. Köpürüp saçma sapan şeyler söylüyorlar, hışımla sıçrıyorlardı ve yere indiklerinde tüm ova, sanki deprem olmuş gibi sallanıyordu. Büyük ve hantal taş

baltalarla birbirlerinin başlarına vuruyorlardı; ama kafaları öyle sertti ki, baltalar sekiyor ve vuruşu yapan canavar, baltasını atıp parmakları acıdığı için acıyla bağırıyordu. Ancak öylesine aptallardı ki, bir dakika sonra aynı şeyi tekrarlıyorlardı. Uzun vadede bu iyi bir şeydi, çünkü bir saat sonra tüm devler yara bere içinde kalmış, hepsi oturup ağlamaya başlamıştı. Oturduklarında başları kayaların arkasında kalıyordu ve bu yüzden onları göremiyordunuz. Ama devler bir mil geride kaldıktan sonra bile Jill onların büyük bebekler gibi inleyip hüngür hüngür ağladığını duyabiliyordu.

O akşam çıplak arazide gecelediler ve Suratsız, sırt sırta uyuyarak battaniyelerini nasıl en iyi şekilde kul-

lanabileceklerini gösterdi (Böylece sırtları birbirlerini sıcak tutuyordu ve dahası üstlerine iki kat battaniye örtebiliyorlardı). Buna rağmen soğuktu, yerse sert ve engebeliydi. Kıllıkıpırdak, kuzeye gidince karşılaşacakları soğuğu onlara hatırlatarak rahatlamaları gerektiğini söyledi; ancak bu, çocukları hiç de keyiflendirmedi.

Günlerce Yüksek Ova'da yolculuk yaptılar ve domuz etine dokunmadan genellikle Eustace ve Suratsız'ın vurduğu kuşlarla (kuşkusuz bunlar konuşan kuşlar değildi) karınlarını doyurdular. Jill, Eustace'i yay kullanmayı bildiği için kıskanıyordu; Eustace, Kral Caspian'la yaptığı yolculukta öğrenmişti bunu. Arazide birçok dere bulunduğu için su sıkıntısı çekmemişlerdi. Jill, kitaplarda insanların av eti yediğinden bahsedildiğini, ama ölü kuşları temizleyip tüylerini yolmanın ne kadar uzun zaman aldığına, bunu yaparken insanın parmaklarının ne kadar üşüdüğüne hiç değinilmediğini düşündü. İyi ki çok az dev görmüşlerdi. Bir dev onları fark etmişti, ama sadece kükreyerek gülmüş ve işine devam etmişti.

Yaklaşık on gün sonra çevre koşullarının değiştiği bir yere ulaştılar. Çıplak arazinin kuzey yamacına gelmişlerdi; uzun, dik bir yokuş, değişik ve daha vahşi topraklara iniyordu. Yamacın dibinde sarp kayalıklar

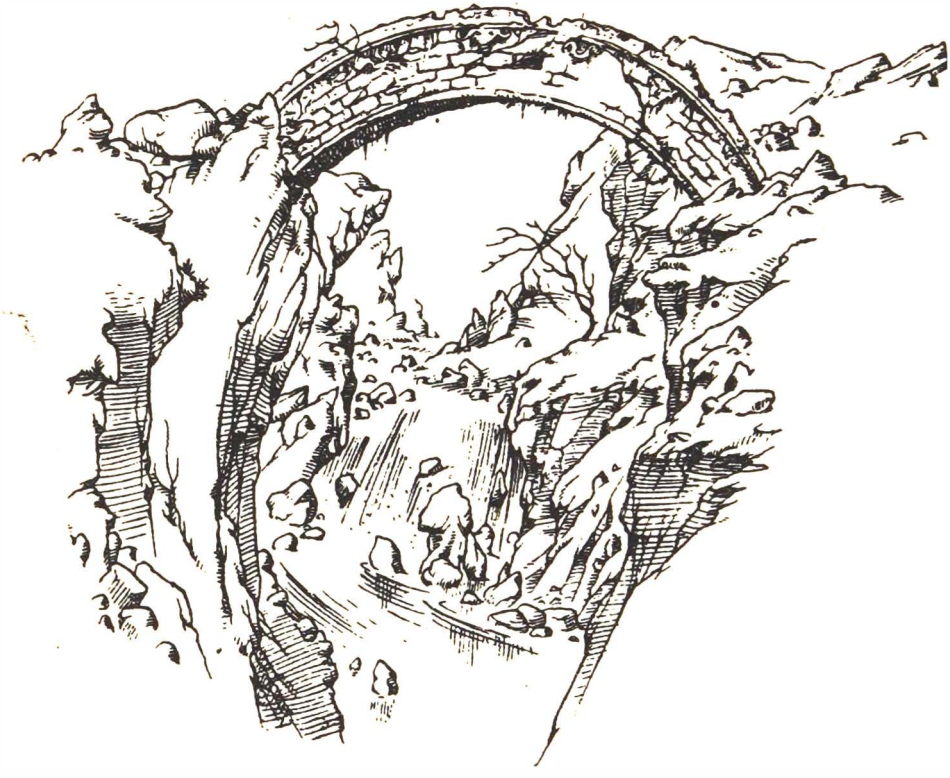
vardı. Bunların ötesindeyse yüksek dağların, karanlık uçurumların, taşlı vadilerin, dibi görünmeyen dar dere yataklarının; öfke dolu bir sessizlikle karanlık derinliklere dalan nehirlerin olduğu bir ülke uzanıyordu. Uzak yamaçlardaki kar serpintisine dikkat çekenin Suratsız olduğunu söylemeye gerek yok sanırım.

"Kuzey yamaçlarında daha fazla kar varsa şaşmam" diye eklemeyi de ihmal etmedi.

Yamacın eteklerine erişmeleri zaman almıştı, oraya geldiklerinde uçurumun tepesinden, batıdan doğuya doğru akan nehri gördüler. Kendi taraflarında olduğu gibi karşı tarafta da nehrin etrafı uçurumlarla çevrilmişti; güneş görmeyen, çağlayanlar ve girdaplarla dolu yeşil bir nehirdi. Gürültüsü yerleri zangır zangır titretiyordu.

"Bunun iyi yanı şu" dedi Suratsız, "eğer uçurumdan inerken kafamızı kırarsak, nehirde boğulmaktan kurtuluruz."

"Bu da ne?" dedi Scrubb aniden solunu, nehrin yukarısını işaret ederek. O yöne baktılar ve görmeyi bekledikleri son şeyi gördüler; bu bir köprüydü. Ne köprüydü ama! Kemer bir uçurumun tepesinden diğer taraftaki uçurumun tepesine uzanıyordu. St. Paul'ün kubbesi yerden ne kadar yüksekteyse, köprünün ortası da uçurumun kenarından o kadar yüksekteydi.

"Bu devlerin köprüsü olmalı" dedi Jill.

"Bir büyücünün köprüsü olması daha olası" dedi Suratsız. "Böyle bir yerde büyülere dikkat etmeliyiz. Bence bir tuzak. Sanırım biz ortasındayken buharlaşıp yok olacak."

"Ah, bu kadar karamsar olma lütfen" dedi Scrubb. "Neden normal bir köprü olmasın?"

"Sence gördüğün o devlerde böyle bir şey inşa edecek zekâ var mı?" diye sordu Suratsız.

"Başka devler tarafından inşa edilmiş olamaz mı?" dedi Jill. "Yüzlerce yıl önce yaşamış, şimdikilerden çok

daha akıllı devleri kastediyorum. Aradığımız Devler Şehri'ni inşa eden devler tarafından yapılmış olabilir ve bu doğru yolda olduğumuz anlamına gelir; antik şehre giden antik köprü!"

"Bu gerçekten çok zekiceydi, Pole" dedi Scrubb. "Öyle olmalı. Haydi."

Böylece köprüye yürüdüler. Köprüye ulaştıklarında, yeterince sağlam olduğunu gördüler. Taşların her biri Stonehenge'deki taşlar kadar büyüktü, çatlamış ve parçalanmış olmalarına rağmen bir zamanlar iyi taş ustalarınca işlenmiş oldukları anlaşılıyordu. Korkuluklar oymalarla süslenmişti; korkunç tanrıların, çıyanların, mürekkepbalıklarının, minotorların ve devlerin ufalanmış yüzleri görülüyordu. Suratsız hâlâ köprüye güvenmiyordu, ama geçmeye razı oldu.

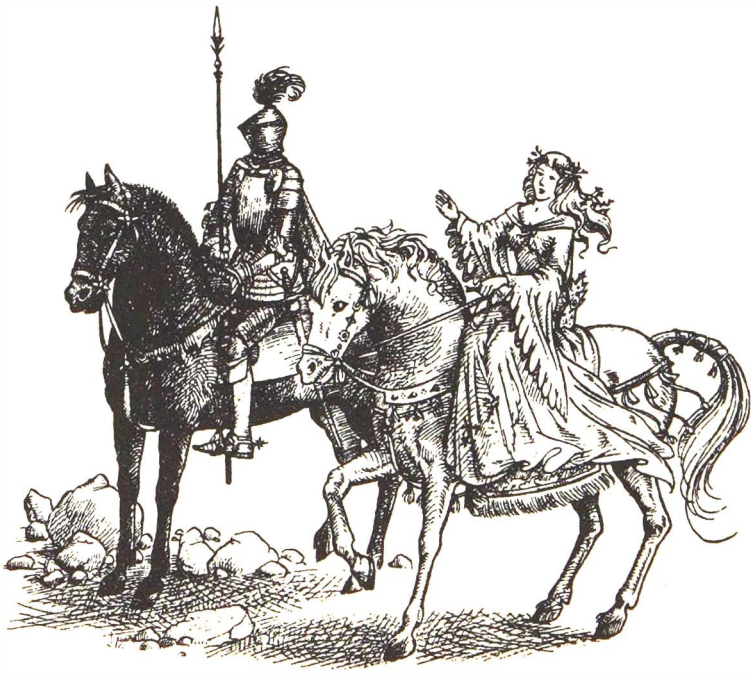
Kemerin tepesine tırmanış uzun ve yorucuydu. Yer yer, taşları düşmüş, binlerce metre aşağıda köpüren nehri görmenizi sağlayan korkunç delikler açılmıştı. Altlarında bir kartalın uçtuğunu gördüler. Tırmandıkça hava soğudu, rüzgâr öylesine sert esiyordu ki, zorlukla ayakta durabiliyorlardı, köprü sanki sallanıyordu.

Tepeye ulaşıp köprünün öbür tarafa inen kısmından aşağıya bakabildiklerinde, dağların içlerine doğru uzanan, geniş bir caddeyi andıran kalıntıları gördüler. Döşeme taşlarından çoğu kaybolmuş, bunların oluştur-

duğu geniş aralıklardan otlar fışkırmıştı. Bu antik yolun üzerinde, onlara doğru gelen, yetişkin insanlara benzeyen iki atlı vardı.

"Devam edin, onlara doğru yürüyün" dedi Suratsız. "Böyle bir yerde karşılaşacağınız kişinin düşman olması ihtimali çok yüksektir, ama korkuyormuş gibi görünmemeliyiz."

Köprü bitip de çimlere adım attıklarında iki yabancı epeyce yakındaydı. Biri, zırhlar içinde, siperliğini de gözlerinin önüne indirmiş bir şövalyeydi. Zırhları ve atı siyahtı; kalkanında arma, mızrağında bayrak yoktu. Diğeri beyaz bir ata binmiş bir kadındı, at öylesine güzeldi ki, insanın burnunu öpüp şeker veresi geliyordu. Ata yan binmiş ve rüzgârda dalgalanan uzun, göz kamaştırıcı yeşil bir elbise giymiş olan kadın da çok güzeldi.

"İyi günler, yolcular-r-r-r" diye bağırdı kadın bir kuş ötüşü kadar tatlı bir sesle ve r'leri zarif bir şekilde titreştirerek. "Bazılarınız bu zorlu çoraklıkta yürümek için çok genç."

"Doğru olabilir, Bayan" dedi Suratsız gergin ve tetikte.

"Devlerin harabe şehrini arıyoruz" dedi Jill.

"Har-r-r-rabe şehir mi?" dedi Kadın. "Tuhaf bir yer arıyorsunuz. Bulursanız ne yapacaksınız?"

"Bizim—" diye başladı Jill, ama Suratsız sözünü kesti.

"Özür dilerim Bayan. Sizi ve arkadaşınızı tanımıyoruz ve siz de bizi tanımıyorsunuz. Arkadaşınız ne kadar da sessiz biri, değil mi? Alınmazsanız, yabancılarla kendi işlerimiz hakkında konuşmamayı tercih ederiz. Yakında yağmur yağacağını düşünüyor musunuz?"

Kadın güldü; hayal edebileceğiniz en içten gülüştü bu ve müziğe benziyordu. "Pekâlâ çocuklar" dedi, "yanınızda zeki, ciddi ve deneyimli bir rehber var. Kendi görüşlerini dile getirmesinin bir zararı olacağını sanmam, ama ben de kendiminkileri söyleyeceğim. Harabe Şehir ismini sık sık duymuşumdur, ancak oraya giden ya da yolu bilen birine rastlamadım. Bu yol nazik devlerin oturduğu Harfang Kalesi'ne ve kasabasına gider. Oradaki devler, Yüksek Ova'dakiler gibi aptal, sal-

dırgan, vahşi ve her türlü hayvanlığa alışkın değil, yumuşak, uygar, hoşgörülü ve naziktir. Harfang'da Harabe Şehir hakkında bilgi edinebilirsiniz, belki de işe yaramaz, ama kalacak iyi bir yer ve neşeli ev sahipleri bulacağınızdan emin olabilirsiniz. Kışı orada geçirirseniz ya da en azından rahat edip gücünüzü tazelemek için orada birkaç gün oyalanırsanız akıllılık edersiniz. Orada buharı tüten hamamlar, yumuşak yataklar ve harıl harıl yanan ocaklar bulacaksınız; ve ızgaralar, fırında pişmiş yiyecekler, tatlılar ve tuzlular günde dört kez masanızda olacak."

"Vay be!" diye bağırdı Scrubb. "Bu bir şeye benziyor işte! Güzel bir yatakta uyuduğumuzu düşünsenize."

"Evet, bir de sıcak bir banyo yaptığımızı" dedi Jill. "Bizi ağırlayacaklarından emin misiniz? Onları tanımadığımızı biliyorsunuz."

"Sadece" diye cevapladı Kadın, "yeşil giysili kadının selam söylediğini, Sonbahar Şenlikleri için onlara iki güzel güneyli çocuk gönderdiğini söyleyin."

"Çok, çok teşekkürler" dedi Jill ve Scrubb.

"Fakat unutmayın" dedi Kadın. "Ne gün gittiğinizin önemi yok, ama geç saatte çalmayın kapıları. Çünkü ikindiye doğru kapıları kapatırlar ve ne yaparsanız yapın kilitledikten sonra bir daha açmazlar, böyle bir âdetleri var."

Çocuklar pırıldayan gözlerle tekrar teşekkür ettiler, Kadın da onlara el salladı. Kıllıkıpırdak minare şapkasını çıkarıp reverans yaptı. Sonra sessiz şövalye ve Kadın toynak sesleri arasında atlarını köprüden yukarıya sürdüler.

"Pekâlâ!" dedi Suratsız. "O kadının nereden gelip nereye gittiğini öğrenmek için her şeyimi verirdim. Devler ülkesinin vahşi topraklarında karşılaşmayı umduğunuz türden biri değil, değil mi? Eminim iyi şeyler planlamıyor."

"Ah, saçma!" dedi Scrubb. "Ben onun mükemmel biri olduğunu düşünüyorum. Sıcak yemekleri ve sıcak odaları düşün. Umarım Harfang uzak değildir."

"Ben de öyle düşünüyorum" dedi Jill. "Şahane bir elbisesi vardı, değil mi? Hele atı!"

"Keşke" dedi Suratsız, "keşke onun hakkında daha fazlasını bilseydik."

"Ben ona bazı sorular soracaktım" dedi Jill. "Ama sen hakkımızda bir şey söylemezsen ben bu cesareti nereden bulabilirdim ki?"

"Evet" dedi Scrubb. "Neden o kadar gergin davrandın? Onlardan hoşlanmadın mı?"

"Onlar mı?" dedi Suratsız. "Onlar da kim? Ben sadece bir kişi gördüm."

"Şövalyeyi görmedin mi?" diye sordu Jill.

"Zırhı gördüm" dedi Suratsız. "Neden konuşmadı?"

"Sanırım utangaç biriydi" dedi Jill. "Ya da sadece ona bakıp, onun tatlı sesini dinlemek istiyordu. Onun yerinde olsaydım ben de öyle yapardım."

"Siperliğini kaldırıp içine baktığında ne göreceğini merak ediyorum" dedi Suratsız.

"Lanet olsun!" dedi Scrubb. "Zırhın şeklini düşün! İçinde bir adamdan başka ne olabilir ki?"

"Bir iskelete ne dersin?" diye sordu Kıllıkıpırdak keyifle. "Ya da belki de" diye ekledi sonradan aklına gelmiş gibi, "hiçbir şey. Yani görülebilen bir şey değil de görünmez birisi."

"Tanrı aşkına Suratsız" dedi Jill ürpertiyle, "böyle kötü fikirleri nereden buluyorsun! Tüm bunları nasıl düşünebiliyorsun?"

"Hadi, boşver onun fikirlerini!" dedi Scrubb. "Her zaman en kötü ihtimali düşünüyor ve her seferinde yanılıyor. O nazik devleri düşünelim ve mümkün olduğunca çabuk Harfang'a gidelim. Keşke ne kadar uzakta olduğunu bilebilseydim."

Suratsız'ın hakkında uyarıda bulunduğu o kavgalardan ilkini neredeyse yapıyorlardı. Gerçi Jill ve Scrubb önceden de birbirlerini tersleyip ağız dalaşı yapmışlardı, ama bu ilk ciddi anlaşmazlıktı. Suratsız onların Harfang'a gitmesini hiç istemiyordu. Devlerin "nazik"

olmasıyla ne kastedildiğini bilmediklerini ve Aslan'ın, nazik ya da değil, devlerle kalmaları konusunda bir şey söylemediğini hatırlattı. Bununla beraber rüzgârdan, yağmurdan, kamp ateşinde pişirilmiş cılız kuşlardan, uyudukları sert ve soğuk yerlerden bıkan çocuklar, nazik devleri ziyaret etmeye kesin kararlıydı. Suratsız sonunda razı oldu, ama bir koşulu vardı. O izin vermedikçe, çocuklar nazik devlere, ne Narnia'dan geldiklerini ne de Prens Rilian'ı aradıklarını söyleyeceklerine yemin etmeliydiler. Çocuklar söz verdiler ve yola koyuldular.

Kadınla yaptıkları konuşmadan sonra her şey kötü gitmeye başladı. İlk olarak arazi kötüleşti; yol sert kuzey rüzgârlarının dövdüğü dar vadilerden geçiyordu. Ateş yakmak için kullanabilecekleri herhangi bir şey ya da diğer arazideki gibi kamp yapabilecekleri küçük, hoş çukurluklar yoktu. Yer hep taşlıktı ve gündüzleri ayaklarını, geceleri de vücutlarını acıtıyordu.

İkinci olarak, Kadın Harfang'dan bahsederek neyi amaçlamış olursa olsun, çocukların üzerinde bıraktığı etki kötüydü. Yataklar, banyolar, sıcak yemekler ve bir çatının altında olmanın güzelliğinden başka bir şey düşünemiyorlardı. Artık Aslan ya da kayıp Prens hakkında hiç konuşulmuyordu. Jill her sabah ve akşam işaretleri tekrarlama huyundan vazgeçmişti. Önce ken-

dine çok yorgun olduğunu söylemiş, çok geçmeden her şeyi unutmuştu. Harfang'da iyi zaman geçirecekleri fikrinin onları keyiflendirmiş olması gerektiğini düşünseniz de, bu onların kendilerine acımalarına, birbirlerine ve Suratsız'a karşı hırçın ve ters davranmalarına yol açmıştı.

Sonunda bir öğleden sonra, yürüdükleri boğazın genişlediği ve köknar ağaçlarının yükseldiği bir yere geldiler. İleriye baktılar ve dağları geçtiklerini gördüler. Önlerinde ıssız ve kayalık bir ova uzanıyordu. Onun ötesindeyse karlarla kaplı dağlar vardı ve dağlarla aralarında, üstünde düz bir alan bulunan bir tepe yükseliyordu.

"Bakın! Bakın!" diye bağırdı Jill ve ovayı işaret etti; akşamın karanlığında, yassı tepenin ötesindeki ışıkları gördüler. Işıklar! Ne ayışığı ne de ateşti; sıcak ve keyifli, aydınlık pencerelerdi bunlar. Eğer ıssız bölgelerde kalmadıysanız neler hissettiklerini anlayamazsınız.

"Harfang!" diye bağırdı Jill ile Scrubb heyecanla. "Harfang" diye tekrarladı Suratsız donuk ve hüzünlü bir sesle. Fakat "Hey! Yabankazları!" diye ekledi ve aynı anda omzundan yayını çıkarıp şişko bir kazı aşağı indirdi. Harfang'a girmeyi denemek için vakit çok geçti. Ateş yakıp sıcak bir yemek yediler ve bir haftadan beri ilk kez üşümeden başladılar geceye. Ateş söndükten

sonra soğuk arttı, sabah uyandıklarında battaniyeleri donmuş, kaskatı kesilmişti.

"Hiç fark etmez!" dedi Jill, ayaklarını yere vurarak. "Bu akşam sıcak bir banyo yapacağız."

7

Garip Hendekler Tepesi

Korkunç bir gün olduğunu inkâr etmenin anlamı yok. Tepelerinde kar toplamış bulutların sarmaladığı güneşsiz bir gökyüzü; ayaklarının altında donmuş toprak ve derilerini yüzecekmişçesine esen bir rüzgâr vardı. Ovaya indiklerinde antik yolun bu bölümünün geçtikleri yerlerden çok daha kötü durumda olduğunu gördüler. Yollarını büyük kırık taşlar üzerinden, kayaların arasından ve yıkıntılardan geçerek bulmak zorundaydılar; sızlayan ayaklarıyla bu işi yapmak çok zordu. Ne var ki, ne kadar yorulurlarsa yorulsunlar, hava o kadar soğuktu ki mola vermelerine imkân yoktu.

Saat on civarında ilk minik kar tanesi ağır ağır düşerek Jill'in koluna kondu. On dakika sonra lapa lapa kar yağıyordu. Yirmi dakikada her yer bembeyaz oldu. Yarım saat sonra, bütün gün sürecekmiş gibi görünen kar

fırtınası yüzlerine öyle bir çarpıyordu ki, önlerini zorlukla görebiliyorlardı. Daha sonra ne olduğunu anlayabilmek için görüş mesafelerinin ne kadar azaldığını unutmamak gerekir. Işıklı pencereleri gördükleri yerle aralarında kalan alçak tepeye yaklaştıklarında tepeyi göremiyorlardı. Tek ihtiyaçları birkaç adım ileriyi görebilmekti, ama bunun için bile gözlerini kısmak zorundaydılar. Konuşmadıklarını söylemeye gerek yok.

Tepenin eteklerine ulaştıklarında her iki yanlarında kayalara benzeyen şeyler gördüler; dikkatle bakıldığında bunların kare şeklinde kayalar oldukları anlaşılabilirdi, ama kimse bakmadı. Hepsi önlerindeki, yollarını tıkayan setle ilgileniyordu. Yaklaşık bir buçuk metre yüksekliğindeydi. Kıllıkıpırdak uzun bacaklarıyla üzerine sıçramakta zorluk çekmedi, sonra da diğerlerine yardım etti. Bu, Suratsız için olmasa da çocuklar için kötüydü, ıslanmalarına yol açmıştı, çünkü setin üzerinde kalın bir kar tabakası vardı. Sonra yaklaşık yüz metre kadar çok kötü bir yoldan zorlukla tırmanmaya devam ettiler. Jill bir kez düştü. Sonra ikinci bir sete geldiler. Düzensiz aralıklarla dört tane set vardı.

Dördüncü sete zorlukla tırmanırlarken artık yassı tepenin zirvesinde oldukları konusunda yanılmalarına imkân yoktu. O noktaya kadar yamaç onlar için bir sığınak olmuştu ama rüzgâr burada tüm şiddetiyle esi-

yordu. Çünkü tepenin zirvesi, tuhaftı ama uzaktan göründüğünden çok daha düzdü; bu büyük ve düzlük platoda rüzgârın önünde hiçbir engel yoktu. Birçok yerde kar birikemiyordu, çünkü rüzgâr karları bir bulut halinde kaldırıp yüzlerine savuruyordu. Bastıkları yerlerde, bazen buz tutmuş yerlerde gördüğünüz türden küçük çatlaklar oluşuyordu. Aslında birçok yerde toprağın yüzeyi buz tutmuş gibi dümdüzdü. Ancak yüzeyin bazen karelere ve dikdörtgenlere bölünen, zikzaklar çizen setler ve hendeklerle dolu olması işlerini oldukça güçleştiriyordu. Kuşkusuz bunların hepsini aşmak zorundaydılar; duvarların yüksekliği bir metreyle üç metre arasında değişiyordu ve yaklaşık altmış santim kalınlığındaydı. Kar her setin kuzey tarafında şimdiden büyük yığınlar oluşturmuştu; her tırmanıştan sonra bu yığınlardan aşağı iniyor ve ıslanıyorlardı.

Şapkası kafasında, başı eğik, uyuşmuş elleri pelerinin altında zorlukla ilerleyen Jill, bu korkunç arazide başka garip şeyler de görüyordu; sağındaki şeyler fabrika bacalarını andırıyordu ve solunda, normal uçurumlara hiç benzemeyen düzgün bir uçurum vardı. Ancak Jill bunlarla ilgilenmiyor, kafasını hiç yormuyordu. Düşündüğü tek şey üşümüş elleri (aynı zamanda burnu, çenesi ve kulakları), Harfang'daki sıcak banyo ve yataktı.

Aniden ayağı kaydı, yaklaşık üç metre sürüklendikten sonra dehşet içinde, dar ve karanlık bir yarıktan aşağıya düştü. Yarık sanki o anda önünde açılmıştı. Yarım saniye içinde dibe ulaştı. Yaklaşık bir metre genişliğinde bir tür hendeğin ya da yarığın içindeymiş gibi görünüyordu. Düşmenin yol açtığı sarsıntıya rağmen ilk fark ettiği şey rüzgârın erişemediği bir yerde olmanın rahatlığıydı; çünkü hendeğin duvarları başının üzerinde epeyce yükseliyordu. Sonra Scrubb ve Suratsız'ın endişeyle ona bakan yüzlerini fark etti.

"Bir yerin incindi mi Pole?" diye bağırdı Scrubb.

"İki ayağı da kırıldıysa şaşırmam" diye bağırdı Suratsız.

Jill ayağa kalktı ve iyi olduğunu söyledi, çıkması için ona yardım etmeleri gerekiyordu.

"Neyin içine düştün sen?" diye sordu Scrubb.

"Bir tür hendek, ya da toprak çöküntüsü gibi bir şey" dedi Jill. "Dümdüz devam ediyor."

"Evet, öyle!" dedi Scrubb. "Kuzeye doğru gidiyor. Bir tür tünel mi acaba? Eğer öyleyse rüzgârdan etkilenmeden ilerleyebiliriz. Yerde çok kar var mı?"

"Neredeyse hiç yok. Sanırım kar taneleri yukarıdan uçup gidiyor."

"İleride ne var?"

"Bir saniye. Gidip bakayım" dedi Jill. Kalkıp hendek boyunca yürüdü; ama fazla uzaklaşmadan hendeğin keskin bir dönemeçle sağa doğru kıvrıldığını gördü. Bunu bağırarak diğerlerine söyledi.

"Dönemeçten sonra ne var?" diye sordu Scrubb.

Scrubb uçurumlardan ne kadar korkuyorsa, Jill de dolambaçlı geçitlerden, yeraltındaki karanlık yerlerden –yüzeye yakın olsalar bile– o kadar korkuyordu. O köşeyi dönmeye hiç niyeti yoktu; Suratsız arkasından, "Dikkatli ol Pole. Orası bir ejderhanın mağarasına çıkıyor olabilir. Devlerin ülkesinde dev solucanlar ya da kanatlı böcekler de var sanırım" diye bağırınca tümüyle caydı.

"Bir yere gittiğini sanmıyorum" dedi Jill, aceleyle geri gelerek.

"Pekâlâ, kendim bakacağım" dedi Scrubb. "Bir de kendi gözlerimle göreyim." Böylece Scrubb hendeğin

kenarına oturdu (zaten sırılsıklam olduğundan biraz daha ıslanması pek bir şey değiştirmiyordu) ve aşağıya atladı. Jill'i kenara iterek ilerledi ve bir şey söylememesine rağmen Jill, Scrubb'ın, korktuğunu anladığından emindi. Bu yüzden onu yakından takip ediyor, ama önüne geçmemeye de dikkat ediyordu.

Bu keşif onları hayal kırıklığına uğratmıştı. Köşeyi döndüler ve birkaç adım ilerlediler. İki yoldan birini seçebilirlerdi: Dosdoğru ileriye ya da geriye. "Bu iyi değil" dedi Scrubb sağ tarafa bakarak, "bizi geriye, güneye götürür." İlerlediler, ama birkaç adım sonra bir kez daha sağa kıvrılan ikinci bir yolla karşılaştılar. Bu kez seçme hakları yoktu, çünkü tünel burada sona ermişti.

"İyi değil" diye homurdandı Scrubb. Jill, hiç vakit kaybetmeden geriye yürümeye başladı. Jill'in düştüğü yere döndüklerinde Kıllıkıpırdak, uzun kollarıyla onları yukarı çekmekte hiç zorlanmadı.

Aşağıdaki o dar tünellerde kulakları tam da ısınmaya başlamıştı. Her şeyi açık ve net olarak görüp, rahat rahat nefes alabilmişlerdi ve konuşurken bağırmaları gerekmemişti. Dondurucu soğuğa tekrar çıkmak tam bir felaketti. Suratsız, "O işaretleri hatırladığından emin misin Pole? Sıradaki işaret nedir?" demek için o anı seçtiğinden, her şey daha bir zor göründü.

"Ah, haydi canım! Kahrolsun işaretler" dedi Pole.

"Birinin Aslan'ın adını söylemesiyle ilgili bir şeydi. İşaretleri tekrarlamaya hiç niyetim yok."

Gördüğünüz gibi sırayı karıştırmıştı. Bu her gece işaretleri tekrarlamaktan vazgeçmesinden kaynaklanıyordu. Düşünmeye zahmet etse işaretler aklının bir köşesinde kalırdı, ama artık onları bir çırpıda ve sırasıyla, ezberden okuyacak kadar iyi hatırlamıyordu. Suratsız'ın sorusu canını sıkmıştı, çünkü Aslan'ın öğrettiklerini hatırlamak için gerekli özeni göstermediğinden içten içe kendine sinirleniyordu. Bu sıkıntının üstüne yorgunluk ve soğuk da eklenince, "Kahrolsun işaretler" deyivermişti. Belki söylemek istediği bu değildi.

"Ah, bir sonraki işaret buydu değil mi?" dedi Suratsız. "Doğru olup olmadığını merak ediyorum. Karıştırdıysan şaşmam. Bana öyle geliyor ki bu tepe, bu üzerinde olduğumuz düzlük incelenmeye değer bir yer. Şeyi fark ettiniz mi—"

"Of Tanrım!" dedi Scrubb, "Durup manzarayı övmenin zamanı mı? Devam edelim Tanrı aşkına."

"Aaa, bakın, bakın" diye bağırarak işaret etti Jill. Herkes döndü ve baktı. Kuzeyde, biraz uzakta üzerinde bulundukları platodan oldukça yüksekte bir dizi ışık belirmişti. Bu kez pencereler bir önceki geceden daha belirgindi, daha iyi seçilebiliyordu. İnsana yatak odalarını düşündüren küçük pencereler; ayrıca ocaklarında

ateşlerin gürlediği büyük salonları ve masada dumanı tüten sıcak çorbaları ya da dana filetolarını düşündüren büyük pencereler vardı.

"Harfang!" diye bağırdı Scrubb.

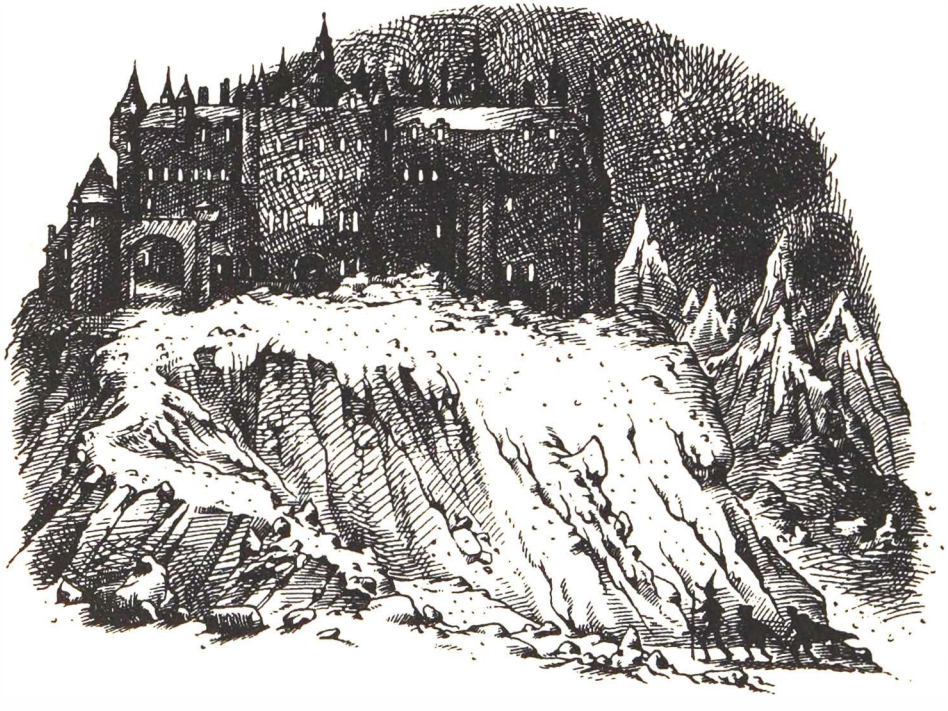
"İşte bu iyi oldu" dedi Suratsız. "Yani ben demek istiyordum ki—"

"Hadi, kapa çeneni" dedi Jill öfkeyle. "Kaybedecek bir saniyemiz yok. Kadının kapıların erkenden kilitlendiğini söylediğini hatırlamıyor musun? Oraya zamanında varmalıyız, evet varmalıyız. Böyle bir gecede dışarıda kalırsak ölürüz."

"Şey, daha hava tam olarak kararmadı" diye başladı Suratsız; ama çocukların ikisi de, "Hadi" dedi ve kaygan platoda bacaklarının elverdiği ölçüde hızla, sendeleyerek ilerlemeye başladılar. Kıllıkıpırdak onları takip ediyordu. Hâlâ konuşuyordu, ancak artık rüzgâra karşı yürüdüklerinden isteseler bile onu duyamazlardı. Zaten istemiyorlardı da. Banyoları, yatakları ve sıcak içecekleri düşünüyorlardı; Harfang'a çok geç varıp dışarıda kalma fikri dayanılmaz bir şeydi.

Acele etmelerine rağmen tepeyi geçmeleri uzun sürdü. Geçtikten sonraysa öbür tarafta aşmaları gereken birçok set vardı. Sonunda tepenin eteklerine ulaştılar; artık Harfang'ın nasıl bir yer olduğunu görebiliyorlardı.

Yüksek ve sarp kayalıkların üzerindeydi; birçok kulesi olmasına rağmen kaleden çok büyük bir eve benziyordu. Anlaşılan nazik devler herhangi bir saldırıdan korkmuyordu. Dış duvarlarda yere oldukça yakın pencereler vardı – kimse kale yaparken yere yakın pencereler koymazdı. Hatta yer yer, avludan geçmeden kaleye girip çıkabileceğiniz garip, küçük kapılar bile vardı. Bu Jill ve Scrubb'ın biraz olsun keyiflenmesine sebep oldu. Küçük kapılar kaleyi daha sevimli ve sıcak gösteriyordu.

Başlangıçta kayalıkların sarplığı ve yüksekliği onları korkutmuştu, ama az sonra sollarında yukarıya çıkan

daha kolay bir yol olduğunu ve onları doğruca kaleye götürdüğünü fark ettiler. Ama artık sabrı kalmayan Jill neredeyse vazgeçecekti. Scrubb ve Suratsız son yüz metrede ona yardım etmek zorunda kaldı. Sonunda kalenin kapısı önünde dikiliyorlardı. Demir parmaklıklar kaldırılmıştı ve kapı açıktı.

Ne kadar yorgun olursanız olun, bir devin kapısına yaklaşmak cesaret ister. Harfang hakkında önceden yaptığı tüm uyarılara rağmen en cesur davranan yine Suratsız oldu.

"Düzgün adımlarla ilerleyin şimdi" dedi. "Ne yaparsanız yapın korkmuş görünmeyin. Buraya gelmekle dünyanın en gülünç şeyini yaptık. Artık burada olduğumuza göre, gözüpek görünsek iyi olur."

Bu sözlerle kapıya doğru ilerledi, sesini güçlendirmesi için kemerin altında durdu ve bağırabildiği kadar yüksek sesle bağırdı.

"Hey! Kapıcı! Geceleyecek bir yer arayan misafirlerin var."

Bir karşılık gelmesini beklerken şapkasını çıkarıp, geniş siperliğinde biriken karları silkeledi.

"Bana bak" diye fısıldadı Scrubb, Jill'e. "Oyunbozan olabilir, ama çok yürekli olduğu kesin."

Kapı açıldı. İçeride yanan ateşin sıcaklığını hissettiler, bir kapıcı belirdi. Jill çığlık atmaktan korktuğu için

dudaklarını ısırıyordu. Kapıcı tam anlamıyla bir dev değildi; yani demek istediğim, bir elma ağacından daha uzundu, ama bir telgraf direği kadar da uzun değildi. Fırça gibi kızıl saçları, zırh görevi yapsın diye üzerine metal levhalar iliştirilmiş deri bir yeleği, çıplak dizleri (nasıl da kıllıydı) ve bacaklarında tozluğa benzeyen şeyler vardı. Eğildi ve Suratsız'a baktı.

"Kimsin sen, önce bir kendini tanıt bakalım!" dedi.

Jill bütün cesaretini topladı. "Affedersiniz" dedi, deve bağırarak. "Yeşil giysili kadın, nazik devlerin kralını selamlıyor; biz güneyli iki çocuğu ve bu Kıllıkıpırdak'ı (ismi Suratsız'dır) Sonbahar Şenlikleri'nize gönderdi. Tabii sizin için uygunsa" diye ekledi.

"O-ho!" dedi kapıcı. "Bu çok değişik bir hikâye. Gelin küçük insanlar, gelin. Ben majestelerine haber gönderirken siz kapıcı kulübesine girseniz iyi edersiniz." Çocuklara merakla baktı. "Yüzleri mor" dedi. "Onların bu renk olduğunu bilmiyordum. Ben pek sevmem. Sanırım birbirinize hoş görünüyorsunuz. Kuzguna yavrusu anka görünür derler."

"Yüzlerimiz sadece soğuktan dolayı mor" dedi Jill. "Gerçek rengi bu değil."

"Öyleyse gelin ve ısının. Gelin küçük karidesler" dedi kapıcı. Arkasından yürüyüp kulübenin içine girdiler. Böylesine büyük bir kapının gürültüyle arkalarından

kapandığını duymak çok korkunçtu, ama dün akşam yemeğinden beri özledikleri şeyi – ateşi – görür görmez unuttular bunu. Öyle bir ateşti ki! Sanki dört ya da beş ağaç alev alev yanıyormuş gibiydi ve o kadar sıcaktı ki, metrelerce uzağında durabiliyorlardı. Sıcağa dayanabilecekleri kadar yaklaşarak tuğla zemine çöktüler, sevinçten çığlık çığlığa bağırdılar.

Kapıcı, odanın gerisinde oturan, gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi ziyaretçilere bakan başka bir deve, Jill'in kendisine söylediklerini tekrarlayarak, "Hadi bakalım, evladım. Koş bu haberi eve götür" dedi. Genç dev, son bir bakış ve hiç de hoş olmayan bir kahkahayla odayı terk etti.

"Şimdi kurbağacık" dedi kapıcı Suratsız'a, "biraz neşelenmeye ihtiyacın varmış gibi görünüyor." Suratsız'ın şişesine çok benzeyen ancak yirmi kat daha büyük olan siyah bir şişe çıkardı. "Evet, bir bakalım" dedi kapıcı. "Sana bir bardak verirsem içinde boğulursun. Şu gümüş tuzluk tam aradığım şey. Evde bundan bahsetmenize hiç gerek yok. Evin gümüşleri nedense hep buraya geliyor, ama bu benim hatam değil."

Tuzluk daha dar ve uzunca olduğundan bizim kullandıklarımıza pek benzemiyordu. Dev tuzluğu yere, Suratsız'ın yanına koydu; oldukça iyi bir bardak olmuştu. Çocuklar Suratsız'ın, nazik devlere olan güven-

sizliğinden ötürü bunu reddetmesini beklemişti. Ancak, "Artık içerideyiz ve kapı kapalı, bu yüzden dikkatli olsak da bir işe yaramaz" diye söyleniyordu. Sonra likörü kokladı. "Hoş kokuyor" dedi. "Tabii buna güvenilmez. Emin olmam gerek." Likörden bir yudum aldı. "Tadı da iyi" dedi. "Fakat ilk yudumda tadı iyi olabilir. Sonrası nasıl acaba?" Daha büyük bir yudum aldı. "Ah!" dedi. "Sonuna kadar böyle mi acaba?" Bir yudum daha aldı. "Dibinde iğrenç bir şey varsa şaşmam" dedi ve içkiyi bitirdi. Dudaklarını yalayıp çocuklara, "Bu bir deneme, görüyorsunuz. Kıvranırsam, patlarsam ya da kertenkeleye dönüşürsem veya başka bir şey olursa size sundukları şeyleri yememeniz gerektiğini anlarsınız herhalde" dedi. Suratsız'ın alçak sesle söylediklerini duyamayacak kadar uzakta olan dev kahkahalarla güldü ve "Hey, kurbağacık, sen sıkı bir adamsın. Nasıl içtiğini gördünüz mü?" dedi.

"Adam değil. Kıllıkıpırdak" diye cevapladı Suratsız fısıltıyla. "Kurbağa da değil, Kıllıkıpırdak."

O anda arkalarındaki kapı açıldı ve genç dev içeriye girerek, "Hemen taht salonuna gitmeleri gerekiyor" dedi. Çocuklar ayağa kalktılar ama Suratsız oturmaya devam etti ve, "Kıllıkıpırdak. Kıllıkıpırdak. Çok saygın bir Kıllıkıpırdak. Sayooygın bir Karlıküpürdek" dedi.

"Onlara yolu göster, oğlum" dedi kapıcı dev. "Kur-

bağacığı taşısan iyi olur. Biraz fazla içti."

"Bir şeyim yok" dedi Suratsız. "Kurbağa değil. Kurbağaya benzer yanım yok. Ben saooygın biriyim."

Genç dev onu belinden yakaladı ve çocuklara onu takip etmeleri için işaret etti. Havada ayaklarını sallayan Suratsız gerçekten kurbağa gibi görünüyordu, bu hepsi için onur kırıcıydı. Ancak bunu fark edecek zamanları yoktu, çünkü çok geçmeden asıl kalenin büyük kapısından geçtiler – ikisinin de kalbi normalden hızlı atıyordu – ve bir sürü koridorda, devin adımlarına yetişebilmek için koşturarak patırtıyla ilerledikten sonra

kendilerini lambaların parıldadığı ve ocakta ateşin gürlediği bir odanın ışığında gözlerini kırpıştırırken buldular; hem ateş hem de lambaların ışıkları tavanın ve kornişlerin yaldızında yansıyordu. Sayamayacakları kadar çok dev muhteşem elbiseler içinde, sağlarında ve sollarında ayakta duruyordu. Odanın öbür ucundaki iki tahtta kral ve kraliçe gibi duran iki koca karaltı oturuyordu.

Tahtlardan yaklaşık altı metre uzakta durdular. Scrubb ve Jill beceriksizce reverans yapmaya çalıştı (Uygulama Okulu'nda kızlara reverans yapmak öğretilmiyordu). Genç dev Suratsız'ı dikkatle yere koyduğunda, o da çökmekle oturmak arası bir durumda kalmıştı. Gerçeği söylemek gerekirse, uzun kolları ve bacaklarıyla büyük bir örümceğe benziyordu.

8

Harfang Sarayı

"Haydi Pole, göster marifetini" diye fısıldadı Scrubb.

Jill'in ağzı öylesine kuruydu ki, tek kelime dahi söyleyemeyeceğini anladı. Scrubb'a sen yap dercesine başını salladı.

Scrubb Jill'i ve Suratsız'ı asla affetmeyeceğini düşünerek dudaklarını yaladı ve dev Kral'a bağırdı.

"Efendim, yeşil giysili kadın size selam gönderdi, Sonbahar Şenlikleri'nde burada olmamızdan memnuniyet duyacağınızı söyledi."

Dev Kral ve Kraliçe birbirlerine bakıp başlarını salladılar ve Jill'in hiç de hoşlanmadığı bir şekilde gülümsediler. Jill Kral'ı, Kraliçe'den daha fazla sevmişti. Zarif, kıvırcık bir sakalı, düz ve kartal gagasına benzeyen bir burnu vardı; yakışıklı bile denebilirdi onun için, bir

dev ne kadar yakışıklı olabilirse Kral da o kadar yakışıklıydı. Kraliçe insanın tüylerini diken diken edecek kadar şişmandı; çenesinin altında gıdısı ve şişko bir yüzü vardı. Bu durum normal insanlarda bile pek hoş görünmez, ama insandan on kat daha büyük birinden kuşkusuz daha da kötü görünür. Sonra Kral dilini çıkarıp dudaklarını yaladı. Bunu herkes yapabilir; ama kralın dili o kadar büyük ve kırmızıydı, dudaklarının arasından öylesine beklenmedik bir şekilde çıkmıştı ki, Jill şaşırıp kaldı.

"Ah, ne iyi çocuklar!" dedi Kraliçe. ("Belki de Kraliçe Kral'dan daha iyidir" diye düşündü Jill.)

"Evet, gerçekten" dedi Kral. "Mükemmel çocuklar. Sarayımıza hoş geldiniz. Verin ellerinizi."

Sağ elini aşağıya uzattı; eli çok temizdi, parmaklarında sayısız yüzük ama aynı zamanda korkunç sivri tırnaklar vardı. Çocukların sırayla uzattıkları ellerini sıkmak için fazla iriydi; ellerini değil kollarını tutmuştu.

"Şu da ne?" diye sordu Kral, Suratsız'ı göstererek.

"Sayıooaaygıın" dedi Suratsız.

"Ah!" diye bir çığlık attı Kraliçe, eteklerini toplayarak. "İğrenç şey! Canlı."

"O iyi biridir Majesteleri, gerçekten iyidir" dedi Scrubb aceleyle. "Onu tanıdığınızda daha çok seveceksiniz. Bundan eminim."

Size Jill'in ağlamaya başladığını söylersem umarım kitabın geri kalanında Jill'e olan ilginizi kaybetmezsiniz. Bunun için epeyce nedeni vardı. Ayaklarını, ellerini, burnunu ve kulaklarını yeni yeni hissetmeye başlamıştı. Elbiselerinden erimiş kar suları damlıyordu. O gün neredeyse hiçbir şey yememiş ve içmemişti. Bacakları öyle ağrıyordu ki, daha fazla ayakta duramayacağını hissediyordu. Her neyse, o anda ağlaması herhangi bir şeyden çok daha fazla işe yaradı, çünkü Kraliçe, "Ah, zavallı çocuk! Ziyaretçilerimizi ayakta tutmakla hata ediyoruz, Lordum. Çabuk! Onları götürün. Yiyecek bir şeyler ve şarap verin, banyo yaptırın. Küçük kızı rahat ettirin. Lolipop verin, oyuncak bebekler verin, müshil verin, aklınıza gelen her şeyi verin; şekerlemeler, bonbonlar, frenk kimyonu, ninniler, oyuncaklar... Ağlama küçük kız, yoksa şenlikler başladığında işe yaramazsın" dedi.

Jill oyuncakları ve bebekleri duyduğunda, yetişkin bir insan kadar kızmıştı. Lolipoplar ve bonbonlar yerine göre iyi şeyler olsalar da, Jill verilebilecek daha iyi şeyler olabileceğini ummuştu. Bununla beraber Kraliçe'nin aptalca konuşmasının sonuçları çok iyi olmuştu, çünkü Suratsız ve Scrubb kocaman bir asilzade, Jill de Kraliçe'nin nedimesi tarafından alınıp odalarına götürüldü.

Jill'in odası koca bir han büyüklüğündeydi. Ocakta bir ateş yanmasaydı ve yerde çok kalın, kırmızı bir halı olmasaydı berbat görünürdü. Ancak burada harika şeyler olmaya başladı. Devlerin gözüyle yaşlılıktan neredeyse iki büklüm, küçük ve yaşlı bir kadın, insanların gözüyle de sıradan bir odada başını tavana vurmadan yürüyebilecek ölçülerde bir dev olan dadıya teslim edilmişti. Dadı çok yetenekliydi, ama Jill onun sürekli dilini şaklatıp, "Oh, ne âlâ! Yaşasın", "İşte bir ördek" ya da "Her şey yolunda ufaklık" gibi şeyler söylemesinden rahatsız oluyordu. Devlerin ayaklarını yıkadıkları büyük küveti suyla doldurdu ve Jill'in içine girmesine yardım etti. Yüzme biliyorsanız (Jill biliyordu) dev bir küvet harika bir şeydir. Biraz sert olmalarına rağmen devlerin havluları da harika şeylerdir, çünkü metrelerce uzunluktadır. Aslında kurulanmaya bile gerek yoktur, ateşin önüne serilen havlunun üzerinde yuvarlanıp keyfinize baksanız yeter. Bunlar bittikten sonra Jill'e temiz ve ısıtılmış elbiseler verildi. Muhteşem elbiselerdi, biraz büyüktü, ama anlaşılan devler için değil, insanlar için yapılmıştı. "Eğer o yeşil giysili kadın burayı ziyaret ediyorsa, bizim boyumuzdaki misafirlere alışkın olmalılar" diye düşündü.

Çok geçmeden haklı olduğunu gördü, çünkü yetişkin bir insan için normal yükseklikte olan bir masa ve

sandalye getirildi, çatallar ve bıçaklar da normal büyüklükteydi. Temizlenmek ve ısınmak mükemmel bir şeydi. Ayakları hâlâ çıplaktı ve dev halıya basmak çok hoştu. Halıya bileklerine kadar gömülüyordu; ağrıyan ayaklar için biçilmiş kaftandı. Çay saatine yakın bir zamanda yenmesine rağmen akşam yemeği diyebileceğimiz yemek, tavuklu pırasa çorbası, fırında hindi, sıcak puding, kestane kebap ve sınırsız meyveden oluşuyordu.

Can sıkıcı tek şey Dadı'nın sürekli içeriye girip çıkması ve her girişinde kocaman bir oyuncak getirmesiydi. Jill'den büyük bir bebek, fil kadar tekerlekli bir at, deve gibi bir davul, yünden yapılmış kuzuya benzer şeyler getirip duruyordu. Bunlar, kaba ve kötü yapılmış, çok cırtlak renklere boyanmış şeylerdi ve Jill görür görmez onlardan nefret etmişti. Dadı'ya onları istemediğini söylüyordu, ama Dadı: "Cık-cık-cık-cık. Birazcık dinlenince istersin, biliyorum! Ha-ha-ha! Baybay. Minik şey!" diyordu.

Yatak bir dev yatağı değildi, külüstür bir otelde gör-

düğünüz cinsten dört ayaklı bir karyolaydı ve o koskoca odada çok küçük görünüyordu. Yine de Jill yuvarlanıp yatağa girmekten çok memnundu.

"Dadı, hâlâ kar yağıyor mu?" diye sordu uyuklayarak.

"Hayır, artık yağmur yağıyor, ördekçik. Yağmur tüm o kötü karı eritir. Minik şey yarın dışarıya çıkıp oynayabilir!" diyerek Jill'in üstünü örtüp iyi geceler diledi.

Bir dev tarafından öpülmekten daha tatsız bir şey bilmiyorum ben. Jill de aynı şeyi düşündü ve beş dakika sonra uykuya daldı. Yağmur o akşam ve gece boyunca kalenin pencerelerini döverek yağmaya devam etti. Jill asıl akşam yemeği saatini ve gece yarısını, yağmuru duymadan derin bir uyku çekerek geçirdi. Sonra gecenin en sessiz anı geldi, devlerin evinde farelerden başka kimse dolaşmıyordu artık. O saatte Jill bir rüya gördü. Rüyasında uyandığını, sönmeye yüz tutmuş kıpkırmızı ateşi seyrettiğini, ateşin ışığıyla aydınlanan büyük tahta atla konuştuğunu görmüştü. At yuvarlanarak halıyı geçmiş onun başında dikilmişti. Ne var ki, artık at değil at kadar büyük bir aslandı. Oyuncak bir aslan değil, gerçek bir aslandı bu; Dünyanın Sonu'nun ötesindeki dağda gördüğü gerçek Aslan'dı. Tatlı bir koku odayı doldurdu. Ne olduğunu bilmemesine rağmen Jill'in

içinde bir tedirginlik vardı; gözyaşları yanaklarından aşağı süzülüyor, yastığı ıslatıyordu. Aslan işaretleri tekrarlamasını söyledi, ama Jill hepsini unuttuğunu fark etti. Büyük bir korkuya kapıldı. Aslan onu ağzına aldı (dudaklarını ve nefesini hissedebiliyordu, ama dişleri sanki ona değmiyordu), pencereye götürdü ve ona dışarıya bakmasını söyledi. Ay parlıyordu ve büyük harflerle yere ya da gökyüzüne (Jill hangisi olduğunu bilemedi) BENİM ALTIMDA diye yazılmıştı. Bundan sonra rüya bulanıklaşıp kayboldu, Jill ertesi sabah geç vakit uyandığında rüyayı hatırlamadı bile.

Kalkıp giyinmiş ve ateşin önünde kahvaltısını bitirmişti ki Dadı kapıyı açtı ve, "İşte, güzel çocuğun küçük dostları onunla oynamaya geldi" dedi.

Scrubb ve Suratsız içeriye girdi.

"Merhaba! Günaydın" dedi Jill. "Eğlenceli değil mi? Sanırım on beş saat uyudum. Ben kendimi daha iyi hissediyorum, ya siz?"

"Ben de" dedi Scrubb, "ama Suratsız başının ağrıdığını söylüyor. O da ne? Burada bir balkonun var. Oraya çıkarsak dışarıyı görebiliriz." Hepsi balkona çıktılar ve daha ilk bakışta Jill, "Ah, ne kadar kötü!" dedi.

Güneş parlıyordu ve yağan yağmur yerdeki karı neredeyse tamamen eritmişti. Dün öğleden sonra zorlukla aştıkları tepe bir harita gibi önlerine serilmişti. Kale-

den bakıldığında görülenler, dev bir şehrin harabelerinden başka bir şeye benzemiyordu. Dümdüzdü. Jill, bazı yerleri kırılmış olsa bile zeminin taş döşeli olduğunu görebiliyordu. Çaprazlama gidip gelen setler, muhtemelen bir zamanlar devlerin saray ve tapınakları olan kocaman binaların duvarlarından artakalanlardı. Yaklaşık yüz altmış metre yüksekliğindeki bir duvar hâlâ ayaktaydı. Jill, dün bu duvarın uçurum olduğunu sanmıştı. Fabrika bacaları gibi görünen şeyler de eşit olmayan yüksekliklerde kırılmış devasa sütunlardı; parçaları, kesilmiş kocaman taş ağaçlarmış gibi yerde uzanıyordu. Tepenin kuzey tarafındaki setler – ve kuşkusuz güneydeki setler de – dev merdivenlerden geriye kalanlardı. Zeminin ortasına büyük ve koyu harflerle BENİM ALTIMDA kelimeleri yazılmıştı.

Üç yolcu dehşetle birbirlerine baktılar ve kısa bir ıslıktan sonra Scrubb hepsinin aklından geçeni söyleyiverdi, "İkinci ve üçüncü işaretleri yüzümüze gözümüze bulaştırdık." O anda Jill'in aklına rüyası geldi.

"Benim hatam" dedi umutsuz bir sesle. "Ben— ben her gece işaretleri tekrarlamaktan vazgeçmiştim. Eğer onları düşünüyor olsaydım aradığımız şehrin bu olduğunu görebilirdim, kar altında olsa bile."

"Ben daha da kötüyüm" dedi Suratsız. "Ben gördüm, ya da neredeyse gördüm. Darmadağın olmuş bir

şehre benzediğini düşünmüştüm."

"Suçlanamayacak tek kişi sensin" dedi Scrubb. "Bizi durdurmaya çalıştın."

"Yeteri kadar çalışmadım ama" dedi Suratsız. "Denemek yetmez. Durdurmam gerekirdi. Kollarınızdan tutup durdurmam gerekirdi!"

"İşin gerçeği" dedi Scrubb, "buraya gelmeye o kadar kararlıydık ki başka hiçbir şeye dikkat etmiyorduk. En azından ben o durumdaydım. Konuşmayan şövalyeyle birlikte olan o kadını gördüğümüzden beri hiçbir şey düşünmüyorduk. Prens Rilian'ı neredeyse unutmuştuk."

"Onun niyetinin tam da bu olduğuna eminim" dedi Suratsız.

"Anlayamadığım" dedi Jill, "harfleri neden görmediğimiz. Oraya dün gece mi yazıldı? Aslan onları oraya dün gece koymuş olamaz mı? Öyle garip bir rüya gördüm ki." Ardından onlara rüyasını anlattı.

"Seni budala!" dedi Scrubb. "Biz o harfleri gördük. Harflerin içine bile girdik. Görmüyor musun? BENİM'deki E'nin içine girdik. Senin çökmüş yol dediğin şey oydu. E'nin en alt çizgisi boyunca kuzeye doğru yürüdük; arkasından sağa, yukarıya doğru döndük, sağa doğru başka bir dönüşe geldik, bu ortadaki çizgiydi ve sonra sol üst köşeye gittik, ya da (böylesi hoşuna

giderse) harfin kuzeydoğu köşesine gittik ve geri döndük. Ne kadar aptalmışız." Oturdukları yeri sertçe tekmeledi ve sonra devam etti, "Hiç yararı yok Pole. Ne düşündüğünü biliyorum, çünkü ben de aynı şeyi düşünüyorum. Aslan'ın, işareti harap şehrin taşlarına biz geçtikten sonra koymuş olmasının ne kadar iyi olacağını düşünüyordun. O zaman bu onun hatası olacaktı, bizim değil. Ne kadar iyi olurdu, değil mi? Hayır. Bu suçu üstlenmeliyiz. Takip edecek dört işaretimiz vardı ve biz ilk üçünü kaçırdık."

"Benim beceriksiz olduğumu söylemek istiyorsun herhalde" dedi Jill. "Çok doğru. Beni buraya getirdiğinden beri her şeyi berbat ettim. Tamam çok üzgünüm, özür dilerim ama bu arada işaretler neydi? BENİM ALTIMDA'nın pek anlamı yok."

"Evet, var" dedi Suratsız. "Prens'i o şehrin altında aramamız gerektiği anlamına geliyor."

"Peki nasıl?" diye sordu Jill.

"Sorun da burada" dedi Suratsız, kurbağanınkilere benzer büyük ellerini ovuşturarak. "Şimdi nasıl yapabiliriz bunu? Harabe Şehir'deyken aklımız işimizde olsaydı nasıl yapacağımız gösterilirdi; küçük bir kapı, mağara ya da tünel bulurduk ya da bize yardım edecek birine rastlardık. Bu Aslan'ın kendisi bile (hiç bilinmez) olabilirdi. O taşların altına şu ya da bu şekilde gi-

rebilirdik. Aslan'ın söyledikleri her zaman gerçekleşir. İstisnası yoktur. Peki şimdi nasıl yapacağız? Bu da ayrı bir sorun."

"Sanırım geri gitmemiz gerekecek" dedi Jill.

"Kolay, değil mi?" dedi Suratsız. "Başlangıç olarak şu kapıyı açmayı deneyebiliriz." Hepsi kapıya baktı, ama kapının koluna erişemeyeceklerini gördüler. Erişebilseler bile hiçbiri kolu çeviremezdi.

"Sorarsak bizi dışarı bırakırlar mı dersiniz?" dedi Jill. Kimse açıkça söylemedi ama herkes, "Ya bırakmazlarsa" diye düşünüyordu.

Pek hoş bir fikir değildi. Suratsız devlere gerçek amaçlarının ne olduğunu söyleyip gitmek için izin isteme fikrine karşıydı; çocuklara gelince, onun izni olmaksızın bir şey söyleyemezlerdi, çünkü söz vermişlerdi. Üçü de gece gizlice kaleden kaçma şanslarının olmadığına emindi. Odalarının kapıları kapandı mı sabaha kadar çıkamazlardı. Kuşkusuz, kapılarının açık bırakılmasını isteyebilirlerdi, ama bu da kuşku uyandırırdı.

"Tek şansımız" dedi Scrubb, "gün ışıyınca sıvışmayı denemek. Öğleden sonra devlerin çoğunun uyuduğu bir saat olamaz mı? Gizlice mutfağa gidebilirsek, arka kapılardan birini açık buluruz belki."

"Bu bana pek akıl kârı görünmüyor açıkçası" dedi Suratsız. "Ancak elimize geçecek tek fırsat bu olabilir."

Aslında Scrubb'ın planı düşündüğünüz kadar da umutsuz değildi. Bir evden görülmeden dışarıya çıkmak istiyorsanız bunu öğleden sonra denemek bazı bakımlardan gece yarısından daha iyidir. Kapıların ve pencerelerin açık olma olasılığı fazladır ve yakalanırsanız uzağa gitmek istemiyormuş, özel bir planınız yokmuş gibi davranabilirsiniz (Gelgelelim, gece yarısı yatak odasının penceresinden dışarıya çıkarken yakalanırsanız, devleri ya da yetişkinleri kaçmaya çalışmadığınıza inandırmak zordur).

"Devlerin güvenini kazanmamız gerek" dedi Scrubb, "burada olmaktan çok hoşlanmış ve Sonbahar Şenlikleri'ne katılmayı çok arzuluyormuş gibi davranmalıyız."

"Şenlikler yarın gece" dedi Suratsız. "İçlerinden birinin öyle dediğini duydum."

"Anlıyorum" dedi Jill. "Çok heyecanlıymış gibi davranmalıyız ve sürekli bir şeyler sormalıyız. Zaten bizim küçük çocuklar olduğumuzu düşünüyorlar. Bu her şeyi kolaylaştıracak."

"Şen şakrak görünmeliyiz" dedi Suratsız derin bir iç çekişle. "Böyle davranmamız gerekli. Şen şakrak. Sanki dünya umrumuzda değilmiş gibi. Neşeli. Siz gençler pek hevesli değilsiniz galiba. Bana bakın ve benim gibi davranın. Ben şen olacağım. Şöyle;" başarısız bir şekil-

de gülümsedi. "Ayrıca neşeli," burada, acınacak bir biçimde zıplamaya başladı. "Gözlerinizi benden ayırmazsanız yakında öğrenirsiniz. Biliyorsunuz, benim komik biri olduğumu sanıyorlar. Zannedersem ikiniz dün gece benim biraz sarhoş olduğumu düşünüyordunuz. Ancak sizi temin ederim ki – çoğunlukla – rol yapıyordum. Bunun bir şekilde yararlı olacağını düşündüm."

Çocuklar daha sonra maceraları üzerine konuştuklarında, bu son söylenen şeyin doğru olup olmadığından emin olamamışlardı; ama Suratsız'ın bunu söylerken, sözlerinin gerçek olduğuna inandığından emindiler.

"Tamam, parolamız şen" dedi Scrubb. "Şimdi, keşke şu kapıyı açacak birini bulabilseydik. Şakalaşıp eğlenirken bu kale hakkında öğrenebileceğimiz her şeyi öğrenmeliyiz."

Şanslarına o anda kapı açıldı ve Dadı, "Şimdi, benim ufaklıklarım, gelip Kral ve saray erkanının av hazırlıklarını seyretmek ister misiniz? Görülecek en güzel şeydir!" diyerek içeri daldı.

Koşarak yanından geçip, hiç vakit kaybetmeden geldikleri ilk merdivenden aşağıya indiler. Köpeklerin, boruların ve devlerin sesleri onlara yol gösteriyordu, birkaç dakikada avluya ulaştılar. Devlerin hepsi yayaydı, çünkü dünyanın bu bölümünde hiç dev at yoktu ve devler yaya avlanırdı; aynı İngiltere'de olduğu gibi,

yanlarında köpekler götürürlerdi. Köpekleri de normal büyüklükteydi. Jill, hiç at olmadığını gördüğünde korkunç bir hayal kırıklığına uğramıştı, çünkü kocaman şişko Kraliçe'nin köpeklerin ardından yaya olarak gidemeyeceğinden emindi. Sonra Kraliçe'yi, altı genç devin omuzlarında, bir tür tahtırevanın üzerinde gördü. Yaşlı ve komik yaratık yeşillere bürünmüştü ve yanında bir de boru vardı. Kral'ın da içlerinde olduğu yirmi ya da otuz dev, kulakları sağır eden bir gürültüyle konuşup gülüşüyorlardı. Aşağıda, havlamalar ve sallanan kuyruklar arasında burunlarıyla elinizi iteleyen, salyalı

ağızlarıyla serbestçe dolaşan, Jill'le aynı boyda köpekler vardı. Suratsız, neşeli olduğunu sandığı (fark edilseydi her şeyi mahvedebilirdi) bir tavır takınmak üzereydi ki, Jill en çekici çocukça gülümsemesiyle tahtırevana koştu ve yukarıya, Kraliçe'ye bağırdı.

"Ah, Lütfen! Uzağa gitmiyorsunuz değil mi? Geri dönecek misiniz?"

"Evet, canım" dedi Kraliçe. "Bu gece geri döneceğim."

"Oh, harika. Ne güzel!" dedi Jill. "Yarın biz de ziyafete katılabiliriz, değil mi? Yarını sabırsızlıkla bekliyoruz! Burada olduğumuza öyle seviniyoruz ki. Siz dışarıdayken tüm kaleyi dolaşıp her şeyi görebilir miyiz? Lütfen evet deyin."

Kraliçe kabul etti, saray erkânının kahkahaları sesini bastırıyordu.

9

Önemli Bir Bilgiyi Nasıl Keşfettiler

Daha sonra diğerleri, Jill'in o gün harika bir iş yaptığını kabul ettiler. Kral ve av partisinin davetlileri yola çıkar çıkmaz tüm kaleyi dolaşmaya ve sorular sormaya başlamıştı, ama tüm bunları öylesine çocukça ve masum bir tavırla yapmıştı ki, kimse onun gizli bir planı olduğundan kuşkulanmadı. Dili hiç durmuyordu, ama buna konuşma denemezdi pek, gevezelik edip kıkırdıyordu. Tımarcılar, kapıcılar, hizmetçiler, nedimeler ve avlanmak için çok yaşlı olan dev lordlarla, herkesle gevezelik ediyordu. Neden olduğunu açıklamasalar da ona "zavallı küçük şey" diyen ve onun için üzülen bir sürü dev tarafından öpülüp ellenmeye ses çıkarmamıştı. Aşçıyla özel bir dostluk kurdu ve önemli bir gerçeği, yani ana kapıyı ya da avluyu kullanmadan duvarların dışına çıkmanın yolunu

öğrendi. Bir bulaşıkhane kapısı vardı. Mutfakta açgözlüymüş gibi davranıp, aşçının ve bulaşıkçıların ona vermekten memnuniyet duydukları her türlü artığı yedi. Yukarıda kadınlara ziyafette ne giyeceği hakkında sorular sorup, gece kaçta uyuması gerektiğini ve çok çok küçük bir devle dans edip edemeyeceğini sordu. Sonra dev olsun olmasın bütün yetişkinlerin çok alımlı bulduğu bir şekilde, başını bir yana eğdi, kıvırcık saçlarını sallayıp kıkırdayarak, "Ah, keşke yarın gece, hemencecik geliverse, ne dersiniz? Sizce zaman çabuk geçer mi?" dedi. Tüm dev kadınlar onun mükemmel bir küçük kız olduğunu söyledi, bazıları ağlayacakmış gibi olmuş, gözlerini kocaman mendillerle silmişlerdi.

"Bu yaşta ne kadar da küçük ve tatlı oluyorlar" dedi bir dev diğerine. "Yazık olacak—"

Scrubb ve Suratsız ellerinden geleni yaptılar, ama bu tür şeylerde kızlar daha beceriklidir. Hatta oğlanlar bile bu işleri Kıllıkıpırdaklardan daha iyi yapar.

Öğle yemeğinde yaşananlar nazik devlerin kalesini bir an önce terk etmek istemelerine yol açtı. Büyük salonda şöminenin yanında kendilerine ait küçük bir masada onlar, yirmi metre ilerdeki büyük masada da yaşlı devler yemek yiyordu. Konuşmaları o kadar yüksek sesli ve öyle gürültülüydü ki, çocuklar çok geçmeden, bu

gürültünün caddedeki trafikten ya da fabrika düdüklerinden kaynaklandığını varsayıp, söylenenlere dikkat etmemeye başladılar. Jill'in daha önce hiç tatmadığı bir yemek, soğuk geyik eti yiyorlardı, Jill bundan hoşlanmıştı.

Aniden Suratsız onlara döndü. Yüzü soluktu, doğal çamur rengi teninin buruş buruş olduğunu görebiliyordunuz.

"Bir lokma daha yemeyin" dedi.

"Ne var?" diye sordu diğer ikisi fısıltıyla.

"Devlerin ne dediğini duymadınız mı? 'Bu iyi ve yumuşak bir geyik budu' dedi biri. 'O zaman o geyik yalancıydı' dedi diğeri. 'Neden?' diye sordu birincisi. 'Ah' dedi diğeri. 'Diyorlar ki, yakalandığında, beni öldürmeyin. Etim serttir benim. Beni sevmeyeceksiniz' demiş." Jill ilk başta bunun ne anlama geldiğini kavrayamamıştı. Scrubb gözlerini kocaman açıp, "Öyleyse biz konuşan geyik yedik" deyince olan biteni anladı.

Bu keşif hepsinde aynı etkiyi yaratmamıştı. Bu dünyada yeni olan Jill zavallı geyik için üzüldü ve öldürülmesinin devlerin yaramazlığı olduğunu düşündü. Bu dünyada daha önce de bulunan ve en azından bir tane konuşan hayvan arkadaşı olan Scrubb, bu cinayet karşısında dehşete düşmüştü. Narnia'da doğmuş olan Suratsız'ın midesi bulandı, kendini bayılacakmış gibi his-

setti. Bir bebek yediğinizi öğrendiğinizde emin olun daha kötü hissetmezsiniz kendinizi.

"Aslan'ın gazabına uğradık" dedi. "İşaretlere dikkat etmediğinizde böyle olur. Sanırım lanetlendik. Eğer izin verilseydi yapabileceğimiz en iyi şey şu bıçakları alıp kalbimize saplamak olurdu."

Jill, Suratsız'ın ne demek istediğini yavaş yavaş anlamaya başlamıştı. Her neyse, artık hiçbiri yemek istemiyordu. Emniyette olduklarını anlar anlamaz salonu sessizce terk ettiler.

Öğle vakti yaklaşıyordu, tüm umutları devlerin uykuya dalmasıydı, hepsinin sinirleri gergindi. Koridorlarda dolaşıp ortalığın sakinleşmesini beklediler. Salondaki devlerin yemekleri bittikten sonra uzunca bir süre oturdular. Kel olanı bir hikâye anlatıyordu. Hikâye bittiğinde üç yolcu ağır ağır mutfağa indi. Ancak orada hâlâ bir sürü dev çalışmaktaydı, en azından bulaşıkhanede, bulaşıkları yıkayıp kapkacağı yerlerine yerleştiren devler vardı. İşlerini bitirmelerini, ellerini silip uzaklaşmalarını beklemek ıstırap vericiydi. Sonunda odada sadece bir dev kadın kalmıştı. Kadın oyalandı da oyalandı ve sonunda yolcularımız dehşetle, onun mutfaktan ayrılmaya hiç niyetli olmadığını anladı.

"Pekâlâ tatlılarım" dedi onlara. "Bu iş de bitmek

üzere. Çaydanlığı şuraya koyalım. Az sonra demlenir. Artık biraz dinlenebilirim. Tatlı çocuklar gibi bulaşıkhaneye bakın ve bana arka kapının açık olup olmadığını söyleyin."

"Evet, açık" dedi Scrubb.

"Doğru. Kedinin girip çıkabilmesi için devamlı açık bırakırım, zavallı şey."

Sonra bir sandalyeye oturdu ve bir diğerine de ayaklarını uzattı.

"Kestirip kestiremeyeceğimi bilmiyorum" dedi dev kadın. "Şu körolası av partisi çabuk bitmez umarım."

Kestirmekten bahsettiğinde hepsi heyecanlandı, av partisi dönüşünden bahsettiğindeyse hayalleri yıkıldı.

"Genellikle ne zaman geri dönerler?" diye sordu Jill.

"Hiç bilinmez" dedi dev. "Buraya bakın; biraz uzaklaşın ve sessiz olun, tatlılarım."

Mutfağın diğer ucuna çekildiler; kadın dev bir sineği kovalamak için gözlerini açmazsa, oradan da sessizce bulaşıkhaneye geçeceklerdi. "Uyuduğundan emin olmadan denemeyelim" dedi Scrubb. "Yoksa bütün planlarımız bozulur." Böylece mutfağın kenarında birbirlerine sokuldular ve etrafı gözleyip beklemeye başladılar. Avcıların her an dönebileceği düşüncesi çok korkunçtu ve dev kadın da kıpır kıpırdı. Tam uyuduğunu düşündükleri an kıpırdanıyordu.

"Buna dayanamam" diye düşündü Jill. Aklını dağıtmak için etrafına bakınmaya başladı. Tam önünde üzerinde iki temiz turta tabağı, bir de açık bir kitabın olduğu geniş, temiz bir masa vardı. Kuşkusuz bunlar dev turta tabaklarıydı. Jill tabaklardan birinin içinde rahatça uzanabileceğini düşündü. Sonra kitaba bakmak için masanın yanındaki sıraya tırmandı. Şunlar yazılıydı:

YEŞİLBAŞ ÖRDEK. Bu lezzetli kuş değişik yöntemlerle pişirilebilir.

"Bir yemek kitabı" diye düşündü Jill ve omzunun üstünden geriye baktı. Devin gözleri kapalıydı, ama uyuyormuş gibi görünmüyordu. Jill tekrar kitaba bak-

tı. Harf sırasına göre düzenlenmişti. Diğer tariflere bakınca kalbi duracakmış gibi oldu; şöyle yazılıydı:

İNSAN. Bu zarif iki ayaklı hayvan uzun süreden beri lezzetli bir yiyecek olarak değerlendirilir. Sonbahar Şenlikleri yemeklerinin geleneksel bir parçasını oluşturur, balık ve et arasında servis yapılır. Her insan...

Daha fazla okumaya dayanamadı. Arkasını döndü. Dev uyanmıştı ve bir öksürük krizi geçiriyordu. Jill diğerlerini dürttü ve kitabı işaret etti. Onlar da sıraya tırmanıp kitabın üzerine eğildiler. Suratsız başka bir tarifi işaret ettiğinde Scrubb hâlâ insanın nasıl pişirileceğini anlatan tarifi okuyordu. Suratsız'ın okuduğu tarif şöyleydi:

KILLIKIPIRDAK. Bazı otoriteler bu hayvanı, çamursu tadı ve lifli eti yüzünden devlerin tüketimine uygun olmadığı düşüncesiyle tamamen dışlarlar. Ancak tadı, bazı yöntemlerle lezzetlendirilebilir...

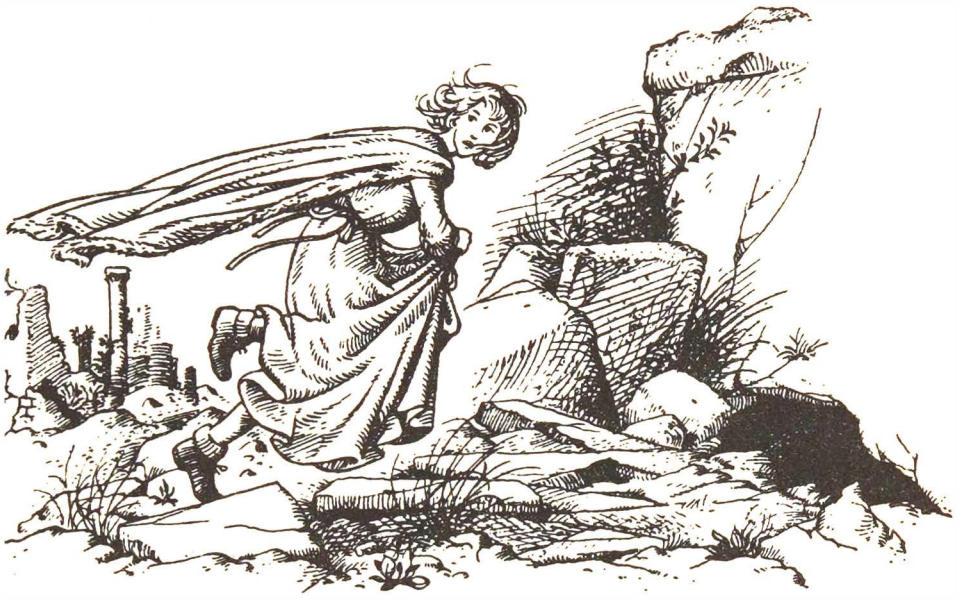
Jill, Suratsız ve Scrubb'ın ayağına yavaşça dokundu. Üçü birden arkalarına, deve baktı. Ağzı hafifçe açıktı, burnundan çıkan ses müzikten daha tatlıydı. Dev horluyordu. Artık tüm sorun, çok hızlı davranmadan, mümkün olduğunca az nefes alarak, ayaklarının ucuna basarak yürümek, bulaşıkhaneden dışarıya (dev bulaşıkhaneleri iğrenç kokar) kış gününün soluk güneşine çıkmaktı.

Aşağıya doğru inen küçük, kaba ve dikçe bir patikanın başındaydılar. Tanrı'ya şükür Harabe Şehir kalenin sağ tarafında görülüyordu. Birkaç dakikada kalenin ana kapısından gelen geniş ve dik yola çıktılar. Kalenin o yüzündeki herhangi bir pencereden görülebilirlerdi. Eğer bir, iki ya da beş pencere olsaydı, pencerelerde kimsenin olmama şansı vardı, ama beş değil neredeyse elli pencere sayabilirlerdi. Yürüdükleri yolun, hatta kendileriyle Harabe Şehir arasındaki koca alanın bir tilkiyi bile gizleyemeyeceğini anladılar; çakıllar, yassı taşlar ve otlarla kaplıydı. İşin kötüsü, dün gece devlerin onlara verdiği elbiseleri giyiyorlardı, tabii Suratsız hariç, çünkü verilen hiçbir giysi ona uymamıştı. Jill epey uzun yeşil bir elbise, üzerine de kenarları beyaz kürkten kırmızı bir manto giyiyordu. Scrubb kırmızı çoraplar, mavi bir elbise, pelerin ve tüylü bir şapka giymişti ve altın kabzalı bir kılıç taşıyordu.

"İkinizin de üzerinde canlı renkte elbiseler var" diye homurdandı Suratsız. "Kış günü harika bir şekilde görülür. Atış mesafesi içinde olsanız dünyadaki en kötü okçu bile şaşırmazdı hedefi. Okçulardan bahsetmişken, yakında yaylarımızı yanımıza almadığımıza pişman olursak şaşmam. Elbiseleriniz birazcık ince değil mi?"

"Evet, şimdiden donuyorum" dedi Jill.

Birkaç dakika önce mutfaktayken, kaleden çıkınca

rahatlayacaklarını düşünüyordu. Ancak şimdi, en tehlikeli bölümün yeni başladığını anlamıştı.

"Sakin olun, sakin olun" dedi Suratsız. "Arkanıza bakmayın. Çok hızlı yürümeyin. Ne yaparsanız yapın koşmayın. Gezintiye çıkmış gibi davranın, biri bizi görürse büyük ihtimalle aldırmayacaktır. Kaçıyormuş gibi göründüğümüz an işimiz biter."

Harabe Şehir'e olan mesafe Jill'in düşündüğünden çok daha fazlaydı. Ama yavaş yavaş da olsa yaklaşıyorlardı. Sonra bir ses duyuldu. Diğer ikisinin nefesleri kesilmişti. Ne olduğunu anlamayan Jill, "Bu da ne?" diye sordu.

"Av borusu" diye fısıldadı Scrubb.

"Sakın koşmayın" dedi Suratsız. "Ben söyleyene ka-

dar bekleyin."

Jill omzunun üzerinden geriye bakmadan edemedi. Yaklaşık yarım mil ötede, sol taraftan av partisi geri dönüyordu. Yürümeye devam ettiler. Aniden devler büyük bir yaygara kopardı, sonra da bağırışlar, haykırmalar duyuldu.

"Bizi gördüler. Koşun" dedi Suratsız. Jill, ayağına dolaşan eteğini topladı ve koşmaya başladı. Tehlikede olduklarından kimsenin kuşkusu yoktu artık. Jill köpeklerin havlamalarını duyabiliyordu. Kral'ın, "Takılın peşlerine, yoksa yarın insan turtası yiyemeyiz" diye gürlediğini duyabiliyordu.

Elbise yüzünden hantallaşan, saçları ağzına giren, oynak taşların üzerinde koşmaya çalışan ve yorgunluktan göğsüne ağrılar giren Jill arkada kalmıştı. Köpekler iyice yaklaştı. Dev merdivenlerin en alt basamağına giden taşlık yokuştan yukarıya koşmak zorundaydı. Oraya ulaştıklarında ne yapacaklarına dair en ufak bir fikri yoktu ve tepeye ulaştıklarında daha iyi bir durumda olup olmayacaklarını da bilmiyordu. Ama bunu hiç düşünmüyordu. Artık bir av hayvanı gibiydi; köpek sürüsü ardında olduğu sürece, ölene kadar koşmalıydı.

Kıllıkıpırdak önlerindeydi. En alt basamağa geldiğinde durdu, sağına baktı ve aceleyle basamağın altındaki bir boşluğa ya da çatlağa doğru atıldı. Kovuğun

içinde kaybolan uzun bacakları bir örümceğinkine benziyordu. Scrubb duraksadı ve sonra o da onun ardından kayboldu. Nefesi kesilen ve sendeleyen Jill oraya bir dakika sonra geldi. Pek de hoş olmayan bir yerdi; bir metre genişliğinde ve otuz santim yüksekliğinde bir çatlak. Kendini yüzüstü yere atıp, sürünerek girmesi gerekiyordu. Kimse bunu o kadar çabuk yapamazdı. İçeriye giremeden bir köpeğin dişlerinin topuklarına geçeceğinden emindi. Ama böyle bir şey olmadı.

"Çabuk, çabuk. Taşlarla aralığı doldurun" diye bağırdı Suratsız karanlığın içinden. Girdikleri açıklıkta içerisi karanlıktı. Diğer ikisi tüm güçleriyle çalışıyordu. Scrubb küçük elleriyle, Suratsız ise, donuk ışıkta kapkara görünen kocaman elleriyle umutsuzca taş yığmaya çalışıyordu. Jill, sonra bunun ne kadar önemli olduğunu anladı ve el yordamıyla büyük taşlar bulup diğerlerine vermeye başladı. Köpekler kovuğun ağzında ulumaya ve acı acı havlamaya başlamadan önce deliği iyice kapatmışlardı; artık içerisi kapkaranlık olmuştu.

"İlerleyin, çabuk" dedi Suratsız'ın sesi.

"El ele tutuşalım" dedi Jill.

"İyi fikir" dedi Scrubb. Ancak birbirlerinin ellerini bulmaları oldukça uzun sürdü. Köpekler taşların öte yanını kokluyordu.

"Ayağa kalkmayı deneyelim" diye önerdi Scrubb.

Denediler ve kalkabileceklerini anladılar. Sonra Suratsız hemen arkasındaki Scrubb'ın elini ve Scrubb da (en sonda değil de ortada olmayı arzulayan) Jill'in elini tuttu, karanlığa doğru tökezleyerek ilerlemeye başladılar. Ayaklarının altı gevşek taşlarla doluydu. Suratsız bir kaya duvarına kadar ilerledi. Sağa dönüp ilerlemeye devam ettiler. Birçok dönemeç vardı. Jill yön duygusunu kaybetmişti, kovuğun ağzının nerede olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu.

"Aslında sorun şu" dedi Suratsız'ın sesi karanlığın içinden, "bire on bahse girerim ki ejderhaların, derin çukurların, türlü gazların ve zehirli suların olduğu bu tepenin derinliklerinde kaybolmaktansa, geriye dönüp (tabii eğer dönebilirsek) devlere güzel bir ziyafet çekmek daha akıllıca – Of! Bırak! Kendinizi kurtarın. Ben—"

Bundan sonra her şey çok çabuk olup bitti. Vahşi bir çığlık, tozlu çakılların hışırdama sesi, taşların çatırtısı duyuldu ve Jill kendini gittikçe dikleşen bir yokuştan, umutsuzca aşağıya doğru kayarken buldu. Giderek hızlanıyordu. Pürüzsüz bir yokuş değildi bu, aksine küçük taşlar ve çöpler vardı. Ayağa kalkabilseydiniz bile bir yararı olmazdı. Ayağınızı koyacağınız her nokta altınızdan kayıp sizi aşağı çekerdi. Jill, boylu boyunca uzanmıştı. Kaydıkça toprağı ve taşları yerinden oynatı-

yorlardı, böylece her şey (kendileri de dahil) büyük bir gürültü eşliğinde daha da hızlanıyor, her yerleri toz toprak içinde kalıyordu. Jill diğerlerinin acı çığlıklar atıp küfürler savurduğunu duyduğunda, yerinden oynattığı taşların Scrubb ve Suratsız'a isabet ettiğini düşündü. Artık korkunç bir hızla gidiyorlardı, dipte paramparça olacaklarına emindi.

Nasıl olduysa parçalanmadılar. Bir sürü morlukları vardı, Jill'in yüzündeki ıslak ve yapışkan şey kana benziyordu. Etrafına (kısmen de üzerine) o kadar çok toprak ve çakıl yığılmıştı ki, ayağa kalkamadı. Karanlık öylesine yoğundu ki, gözlerinizin açık ya da kapalı olması hiç fark etmiyordu. Hiç ses yoktu. Bu Jill'in düşünebileceği en kötü andı. Ya yalnızsa? Ya diğerleri? Sonra etrafındaki kıpırtıları duydu. Az sonra titrek sesle birbirlerine bir yerlerinin kırılmadığını anlatıyorlardı.

"Geldiğimiz yere asla geri çıkamayız" dedi Scrubb.

"Ne kadar sıcak olduğunu fark ettiniz mi?" dedi Suratsız. "Bu çok derinlerde olduğumuz anlamına gelir. Belki de bir mil."

Kimse bir şey söylemedi. Bir süre sonra Suratsız ekledi:

"Kav kutum kaybolmuş."

Uzun bir duraklamadan sonra Jill, "Çok susadım" dedi.

Kimse bir şey yapmayı önermedi. Aslında yapılacak bir şey yoktu zaten. O an bunun farkında değillerdi; nedeni çok yorgun olmalarıydı.

Uzun süre sonra, çok tuhaf bir ses işittiler. Bunun, ümit ettikleri ses, yani Aslan'ın sesi olmadığını hemen anlamışlardı. Boğuk bir sesti – karanlık bir ses.

"Buraya neden geldiniz, Yerüstü yaratıkları?" diye sordu ses.

10

Güneşsiz Yolculuk

"Kim o?" diye bağırdı üç yolcu.

"Ben Yeraltı Ülkesi'nin sınır bekçisiyim ve yanımda yüz tane silahlı Toprak İnsan var" diye bir cevap geldi. "Kim olduğunuzu ve Derinlerdeki Ülke'de ne işiniz olduğunu söyleyin çabuk."

"Yanlışlıkla düştük" dedi Suratsız; doğruyu söylemişti.

"Birçok kişi düşer ve pek azı güneşli ülkeye geri döner" dedi ses. "Şimdi benimle derinlerdeki ülkenin Kraliçesine gitmeye hazırlanın."

"Bizden ne istiyor?" diye sordu Scrubb çekinerek.

"Bilmiyorum" dedi ses. "Onun emirleri sorgulanmaz, ona itaat edilir."

Bu kelimeleri söylerken hafif bir patlamaya benzer bir ses duyuldu ve anında mavi-gri renkli soğuk bir ışık

mağarayı doldurdu. Konuşanın, yüz silahlı adamından bahsederken, yalan söylediğine dair umutlar aniden sönmüştü. Jill gözlerini kırpıştırarak büyük bir kalabalığa bakarken buldu kendini. Kalabalığı oluşturanlar boy boydu; otuz santim boyunda cüceler de vardı, normal bir insandan çok daha uzun boylular da. Ellerinde üç çatallı mızraklar taşıyor ve bir heykel kadar hareketsiz duruyorlardı. Hepsi de insanı korkutacak kadar soluk tenliydi. Ancak bunun dışında birbirlerine pek benzemiyorlardı; bazılarının kuyruğu vardı, bazılarının yoktu; bazılarının yüzleri balkabağı kadar büyük ve yusyuvarlaktı. Aralarında uzun sivri burunlular, hortuma benzer uzun yumuşak burunlular ve kocaman şişko burunlular vardı. Birkaçı alınlarının ortasında bir boynuz taşıyordu. Bir bakıma hepsi birbirine benziyordu; hepsi de çok üzgün görünüyordu. Öyle üzgün görünüyorlardı ki, ilk bakıştan sonra Jill onlardan korkmayı unutmuştu. Onları neşelendirmek istiyordu.

"Pekálá" dedi Suratsız ellerini ovuşturarak. "Tam da ihtiyacım olan şey. Eğer bu delikanlılar bana yaşamı ciddiye almayı öğretemezse, kim öğretir bilemem. Şu mors gibi bıyığı olan adama bak, ya da şu—"

"Kalkın ayağa" dedi Toprak İnsanlar'ın reisi.

Yapılacak başka bir şey yoktu. Üç yolcu ayağa kalkıp el ele tutuştu. Böyle anlarda insan arkadaşının elini tutmak ister. Büyük ve yumuşak ayaklarıyla yürüyen Toprak İnsanlar çevrelerini sardı; kiminin on, kiminin on iki parmağı vardı, kiminin ise hiç parmağı yoktu.

"Yürüyün" dedi bekçi ve yürümeye başladılar.

O soğuk ışık uzun bir sırığın ucundaki büyük bir küreden geliyordu ve bunu sıranın başında duran, cücelerin en büyüğü taşıyordu. Cansız ışık huzmeleri altında doğal bir mağarada olduklarını görebiliyorlardı; tavan ve duvarlar yamrı yumru ve bin türlü inanılmaz şekille kaplıydı; taşlık yol aşağıya doğru eğim kazanıyordu. Bu Jill için çok kötüydü, çünkü yeraltından ve karanlıktan nefret ederdi. İlerledikçe yolun daralıp tavanın alçalmasından ve ışık taşıyan cücenin kenara çekilip diğer cücelerin (en küçüğü hariç hepsinin) birer birer eğilerek küçük ve karanlık bir delikte kaybolmasından sonra, Jill buna daha fazla dayanamayacağını hissetti.

"Oraya giremem, giremem, giremem, girmeyeceğim" dedi nefes nefese. Toprak İnsanlar bir şey söylemediler, ama mızraklarını ona doğru çevirdiler.

"Sakin ol Pole" dedi Suratsız. "Sonra genişlemese o büyük adamlar oraya sürünerek girmezlerdi. Ayrıca yeraltında olmanın iyi bir yanı var, artık hiç yağmur yağmayacak."

"Ah, anlamıyorsun. Giremem" diye feryat etti Jill.

"O uçurumda kendimi nasıl hissettiğimi düşün" dedi Scrubb. "Sen önce gir Suratsız, ben onun ardından geleceğim."

"Doğru" dedi Kıllıkıpırdak, diz çökerek. "Sen benim topuklarıma tutun, Pole, Scrubb da seninkine tutunsun. O zaman hepimiz rahat ederiz."

"Rahat mı?" dedi Jill. Sonunda çöktü ve sürünmeye başladılar. Kötü bir yerdi. Aslında sadece beş dakika sürdü, ama onlara yarım saat gibi geldi. Sıcaktı. Jill bunaldığını hissediyordu. Sonunda ileride soluk bir ışık göründü, tünel genişledi ve yüksekliği arttı. Ter ve kir içinde, kafaları allak bullak bir halde tünelden çıktılar. Geldikleri yer o kadar ferah bir yerdi ki, hiç de mağara gibi görünmüyordu.

Mağaranın içinde loş bir ışık vardı, bu yüzden Toprak İnsan'ın garip fenerine artık ihtiyaçları kalmadı. Zemin yumuşaktı ve bir tür yosunla kaplıydı; toprak-

tan ağaçlar kadar uzun ve dallı, fakat mantar gibi cansız bir sürü garip şey çıkmıştı. Bir orman oluşturabilmek için birbirlerine fazla uzaklardı; daha çok bir parka benziyordu. Işık (yeşile çalan gri bir ışık) hem onlardan hem de yosunlardan geliyor gibi görünüyordu. Tavan belli ki çok yüksekti ve ışık oraya ulaşacak kadar güçlü değildi. Bu ılıman, yumuşak ve uyuklatıcı yerde yürümeye başladılar. Çok hüzünlüydü, ama hafif bir melodi gibi sakin bir hüzündü bu.

Yerde yatan düzinelerce garip hayvanın yanından geçtiler; Jill ölü mü yoksa uyumakta mı olduklarını ayırt edemiyordu. Hayvanlar ejderha ya da yarasaya benzer türdendi; Suratsız onların ne olduğunu bilmiyordu.

"Bunlar burada mı yetişir?" diye sordu Scrubb bekçiye. Bekçi, kendisiyle konuşulduğuna çok şaşırmış gibi görünüyordu, "Hayır. Onlar mağaralar ve çatlaklar vasıtasıyla yerüstünden derinlerdeki ülkeye gelen hayvanlardır. Birçoğu gelir ve çok azı güneşli ülkeye geri döner. Dünyanın sonu geldiğinde uyanacakları söylenir" diye cevapladı.

Bunu söyledikten sonra adeta dudakları mühürlendi ve çocuklar mağaradaki derin sessizlikte tekrar konuşmaya cesaret edemeyeceklerini hissettiler. Cücelerin kalın yosun tabakasına basan çıplak ayakları hiç ses çı-

karmıyordu. Rüzgâr, kuş ya da su sesi yoktu, hayvanlardan soluk sesi gelmiyordu.

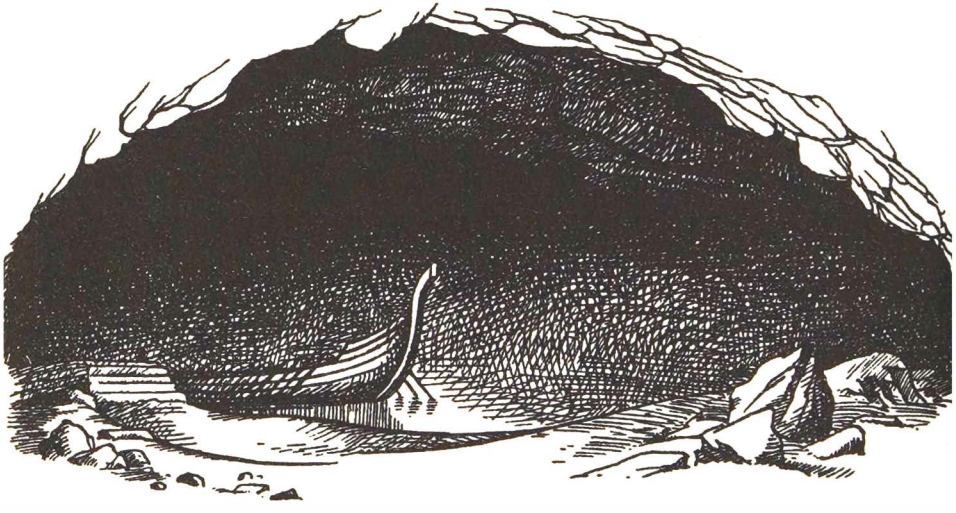
Millerce yürüdükten sonra başka bir kaya duvarına geldiler, orada başka bir mağaraya açılan kemerli bir giriş vardı. Bir önceki giriş kadar kötü değildi ve Jill başını eğmeden geçebildi. Bu onları dar ve uzun, bir katedral büyüklüğündeki daha küçük bir mağaraya getirdi. Burada, neredeyse tüm mağarayı kaplayan kocaman bir adam uyuyordu. Devlerden çok daha büyüktü ve yüzü bir devinki gibi değildi, soylu ve güzeldi. Beline kadar inen bembeyaz sakalının altındaki göğsü alçalıp yükseliyordu. Gümüş rengi bir ışıkla (kimse nereden geldiğini göremiyordu) aydınlanıyordu.

"Bu kim?" diye sordu Suratsız. Çok uzun bir süredir kimseden çıt çıkmıyordu, bu yüzden Jill onun bu cesaretine şaşırdı.

"Bu bir zamanlar Yerüstü'nde Kral olan yaşlı Zamanbaba" dedi Bekçi. "Şimdi Derinlerdeki Ülke'ye düştü ve üstteki dünyada yapılan şeylerin rüyasını görerek uyuyor. Birçokları düşer ve pek azı güneşli ülkeye geri döner. Dünyanın sonu geldiğinde uyanacağını söylerler."

O mağaradan çıkıp bir başkasına geçtiler, sonra bir başkasına, bir başkasına daha... Jill mağaraların sayısını unutana kadar devam etti bu. Sürekli yokuş aşağı gi-

diyorlardı ve her mağara bir öncekinden daha alçaktaydı. Üstteki toprağın ağırlığını ve ne kadar derinde olduklarını düşününce bunalıyorlardı. Sonunda, Bekçi'nin fenerin yeniden yakılmasını emrettiği bir yere geldiler. Sonra o kadar geniş ve karanlık bir mağaraya geçtiler ki, kıpırtısız suyun kenarında uzanan açık renkli bir kum şeridinden başka bir şey göremiyorlardı. Orada, küçük iskelenin yanında, ne yelkeni ne de direği, ama birçok küreği olan bir gemi duruyordu. Gemiye bindirildiler ve pruvada, kürekçi sıralarının önündeki küpeştede, bir oturak bulunan açıklığa götürüldüler.

"Bilmek istediğim tek şey" dedi Suratsız, "bizim dünyamızdan – yukarıdan bahsediyorum – kimsenin daha önce böyle bir yolculuk yapıp yapmadığı."

"Birçokları sınır sahillerden gemiye bindi" dedi Bekçi "ve—"

"Evet, biliyorum" diye sözünü kesti Suratsız. "Çok azı güneşli ülkeye geri döndü. Tekrar söylemene gerek yok. Sabit fikirli bir adamsın, değil mi?"

Çocuklar Suratsız'ın yanına sokuldu. Yeryüzündeyken onun oyunbozan olduğunu düşünmüşlerdi, ama yeraltında onları rahatlatan tek kişi oydu. Sonra fener geminin ortasına asıldı, Toprak İnsanlar küreklere geçti ve gemi hareket etmeye başladı. Fenerin cılız ışığı çok az yeri aydınlatıyordu. İleriye baktıklarında zifiri karanlıkta kaybolan siyah sudan başka bir şey göremiyorlardı.

"Ah, ne olacak bize?" dedi Jill umutsuzca.

"Bozma moralini Pole" dedi Suratsız. "Hatırlaman gereken bir şey var. Doğru yola geri döndük. Harabe Şehir'in altına girmemiz gerekiyordu ve onun altındayız. Tekrar işaretleri takip etmeye başladık."

Az sonra yemek verildi; pek tadı olmayan yassı ve yumuşak bir tür kekti bu. Bundan sonra birer birer uykuya daldılar. Uyandıklarında her şey tamamen aynıydı; cüceler hâlâ kürek çekiyor, gemi hâlâ ilerliyordu ve ilerisi hâlâ kapkaranlıktı. Kaç kez uyuyup uyandıklarını ve kaç kez yemek yediklerini hiçbiri asla hatırlayamadı. En kötüsü de sanki hep o gemide, o karanlıkta

yaşamışlardı; güneşin, mavi göğün, rüzgârın ve kuşların sadece bir rüya olup olmadığını merak etmeye başlamışlardı.

Tam korkmaktan ya da umut etmekten vazgeçiyorlardı ki önlerinde bir ışık belirdi. Fenerinkine benzeyen kasvetli bir ışıktı bu.

Sonra aniden ışıklardan biri yakınlarına geldi ve başka bir geminin geçmekte olduğunu gördüler. Bundan sonra birçok gemi gördüler. Sonra tüm dikkatleriyle, gözleri sulanıncaya kadar bakarak, ilerideki ışıklardan bazılarının iskele, duvarlar, kuleler ve hareketli kalabalıklara benzeyen şeyleri aydınlattığını gördüler. Fakat hâlâ hiç ses yoktu.

"Vay be" dedi Scrubb. "Bir şehir!" Çok geçmeden bunun doğru olduğunu gördüler.

Çok tuhaf bir şehirdi. Çok az ışık vardı ve ışıklar birbirinden çok uzaktaydı. Dünyamızda birbirinden uzaktaki kulübeleri aydınlatmak için bile bundan daha fazla ışık kullanılır. Işıkların yardımıyla görebildikleri şey büyük bir liman şehrini andırıyordu. Bir yerde gemiler yükleme ve boşaltma yapıyor; bir başka yerde depolar ve sürüyle balya duruyordu. Başka bir yerde büyük saraylar ya da tapınakları andıran duvarlar ve sütunlar, ışığın aydınlattığı yerlerde, sonsuz bir kalabalık; dar caddeler, geniş alanlar ya da muhteşem merdiven-

ler üzerinde yavaşça işlerini görüp, birbirlerini itekleyerek yürüyen yüzlerce Toprak İnsan vardı. Limana yaklaştıkça sürekli hareket halindeki kalabalığın yumuşak, mırıltılı bir ses çıkardığını duydular, ancak çevrede ne bir şarkı, ne bir çığlık, ne bir zil ne de tekerlek gürültüsü duyuluyordu. Şehir neredeyse bir karınca yuvasının içi kadar sessiz ve karanlıktı.

Sonunda gemileri iskeleye yanaştı ve demir attı. Üç yolcu, bekçinin eşliğinde karaya çıkarılıp şehre gönderildi. Birbirlerine benzemeyen birçok Toprak İnsan kalabalık caddelerde bir arada yürüyor, o hüzünlü ışık birçok hüzünlü ve garip suratı aydınlatıyordu. Kimse yabancılarla ilgilenmiyordu. Jill asla ne yaptıklarını öğrenemedi; cüceler çok meşgul görünüyordu. Hiç durmuyor, birbirlerini itip kakıyor, sessiz adımlarla patır patır bir oraya bir buraya koşturup duruyorlardı.

Sonunda sadece birkaç penceresinde ışık olmasına rağmen muazzam bir kaleymiş gibi görünen bir yapıya ulaştılar. Kaleden içeriye sokulup bir avludan geçtiler ve birçok merdiven tırmandılar. Sonunda aydınlatılmış ama yine de kasvetli görünen büyük bir salona girdiler. Salonun bir köşesinde insanların kullandığı türden sarımsı ve güzel bir ışıkla aydınlanmış kemerli bir kapı vardı. İşte bu harikaydı! Işık, kemerin içinde taş duvarlar arasında yukarıya doğru tırmanan bir merdivenin

dibini aydınlatıyordu. Yukarıdan geliyor gibi görünüyordu. İki Toprak İnsan, nöbetçi ya da kapıcı gibi, kapının iki yanında duruyordu.

Bekçi kapıdakilere yaklaştı ve sanki bir parola verirmiş gibi, "Birçokları Yeraltı Dünyası'na gelir" dedi.

"Ve pek azı güneşli ülkeye geri döner" diye cevapladılar sanki parolanın devamıymış gibi. Sonra üçü kafa kafaya verip konuşmaya başladılar. "Sana majesteleri kraliçenin büyük bir iş için buradan ayrıldığını söylüyorum. O dönene kadar bu yerüstü yaratıklarını hapishanede tutsak iyi olur. Pek azı güneşli ülkeye geri döner."

Konuşmaları, Jill'e dünyanın en harika sesiymiş gibi gelen bir sesle kesildi. Ses yukarıdan, merdivenlerin tepesinden gelmişti. Berrak, mükemmel bir insan sesiydi; genç bir adamın sesi.

"Ne yumaklar örüyorsunuz orada, Şabalak?" diye bağırdı. "Yukarı dünyalılar ha? Onları hemen bana getirin."

"Lütfen, ekselanslarının hoşuna giderse belki—" diye başladı Şabalak, ama sözü kesildi.

"Hoşuma gidecek şey bana itaat etmenizdir, yaşlı geveze. Onları yukarıya getir" dedi.

Şabalak başını salladı, yolculara onu takip etmelerini işaret etti ve merdivenleri çıkmaya başladı. Her basa-

makta aydınlık artıyordu. Duvarlar renkli goblenlerle kaplıydı. Lambaların altın renkli ışıkları merdivenin başındaki perdelerden süzülmekteydi. Toprak İnsan perdeleri araladı ve kenara çekildi. İçeriye geçtiler. Parlak goblenlerle kaplı, çok güzel bir odaydı. Ocakta ateş yanıyor, alevlerin ışığı masanın üzerindeki şarap şişelerinde yansıyordu. Sarışın bir genç onları selamlamak için ayağa kalktı. Yakışıklı biriydi, yüzünde anormal bir ifade olmasına rağmen cesur ve nazik görünüyordu. Siyah elbiseler içindeydi ve tavırları biraz Hamlet'i andırıyordu.

"Hoş geldiniz yerüstünde yaşayanlar" diye bağırdı. "Yalnız durun bir dakika! Affınızı rica ederim! Siz iki çocuğu ve garip mürebbiyenizi daha önce de gördüm. Ben kraliçemle beraber giderken, Yüksek Ova sınırındaki köprüde karşılaştığım üç kişi siz değil miydiniz?"

"Ah – konuşmayan kara şövalye siz miydiniz?" diye bağırdı Jill.

"O kadın yeraltı kraliçesi miydi?" diye sordu Suratsız hiç de dostça olmayan bir sesle. Aynı şeyleri düşünmekte olan Scrubb patladı, "Öyleyse eğer, bizi devlerin kalesine göndermekle çok alçakça davrandı. Bizimle ne derdi olduğunu bilmek isterim."

"Nasıl?" dedi Kara Şövalye kaşlarını çatarak. "Bu kadar genç bir savaşçı olmasaydın, sen ve ben bunun üzerine ölümüne kavga ederdik, çocuk. Kraliçemin şe-

refini lekeleyen tek bir söz duymak istemem. Ancak şundan emin olabilirsiniz ki, size ne söylediyse iyi niyetle söylemiştir. Onu tanımıyorsunuz. O, sadakat, dürüstlük, merhamet, nezaket, cesaret ve bunun gibi erdemlerin oluşturduğu bir çiçek demetidir. Ben bildiğimi söylerim. Bana gösterdiği, karşılığını hiçbir şekilde ödeyemeyeceğim nezaketi takdire değer bir şeydir. Onu tanıyacak ve seveceksiniz. Bu arada, derinlerdeki ülkede işiniz ne?"

Suratsız onu durdurmaya çalışırken Jill ağzından kaçırıverdi, "Narnialı Prens Rilian'ı arıyoruz." Sonra ne korkunç bir riski göze aldığını fark etti; bu insanlar düşman olabilirdi. Ancak Şövalye hiç ilgilenmedi.

"Rilian? Narnia?" dedi dikkatsizce. "Narnia? Orası da neresi? İsmini hiç duymamıştım. Yerüstünün bildiğim bölümlerinden binlerce fersah uzakta olmalı. O zaman sizi buraya, Kraliçemin ülkesine – ne diyorsunuz ona? Bilian? Trilian? – Prens'i aramaya getiren tuhaf bir hayal olmalı. Bildiğim kadarıyla burada böyle bir adam yok." Yüksek sesle gülmüştü ve Jill kendi kendine, "Acaba yüzündeki ifade bundan mı kaynaklanıyor? Komik mi görünüyorum?" diye düşündü.

"Bize Harabe Şehir'in taşlarındaki bir mesajı aramamız söylendi" dedi Scrubb. "Biz de BENİM ALTIMDA kelimelerini gördük."

Şövalye bu sefer katıla katıla güldü. "Aldanmışsınız" dedi. "O kelimelerin sizin amacınızla bir ilgisi yok." Kraliçeme sorsaydınız size daha iyi öğütler verebilirdi. Çünkü o kelimeler, onun hatırladığı kadarıyla antik zamanlarda şu dizelerle ifade edilmiş daha uzun bir yazıdan kalanlardır:

Şimdi yeraltında ve tahtsız olsam da,
Yaşarken koca bir dünya vardı benim altımda.

Açıkça görülüyor ki, antik devlerin büyük krallarından biri orada gömülü ve mezar taşına bu övünçlü sözleri kazdırmış; ama bazı taşların parçalanması, bazılarının yeni binalarda kullanılmak için taşınması ve bazı hendeklerin de molozla dolması sadece iki kelimeyi okunur durumda bırakmış. Onların sizin için yazıldığını sanmanız, dünyanın en komik şeyi."

Jill ve Scrubb'ın başından aşağıya kaynar sular dökülmüştü sanki; çünkü bir yanlış anlama söz konusuymuş gibi görünüyordu, küçük bir tesadüf onları yanıltmış olabilirdi.

"Siz ona bakmayın" dedi Suratsız. "Tesadüf olmadı. Rehberimiz Aslan'dır; dev kral harfleri kazdırdığında Aslan da oradaydı ve bu söylediklerinizi de dahil, onlara ne olacağını biliyordu."

"Sizin bu rehber çok yaşlı biri olmalı dostum" dedi Şövalye, tekrar gülerek.

Jill bu gülüşlere sinir olmaya başlamıştı.

"Bana öyle görünüyor ki, efendim" diye cevapladı Suratsız, "dizeleri ilk kazıldığındaki gibi hatırlıyorsa, sizin bu Kraliçeniz de çok yaşlı biri olmalı."

"Çok açıkgözsün kurbağa suratlı" dedi Şövalye, Suratsız'ın omzuna vurup gülerek. "Hedefi on ikiden vurdun. O tanrısal bir ırktandır ve ne yaşlılığı ne de ölümü bilir. Benim gibi zavallı ve ölümlü bir yaratığa gösterdiği sınırsız cömertlik için ona minnettarım. Çünkü şunu bilmelisiniz ki, ben çok garip bir hastalığın etkisindeyim, ekselansları kraliçeden başka hiç kimse bana sabır gösteremezdi. Sabır mı dedim? Bu onun ötesinde bir şey. Bana yerüstünde büyük bir krallık vereceğine ve ben kral olunca benimle evleneceğine söz verdi. Ancak bu hikâye aç ve ayakta dinlenmeyecek kadar uzun. Hey, siz oradakiler! Misafirlerime şarap ve yukarıda yaşayanların yiyeceklerinden getirin. Lütfen oturun Baylar. Küçük Bayan, şu sandalyeye oturun. Hepsini dinleyeceksiniz."

11

Karanlık Kalede

Güvercin turtası, soğuk jambon, salata ve çörekler-den oluşan mönü getirilip, hepsi sandalyelerini masaya yanaştırarak yemeye başladıklarında şövalye anlatmaya devam etti:

"Dostlarım, şunu anlamalısınız ki, kim olduğum ve bu karanlık dünyaya ne zaman geldiğim hakkında hiç-bir şey bilmiyorum. Tanrıçalık dışında bütün güzel özelliklere sahip olabilecek bu Kraliçe'nin sarayında ya-şamaya başladığım andan öncesini hatırlamıyorum; onun beni şeytani bir büyüden kurtarıp aşırı cömertli-ğinden dolayı buraya getirdiğini düşünüyorum. Bu arada, kurbağa ayaklı, bardağın boşalmış. Çekinme, doldur doldur iç. Bu bana doğru görünüyor, çünkü şimdi bile sadece Kraliçemin üstesinden gelebileceği bir büyü altındayım. Her gece aklımın ve daha sonra da

vücudumun korkunç bir şekilde değiştiği bir saat gelir. İlk önce çok öfkelenirim ve bağlanmazsam, en yakın arkadaşlarımı bile öldürmeye kalkarım. Çok kısa bir süre sonra da aç, vahşi ve öldürücü, büyük bir yılana dönüşürüm. Beyefendi, lütfen bir güvercin göğsü daha alın, yalvarırım. Evet, işte bunları anlatıyorlar ve kesinlikle gerçeği söylüyorlar, çünkü kraliçem aynı fikirde. Ben hiçbir şey hatırlamıyorum, çünkü o saat geçtiğinde tüm o krizi unutmuş olarak – yorgunluğum hariç, o da fazla değil – uyanıyorum. Küçük hanım, dünyanın güneyindeki barbar bir ülkeden benim için getirilen şu ballı çöreklerden birini ye. Ne diyordum? Ancak Saygıdeğer Kraliçe, sanatı sayesinde beni yerüstündeki bir ülkeye kral yapıp tacı başıma koyduğunda benim bu büyüden kurtulacağımı biliyor. Ülke ve bizim çıkış yerimiz şimdiden seçildi. Kraliçe'nin Toprak İnsanları gece gündüz çalışarak o ülkenin altına bir tünel kazdı, o kadar ileri gittiler ki o ülkede yaşayanların yürüdükleri çimlerin altında çentik atacak yer yok. Artık yukarı ülkedekilerin yazgılarının gerçekleşmesi pek yakın. Kraliçe kazı yerinde ve ben oraya gitmek için haber bekliyorum. O zaman beni krallığımdan ayıran ince tavanı delerek çıkacağız ve onun rehberliği ve arkamdaki bin Toprak İnsan'la, atımın üzerinde ilerleyerek düşmanların üzerine aniden çökeceğim, şeflerini öldüre-

cek, güçlü kalelerini ele geçirecek ve yirmi dört saat içinde kralları olacağım."

"Onların durumları biraz kötü değil mi?" dedi Scrubb.

"Senin kafan mükemmel çalışıyor!" diye bağırdı Şövalye. "Çünkü şerefim üzerine yemin ederim bunu daha önce hiç böyle düşünmemiştim. Ne demek istediğini anlıyorum." Bir an için bir şeyden azıcık, ama çok azıcık rahatsız olmuş gibi göründü, ama çok geçmeden yüzü aydınlandı ve o bildik kahkahalarından birini patlattı. "Ne yazık! Hepsi kendi işleriyle uğraşırken, tabanlarının altında, sadece bir fersah aşağıda büyük bir ordunun bir pınar gibi üzerlerine çağlamaya hazır olduğunu bilmemeleri dünyanın en komik, en tuhaf şeyi, değil mi? Hele hiç kuşkulanmamaları! Yenilgilerinin acısı sona erdiğinde onlar bile gülmekten başka bir şey düşünemezler!"

"Bunun komik olduğunu hiç sanmıyorum" dedi Jill. "Senin kötü ve zorba bir hükümdar olacağını düşünüyorum."

"Ne?" dedi Şövalye hâlâ gülerek ve Jill'in başını çileden çıkartıcı bir biçimde okşayarak. "Küçük hanımımız iyi niyetli bir politikacı mı? Hiç korkma tatlım. O ülkeye hükmederken her şeyi Kraliçem olacak bayanın öğütleriyle yapacağım. Benim sözüm fethettiğimiz ül-

kenin kanunu olacağı gibi, onun sözü de benim kanunum olacak."

"Benim geldiğim yerlerde" dedi her geçen dakika ona olan öfkesi artan Jill, "karıları tarafından yönetilen adamların pek değeri yoktur."

"Bir kocan olduğunda garanti ederim fikrini değiştirirsin" dedi şövalye bunun komik olduğunu düşünerek. "Hanımımla aramda yaşanacaklar değişik bir durumdur. Beni şimdiden binlerce tehlikeden kurtaran Kraliçemin sözlerine uyarak yaşamak beni hoşnut eder. Hiçbir ana çocuğuna, ekselansları Kraliçe'nin bana davrandığından daha şefkatli davranmamıştır. Bakın, onca işi ve derdi arasında, gözlerim gün ışığına alışsın diye beni sık sık yukarı dünyada atla gezintiye çıkardı. Bu gezilerde tam teçhizat olmam, yüzümü görmesinler diye siperliğimi indirmiş olmam ve kimseyle konuşmamam gerekiyor. Çünkü eğer bunu yapmazsam, üzerimdeki korkunç büyüden asla kurtulamayacağımı öğrenmiş. Bu, tapınılası bir kadın değil de nedir?"

"Gerçekten çok iyi bir bayan gibi görünüyor" dedi Suratsız, tam tersini ima eden bir sesle.

Daha yemekleri bitmemişti, ama Şövalye'nin konuşmalarından bıkmışlardı. Suratsız, "O cadı bu genç aptalla ne gibi bir oyun oynuyor acaba?" diye; Scrubb, "Gerçekten koca bir bebek, o kadın şövalyenin dizgin-

lerini elinde tutuyor, avanağın teki" diye ve Jill, "Uzun süreden beri rastladığım en gülünç, en kendini beğenmiş adam, bencil domuzun biri" diye düşünüyordu. Yemek bittiğinde Şövalye'nin tavırları değişti. Artık gülmüyordu.

"Dostlarım" dedi, "saatim yaklaştı. Beni görmenizden utanıyorum, ama yalnız kalmaktan da korkuyorum. Az sonra gelip şuradaki sandalyeye elimi ayağımı bağlayacaklar. Ne yazık ki böyle yapmak zorundayız: Çünkü söylediklerine göre böyle yapmazsak, öfkem yüzünden karşıma çıkan her şeyi mahvedermişim."

"Bana bak" dedi Scrubb, "etkisinde olduğun büyüden dolayı çok üzgünüm, ama seni bağlamaya gelenler

bize ne yapacak? Bizi hapishaneye koymaktan söz ediyorlardı. O karanlık yerleri pek sevmiyoruz. İzninle, sen iyileşinceye kadar burada kalmayı tercih ederiz."

"İyi fikir" dedi Şövalye. "Ama geleneklere göre benim şeytani saatimde Kraliçe'den başka kimse benimle olamaz. Benim şerefimi düşünür, o çılgınlıkta söylediğim kelimelerin kendi kulaklarından başka kulağa acı vermesini istemez. Ben görevli cüceleri sizin burada kalmanız için ikna edemem. Sanırım ayak seslerini duyuyorum. Şuradaki kapıdan girin. Benim daireme gider. Ya orada benim gelişimi bekleyin ya da isterseniz buraya dönüp ben çılgınca bağırırken yanımda oturun."

Tarif edilen yere giderek daha önce görmedikleri bir kapıdan geçip odayı terk ettiler. Bu onları karanlığa değil, hoşlarına giden, aydınlık bir koridora çıkarmıştı. Çeşitli kapıları deneyip yıkanmak için su ve üstüne üstlük bir de ayna buldular. "Yemekten önce banyo yapmamızı teklif etmedi" dedi Jill, yüzünü kurularken. "Bencil, bencil domuz."

"Büyüyü seyredecek miyiz, yoksa burada mı kalacağız?" dedi Scrubb.

"Ben burada kalalım derim" dedi Jill. "Görmemeyi tercih ederim." Böyle söylemesine rağmen aslında merak ediyordu.

"Hayır, geri gidelim" dedi Suratsız. "Biraz bilgi toplayabiliriz, her türlü bilgiye ihtiyacımız var. O Kraliçe'nin bir cadı ve düşman olduğundan eminim. O Toprak İnsanlar bizi görür görmez kafamıza vuracaklardır. Bu ülkede daha önce sezdiğimden daha güçlü bir tehlike seziyorum, yalan ve ihanet kokusu alıyorum. Gözlerimizi dört açmalıyız."

Koridordan geri döndüler, yavaşça kapıyı açtılar. "Her şey yolunda" dedi Scrubb, etrafta Toprak İnsan olmadığını kastederek. Sonra yemek yedikleri odaya girdiler. Ana kapı kapanmıştı, ilk geldiklerinde arasından geçerek odaya girdikleri perdeler arkalarında kalmıştı. Şövalye, topuklarından, dizlerinden, dirseklerinden, bileklerinden ve belinden garip bir gümüş sandalyeye bağlanmıştı. Alnında ter damlaları birikmişti ve yüzü acıyla doluydu.

"Gelin dostlarım" dedi, çabucak onlara bir göz atarak. "Kriz henüz gelmedi. Hiç ses çıkarmayın, çünkü hizmetçiye yattığınızı söyledim. Şimdi... geldiğini hissediyorum. Çabuk! Kendi kendimin efendisiyken beni dinleyin! Kriz geldiğinde yakarış ve tehditlerle bağlarımı çözmeniz için size yalvarıp, dilenebilirim. Öyle yaptığımı söylüyorlar. En çok sevdiğiniz, en çok korktuğunuz şeyleri kullanarak yalvarabilirim. Beni dinlemeyin. Kalpleriniz taş, kulaklarınız sağır olsun. Çünkü bağlı

olduğum sürece emniyettesiniz. Fakat bu sandalyeden kalkarsam, o zaman ilk önce gazabım sonra da" burada ürperdi, "iğrenç bir yılana dönüşümüm gerçekleşir."

"Seni serbest bırakmayacağız, korkma" dedi Suratsız. "Ne vahşi insanlar ne de yılanlarla karşılaşmak isteriz."

"Umarız karşılaşmayız" dedi Srubb ve Jill beraberce.

"Bununla beraber" diye ekledi Suratsız fısıldayarak. "Kendimizden fazla emin olmayalım. Tetikte olalım. Birçok şeyi yüzümüze gözümüze bulaştırdık, biliyorsunuz. Bir başladı mı kurnazlık yapacağından hiç kuşkum yok. Birbirimize güvenebilir miyiz? Ne söylerse söylesin, bu iplere dokunmayacağımıza dair hepimiz söz verebilir miyiz? Anladınız mı, ne söylerse söylesin!"

"Sözüm söz!" dedi Scrubb.

"Yapacağı ya da söyleyeceği hiçbir şey fikrimi değiştirmeyecek" dedi Jill.

"Şşşş! Bir şeyler oluyor" dedi Suratsız.

Şövalye inliyordu. Yüzü kireç gibi bembeyazdı, bağlarının içinde kıvranıyordu. Ya haline üzüldüğünden ya da başka bir nedenle, Jill onun öncekinden daha iyi bir adam olduğunu düşünüyordu.

"Ah" diye inledi Şövalye. "Büyüler, büyüler, şeytani büyülerin ağır, karmaşık, soğuk ve yapışkan ağları. Diri diri gömülmüş. Yerin altına, aşağıya isli karanlıklara

çekileli kaç sene olmuş? Bu kuyuda on yıl mı yoksa bin yıl mı yaşadım? Çevremde solucan adamlar. Ah, acıyın bana. Bırakın beni, bırakın geri gideyim. Rüzgârı hissedip, mavi gökleri göreyim… Küçük bir havuz vardı. İçine baktığımda tüm ağaçların, yemyeşil suda baş aşağı büyüdüğünü görebiliyordum ve onların altında derinlerde, çok derinlerde mavi bir gökyüzü—"

O ana kadar alçak bir sesle konuşuyordu; şimdi gözlerini kaldırıp onlara dikti, berrak ve yüksek bir sesle:

"Çabuk! Şimdi aklım başımda. Her gece aklım başıma gelir. Bu büyülü sandalyeden kalkabilsem öyle kalacağım. Tekrar bir adam olacağım. Oysa beni her gece bağlıyorlar ve her gece bu fırsatı kaçırıyorum. Ama siz düşman değilsiniz. Ben sizin esiriniz değilim. Çabuk! İpleri kesin."

"Kararınızdan caymayın! Sakin olun" dedi Suratsız iki çocuğa.

"Yalvarırım beni dinleyin" dedi Şövalye, sakin olmaya çalışarak. "Serbest kalırsam sizi öldürüp yılan olacağımı mı söylediler? Yüzlerinizdeki ifadeden öyle söylediklerini anlıyorum. Yalan bu! Benim bu saatte aklım başımda. Günün geri kalan bölümünde büyü altındayım. Siz Toprak İnsan ya da Cadı değilsiniz. Niçin onlardan yana olasınız? İncelik gösterin ve bağlarımı kesin."

"Sakin olun! Sakin olun! Sakin olun!" dedi üç yolcu birbirine.

"Ah, sizler taş kalplisiniz" dedi Şövalye. "İnanın herhangi bir ölümlünün dayanabileceğinden fazlasını çekmiş bir biçareye bakıyorsunuz şu an. Beni böyle perişan eden düşmanlarımdan yana olmanız için size ne kötülük ettim ki? Dakikalar ilerliyor. Beni şimdi kurtarabilirsiniz; bu saat geçtiğinde tekrar aptallaşacağım. Bir oyuncak, bir fino köpeği, hayır daha kötüsü, insanlığın sonunu planlayan en şeytani büyücünün piyonu ve aleti olacağım. Tüm geceler arasından bu gece, o uzaktayken! Bir daha bulamayacağım bir fırsatı kaçırmama neden oluyorsunuz."

"Bu çok korkunç. Keşke bitene kadar başka yerde kalsaydık" dedi Jill.

"Sakin ol" dedi Suratsız.

Tutsağın sesi artık bir çığlığa dönüşüyordu. "Bırakın beni diyorum. Kılıcımı verin. Kılıcımı! Serbest kaldığımda Toprak İnsanlar'dan öyle bir öç alacağım ki, yeraltında binlerce yıl bundan bahsedilecek!"

"Artık çılgınlaşmaya başlıyor" dedi Scrubb. "Umarım o düğümler sağlamdır."

"Evet" dedi Suratsız. "Şimdi serbest kalsa doğal gücü iki misli olur. Ben kılıçta pek iyi değilim. İkimizin de hakkından gelirse şaşmam; sonra yılanla uğraşmak

için Pole tek başına kalır."

Bağlarını öyle zorluyordu ki ipler bilekleriyle ayaklarını kesiyordu. "Dikkat edin" dedi. "Dikkat edin. Bir gece ipleri kopardım. Ancak o zaman Cadı buradaydı. Bu gece size zarar veremez. Beni serbest bırakın, dost olalım. Yoksa can düşmanınız olurum."

"Kurnaz, değil mi?" dedi Suratsız.

"İlk ve son olarak" dedi tutsak, "beni serbest bırakmanızı rica ediyorum. Tüm korkular ve aşklar, parlak gökyüzü ve büyük Aslan, Aslan'ın kendisi adına sizi suçluyorum—"

"Ah!" dedi üç yolcu sanki bir yerleri acımış gibi. "İşaret bu" dedi Suratsız. "İşaretin kelimeleriydi" dedi Scrubb daha temkinlice. "Ne yapacağız?" dedi Jill.

Bu korkunç bir soruydu. Sevdikleri bir ismi söyledi diye şövalyeyi serbest bırakacaklarsa, onu hiçbir şekilde serbest bırakmayacaklarına dair söz vermelerinin ne anlamı vardı ki? Öte yandan, itaat etmeyeceklerse işaretleri öğrenmenin yararı neydi? Peki Aslan, onun adına istendiğinde, çılgın birini çözmelerine gerçekten izin verir miydi? Kazara olmuş olabilir miydi? Ya, yeraltının kraliçesi tüm işaretleri biliyorsa ve onları tuzağa düşürmek için şövalyeye bu ismi öğrettiyse? Peki ya bu gerçek işaretse? Üçünü berbat etmişlerdi, son şanslarını da yüzlerine gözlerine bulaştırmaya cesaret edemezlerdi.

"Keşke bilebilseydik!" dedi Jill.

"Sanırım biliyoruz" dedi Suratsız.

"Onun bağlarını çözersek her şeyin yoluna gireceğini mi söylemeye çalışıyorsun?" dedi Scrubb.

"Onu bilemem" dedi Suratsız. "Görüyorsun ki Aslan Pole'a ne olacağını değil, ne yapması gerektiğini söyledi. Bu adamı çözmenin ölüm fermanımızı imzalamak olduğundan eminim. Ama bu, işarete uymamızı engellemez."

Hepsi ayakta durarak parlak gözlerle birbirlerine

baktı. İç bulandırıcı bir andı. "Tamam!" dedi Jill aniden. "Bir an önce bitirelim şu işi. Hepinize elveda!.." Hepsi el sıkıştılar. Şövalye artık çığlıklar atıyordu; yanakları köpüklerle kaplıydı.

"Haydi Scrubb" dedi Suratsız. İkisi de kılıçlarını çekip tutsağın yanına gittiler.

"Aslan adına" diyerek ipleri kesmeye başladılar. Tutsak serbest kalır kalmaz tek atlayışla odayı boydan boya geçti, kılıcını kavradı (ondan alınıp masanın üzerine konulmuştu), kınından çıkardı.

"Önce sen!" diye bağırarak gümüş sandalyeye saldırdı. Gümüş, kılıç darbeleriyle bir ip gibi parçalanıyordu ve birkaç dakika sonra sandalyeden geriye sadece eğri büğrü parçalar kalmıştı. Sandalye parçalanırken parlak bir ışık yayıp, hafif bir gökgürültüsüne benzer bir ses ve (bir an için) iğrenç bir koku çıkardı.

"Geber, iğrenç büyücülük makinesi" dedi, "sahiben seni bir başka kurban için kullanamasın." Sonra dönüp kurtarıcılarına baktı, yüzündeki o sahte ifade kayıplara karışmıştı.

"Ne?" diye bağırdı Suratsız'a dönerek. "Önümde bir Kıllıkıpırdak mı görüyorum; gerçek, canlı, dürüst, Narnialı bir Kıllıkıpırdak, ha?"

"Oh, her şeye rağmen Narnia'yı duymuşsun" dedi Jill.

"Büyü altındayken unutmuş muydum?" diye sordu Şövalye. "Pekâlâ, bu ve diğer çileler sona erdi artık. Narnia'yı bildiğime inanabilirsiniz, çünkü ben Narnia Prensi Rilian'ım ve Yüce Kral Caspian babamdır."

"Soylu Ekselansları" dedi Suratsız diz çökerek (çocuklar da aynı şeyi yaptı), "buraya gelmekte sizi aramaktan başka bir amacımız yoktu."

"Benim diğer kurtarıcılarım, sizler kimsiniz?" dedi Prens, Scrubb ve Jill'e.

"Biz Dünyanın Sonu'nun ötesinden, siz Ekselanslarını aramak üzere Aslan tarafından gönderildik" dedi Scrubb. "Ben onunla Ramandu'nun adasına giden Eustace'im."

"Size olan borcumu asla ödeyemem" dedi Prens Rilian. "Peki babam? Hâlâ yaşıyor mu?"

"Biz Narnia'yı terk etmeden önce doğuya yelken açtı, Lordum" dedi Suratsız. Ne var ki, Ekselansları Kral'ın çok yaşlı olduğunu unutmamalı. Bire on bahse girerim, kral bu yolculukta ölür."

"Yaşlı olduğunu söylüyorsun. Peki ben ne zamandır cadının büyüsü altındayım?"

"Ekselansları Narnia'nın kuzeyindeki ormanlarda kaybolduğundan beri on yıldan fazla oldu."

"On yıl!" dedi Prens sanki geçmişi silmek istermiş gibi eliyle yüzünü silerek. "Evet, size inanıyorum. Bü-

yü altındayken gerçek kimliğimi hatırlayamıyordum, ama artık kendime geldiğim için o büyülü yaşamı hatırlıyorum. Şimdi dostlarım, durun! Ayak sesleri duyuyorum. O ayak sesleri midenizi bulandırmıyor mu? Kapıyı kilitle. Yok dur. Daha iyi bir fikrim var. Aslan yardım ederse bu Toprak İnsanları kandıracağım." Kararlılıkla kapıya yürüdü ve kapıyı ardına kadar açtı.

12

Yeraltı Kraliçesi

İki Toprak İnsan içeriye girdi, ama ilerlemek yerine kapının her iki yanına geçip yerlere kadar eğildiler. Arkalarından herkesin görmeyi beklediği ya da arzuladığı en son kişi geliyordu; yeşil giysili kadın, Yeraltı Kraliçesi. Kapıda hiç kıpırdamadan durdu, olup biteni anlamaya çalışırken döndürdüğü gözlerini görebiliyorlardı; üç yabancı, mahvolmuş gümüş sandalye ve elinde kılıcı, serbest Prens.

Kraliçe bembeyaz oldu; Jill bunun bazı insanların yüzüne korktuklarında değil kızdıklarında gelen türden bir beyazlık olduğunu düşünüyordu. Bir an için Cadı gözlerini Prens'e dikti, gözlerinden ölüm okunuyordu. Sonra fikrini değiştirir gibi oldu.

"Bizi yalnız bırakın" dedi iki Toprak İnsan'a. "Ben çağırana kadar kimse bizi rahatsız etmesin. Ölümüne

susayan varsa denesin." Cüceler yavaşça uzaklaştı ve Cadı-Kraliçe kapıyı kapatıp kilitledi.

"Şimdi Prensim" dedi. "Günlük krizin gelmedi mi yoksa erkenden geçti mi? Neden bağların açık? Bu yabancılar kim? Senin emniyette kalabildiğin tek yer olan sandalyeyi onlar mı mahvetti?"

Cadı onunla konuşurken Prens Rilian ürperdi. On yıl boyunca köle olmanızı sağlayan bir büyüden yarım saatte kurtulmak kolay değildir elbette. Sonra büyük bir çabayla konuşarak dedi ki:

"Madam, bu sandalyeye artık ihtiyaç yok. Etkisinde bulunduğum büyülerden dolayı bana derinden acıdığını yüzlerce kez söyleyen siz, bu büyülerin artık tamamıyla sona erdiğini duymaktan kuşkusuz memnun kalacaksınız. Öyle görünüyor ki, tedavi yönteminizde küçük bir hata oluşmuş. Bunlar benim gerçek dostlarım, beni kurtardılar. Aklım başımda artık ve size söyleyeceğim iki şey var: Birincisi, beni bir Toprak İnsanlar ordusunun başına geçirip yukarı dünyaya çıkarmanız ve bana hiçbir zararı olmayan bir ulusun kralı yapmanız imkânsız, gerçek efendilerini öldürüp tahtlarına kanlı ve yabancı bir despot olarak geçme düşüncesi, artık kendime geldiğim için, kesinlikle midemi bulandırıyor. Bunu, bir ihanet sayılacağı için reddediyorum. İkincisi; ben bazılarının Denizci Caspian dedikleri, bu

isimle bilinen X. Caspian'ın tek çocuğu, Narnia Kralı'nın oğlu Rilian'ım. Bundan dolayı Madam, amacım ve görevim, siz Ekselansları'nın sarayından çabucak ayrılıp kendi ülkeme gitmektir. Lütfen bana ve dostlarıma karanlık ülkenizi emniyetle terk etmemizi sağlayacak bir rehber verin."

Cadı hiçbir şey söylemedi, yüzünü ve gözlerini sabit bir şekilde Prens'in üzerinde tutarak duvar boyunca yürüdü. Şömineden çok uzakta olmayan birtakım küçük kutulara geldiğinde birini açtı ve bir avuç yeşil toz çıkardı. Bunu ateşe fırlattı. Ateş fazla parlamadı, ama çok tatlı ve uyku veren bir koku yaymaya başladı. Bunu takip eden konuşmalar boyunca koku güçlendi, odayı doldurdu ve düşünmeyi zorlaştırdı. İkinci olarak, mandoline epeyce benzeyen bir müzik aleti çıkardı. Parmaklarıyla çalmaya başladı; birkaç dakika sonra müzik kendini unutturdu, düzenli ve monoton bir tıngırtıya dönüşmüştü. Zaman ilerledikçe beyninize ve kanınıza daha fazla işliyor, bu da düşünmenizi zorlaştırıyordu. Bir süre mandolini çaldıktan sonra (artık tatlı koku çok güçlüydü) sakin bir sesle konuşmaya başladı.

"Narnia?" dedi. "Narnia? Lordun çılgın bağırışları arasında bu ismi sık sık duydum. Sevgili Prens, sen çok hastasın. Narnia diye bir ülke yok."

"Yanılıyorsunuz, Madam" dedi Suratsız. "Tüm hayatımı orada geçirdim."

"Öyle mi?" dedi Cadı. "Yalvarırım o ülkenin yerini söyleyin."

"Yukarıda" dedi Suratsız cesurca, yukarıyı işaret ederek.

"Nasıl?" dedi Kraliçe nazik, yumuşak ve melodik bir gülüşle. "Çatının taşları ve sıvaları arasında bir ülke mi var?"

"Hayır" dedi Suratsız zorlukla nefes alarak. "Yukarı dünyada."

"Nedir, ya da neredедir bu – ne demiştiniz – Yukarı Dünya?"

"Hadi, gülünç olmayın" dedi Scrubb, tatlı koku ve tıngırtının büyüsüne karşı bütün gücüyle direnmeye çalışarak. "Sanki bilmiyormuşsunuz gibi! Yukarıda, gökyüzünü, yıldızları ve güneşi görebildiğiniz yerde. Siz de orada bulundunuz. Sizinle orada karşılaştık."

"İnsaf edin küçük kardeş" diye güldü Cadı (bundan daha tatlı bir gülüş duyamazdınız). "Böyle bir karşılaşma hatırlamıyorum. Rüyalarımızda dostlarımızla hep garip yerlerde karşılaşırız. Herkes aynı rüyayı görmedikçe, hatırlanmasını bekleyemezsin."

"Madam" dedi Prens sertçe, "siz Ekselansları'na Narnia Kralı'nın oğlu olduğumu söylemiştim."

"Olacaksın da sevgili dostum" dedi Cadı, sanki bir çocuğun suyuna gidiyormuş gibi teselli edici bir sesle, "rüyalarındaki birçok düşsel ülkenin kralı olacaksın."

"Biz oradaydık" dedi Jill kızgınlıkla. Kızgınlığı büyünün her geçen saniye onları etkisi altına almasından kaynaklanıyordu. Hâlâ bir şeyler hissediyordu ve bu da henüz tam anlamıyla büyünün etkisi altına girmediklerini gösteriyordu.

"Sen de Narnia kraliçesi olmalısın, buna kuşkum yok güzel kız" dedi cadı, aynı tatlılık ve yarı alaycı ses tonuyla.

"Hiç de değilim" dedi Jill ayağını yere vurarak. "Biz başka bir dünyadan geldik."

"Bu diğerinden daha güzel bir oyun" dedi Cadı.

"Anlat bize küçük kız, bu diğer dünya nerede? Onunla bizimki arasında hangi gemiler ve arabalar gidip geliyor?"

Kuşkusuz Jill'in aklına birçok şey geldi; Uygulama Okulu, Adela Pennyfather, kendi evi, radyolar, sinemalar, arabalar, uçaklar, yiyecek karneleri ve kuyruklar. Şimdi çok soluk ve uzakta görünüyorlardı. Tıngır mıngır tıngır mıngır diye çınlıyordu cadının müzik aleti. Jill bizim dünyamızdaki şeylerin ismini hatırlayamadı. Bu kez büyülenmekte olduğu aklına gelmedi, çünkü büyü tüm gücüyle onu etkisi altına almıştı. Büyünün etkisi arttıkça, sanki hiç büyülenmemiş gibi hissedersiniz. Jill birdenbire şunları söylediğini fark etti, o an bunu söylemek onu rahatlatıyordu:

"Hayır, o dünya bir rüya olmalı."

"Evet. O bir rüya" dedi Cadı, müzik aletini çalmayı sürdürerek.

"Evet, hepsi rüya" dedi Jill.

"Öyle bir dünya hiç var olmadı" dedi Cadı.

"Hayır" dedi Jill ve Scrubb, "öyle bir dünya hiç yoktu."

"Benimkinden başka bir dünya yok" dedi Cadı.

"Seninkinden başka bir dünya yok" diye tekrarladılar hep bir ağızdan.

Suratsız hâlâ direniyordu. "Dünya ile neyi kastetti-

ğinizi bilmiyorum doğrusu" dedi nefessiz kalan biri gibi konuşarak. "Ama o aleti parmaklarınız kanayıncaya kadar çalsanız da bana Narnia'yı ve yukarı dünyayı unutturamazsınız. Orayı bir daha göremezsek şaşmam. Sanırım orayı ortadan kaldırıp bunun gibi bir karanlığa gömdünüz; bunu yapmış olmanız mümkün. Bir zamanlar orada olduğumu biliyorum. Yıldızlarla dolu gökyüzünü gördüm. Güneşin sabah denizden doğuşunu, akşam dağların ardında batışını gördüm. Öğlenleri, onu gökyüzünde gördüğümde, parlaklığından dolayı ona bakamadığımı da hatırlıyorum."

Suratsız'ın sözlerinin uyandırıcı bir etkisi olmuştu. Diğer üçü derin bir nefes alarak yeni uyanmış insanlar gibi birbirlerine baktı.

"İşte!" diye bağırdı Prens. "Elbette! Aslan bu Dük Kıllıkıpırdak'ı kutsamış. Şu son birkaç dakikadır hepimiz rüya görüyorduk. Nasıl unutabildik? Kuşkusuz hepimiz güneşi gördük."

"Tanrı şahidim olsun gördük!" dedi Scrubb. "Aferin Suratsız! En zekimiz sensin."

O anda, Cadı'nın uykulu bir yaz günü, öğleden sonra bahçedeki karaağaçlarda öten bir güvercinin sesi kadar yumuşak sesi duyuldu:

"Bu bahsettiğiniz güneş nasıl bir şey? Bu kelimeyle ne anlatmak istiyorsunuz?" diyordu.

"Çok şey" dedi Scrubb.

"Bana onun nasıl olduğunu anlatabilir misiniz?" diye sordu Cadı; *tıngır mıngır tıngır mıngır* diye çalıyordu telleri.

"Ekselansları isterse" dedi Prens, soğuk ama nazik bir sesle. "Şu lambayı görüyor musunuz? Yuvarlak, sarı – tüm odaya ışık veriyor; tavandan sarkıyor. Şimdi bizim güneş dediğimiz şey bu lamba gibidir, sadece çok daha büyük ve parlaktır. Tüm dünyaya ışık verir ve gökyüzünde asılı durur."

"Nereye asılmış, Lordum?" diye sordu Cadı ve hepsi ne cevap vereceklerini düşünürken, tatlı gülüşüyle ekledi, "Görüyor musunuz? Bu güneşin ne olduğunu anlatmaya çalıştığında tam olarak anlatamıyor, sadece lambaya benzediğini söyleyebiliyorsunuz. Sizin güneşiniz rüyadan başka bir şey değil. O rüyada gördüğünüz tamamen lambadan esinlenilmiş bir şey. Lamba gerçek bir şey; güneşse bir çocuk hikâyesi, masal."

"Evet, şimdi anlıyorum" dedi Jill ağır ve umutsuz bir ses tonuyla. "Öyle olmalı." Bu söyledikleri ona çok akıllıca görünüyordu.

Cadı yavaşça ve ciddi bir tavırla tekrar etti, "Güneş yoktur." Hiç kimse bir şey demedi. Daha yumuşak ve derin bir sesle tekrar etti. "Güneş yoktur." Bir duraklamadan sonra dördü birden, "Haklısın. Güneş yoktur"

dedi. Teslim olup bunu söylemek öyle rahatlatıcıydı ki.

"Güneş hiç yoktu" dedi Cadı.

"Hayır. Güneş hiç yoktu" dedi Prens, Suratsız ve çocuklar.

Jill son birkaç dakikadır ne pahasına olursa olsun hatırlaması gereken bir şey olduğunu hissediyordu. Şimdi hatırlamıştı. Ancak bu düşünceyi dile getirmek çok zordu. Sanki dudaklarına kocaman ağırlıklar asılmıştı. Sonunda büyük bir çaba sarf edip son gücünü de toplayarak, "Aslan var" dedi.

"Aslan mı?" dedi Cadı, müzik aletini çalmayı hızlandırarak. "Ne güzel isim! Anlamı nedir?"

"Bizi dünyamızdan çağıran" dedi Scrubb, "ve buraya Prens Rilian'ı bulmaya gönderen büyük Aslan'dır o."

"Aslan nedir?" diye sordu Cadı.

"Ah, lanet olsun" dedi Scrubb. "Bilmiyor musun? Bunu ona nasıl anlatabiliriz? Hiç kedi gördün mü?"

"Elbette" dedi Kraliçe. "Kedileri severim."

"Pekâlâ, Aslan kocaman bir kediye benzer, ama sadece biraz, bir de yelesi vardır. Yelesi bir at yelesi gibi değildir, anlarsın işte, daha çok bir hâkim peruğuna benzer. Sarıdır. Korkunç güçlüdür."

Cadı başını salladı. "Anlıyorum ki" dedi, "sizin aslanınızla, güneşinizle olduğundan daha ileri gidemeyece-

ğiz. Lambayı gördünüz ve daha büyük ve daha iyi bir lamba hayal edip güneş diye isimlendirdiniz. Kediler gördünüz, şimdi daha büyük ve daha iyi bir kedi istiyorsunuz ve ona Aslan ismini vereceksiniz. Pekâlâ, güzel bir hayal, ama gerçeği söylemek gerekirse, bu türden bir hayal ancak biraz daha genç olsaydınız yakışırdı size. Bakın, gerçek dünyadan, tek dünya olan benim dünyamdan kopya çekmeden hayal kuramıyorsunuz bile. Siz çocuklar bile böyle oyunlar için çok yaşlısınız. Artık yaşını başını almış bir adam olan sana gelince Prensim, ayıp! Böyle oyunlardan utanmıyor musun? Gelin bu çocukça şakalardan vazgeçin. Gerçek dünyada yapabileceğiniz işler var. Narnia, yukarı dünya, gökyüzü, güneş ve Aslan yok. Şimdi hepiniz yatağa. Yarın daha mantıklı bir hayata başlayalım. Önce yatağa, uykuya; derin uykuya, yumuşak yastıklara, aptalca rüyaların olmadığı bir uykuya dalın."

Prens ve çocuklar başları eğik, yanakları kırmızı, gözleri yarı kapalı ayakta duruyorlardı; tüm güçleri tükenmiş, büyü neredeyse tamamlanmıştı. Ancak Suratsız tüm gücünü toplayarak ateşe doğru yürüdü. Sonra çok cesurca bir şey yaptı. Bunun kendisine, bir insana verdiği kadar acı vermeyeceğini biliyordu, çünkü çıplak ayakları bir ördeğinki gibi sert, perdeli ve soğuktu. Ama yine de ne olursa olsun canının yanacağını bili-

yordu ve öyle de oldu. Çıplak ayağıyla, büyük bir kısmı küle dönüşene kadar ocaktaki ateşe vurdu. Üç şey oldu.

Birincisi, ağır ve tatlı koku oldukça azaldı. Ateş sönmeye yüz tutmuştu ve hiç de hoş olmayan, yanık Kıllıkıpırdak kokusu alıyorlardı. Herkesin düşünceleri berraklaştı. Prens ve çocuklar tekrar başlarını kaldırıp gözlerini açtılar.

İkincisi, Cadı o ana kadar kullandığı tüm tatlı seslerden tamamıyla farklı, yüksek ve korkunç bir sesle, "Ne yapıyorsun? Bir daha ateşime dokunmaya cüret edersen, damarlarındaki kanı ateşe dönüştürürüm çamurlu pislik" diye bağırdı.

Üçüncüsü, acı Suratsız'ın aklını başına getirmişti, ne düşündüğünü kesinlikle biliyordu. Bazı büyülerden kurtulmak için acının vereceği güzel bir şoktan iyisi yoktur.

"Peki Madam" dedi topallayarak ateşten uzaklaşırken. "Peki. Söylediklerinizi makul, hiç şaşmıyorum. Ben her zaman en kötüsünü bilmek ve ondan en iyi sonucu çıkarmak isteyen bir adamım. Bu yüzden söylediklerinizin hiçbirini reddetmeyeceğim. Öyle olsa da, söylenecek bir şey daha var; varsayalım biz tüm o şeyleri sadece hayal ettik ya da uydurduk – ağaçlar, otlar, güneş, ay, yıldızlar ve Aslan. Say ki, öyle yaptık. Bu du-

rumda söyleyebileceğim tek şey, uydurulmuş şeylerin gerçek şeylerden daha önemli olduğudur. Diyelim ki, senin karanlık çukurdaki krallığın var olan tek dünya. Eh, bana oldukça sefil bir dünya gibi geliyor. Düşünürsen, bu komik bir şey. Eğer haklıysan, bizler oyunlar oynayan bebekleriz. Ancak oyun oynayan dört bebek senin gerçek dünyana taş çıkartacak bir dünya kurabilir. İşte bu yüzden ben oyun dünyasından yana olacağım. Bir Aslan olmasa bile ben Aslan'dan yanayım. Narnia olmasa bile ben Narnialılar gibi yaşayacağım. Bundan dolayı, size yemek için teşekkür ederek, eğer bu iki bay ve bayan da hazırsa, sarayınızı terk ediyor ve yaşamlarımızı Yukarı Dünya'yı arayarak geçirmek üzere karanlıkta yola çıkıyoruz. Yaşamlarımız çok uzun olmaz belki, ama dünya senin dediğin kadar sıkıcı bir yerse sanırım ondan ayrılmak çok önemsiz bir kayıp olacak."

"Hurraaa! Yaşasın Suratsız!" diye bağırdı Scrubb ve Jill. Prens aniden, "Dikkat! Cadı'ya bakın" dedi.

Baktıklarında hepsinin tüyleri ürperdi.

Müzik aleti elinden düşmüştü. Kolları yanlarına yapışmış gibi görünüyordu. Bacakları birbirine dolanmış, ayakları yok olmuştu. Elbisesinin uzun ve yeşil etekleri kalınlaşıp tek parça haline gelmişti, birbirine dolanmış ayaklarının oluşturduğu yeşil sütunla bütünleşmiş gibi

görünüyordu. Kıvrımlı yeşil sütun sanki Cadı'nın hiç eklemi yokmuş ya da sadece eklemlerden oluşuyormuş gibi kıvrılıp, sağa sola sallanıyordu. Başı iyice geriye düşmüştü; burnu gittikçe uzarken, gözleri hariç yüzünün diğer kısımları yok oluyordu. Artık gözleri kirpiksiz ve kaşsız, büyük ve alev alevdi. Bütün bunları yazmak zaman alıyor; ama öylesine çabuk olmuştu ki, ancak bu kadarını görebildiler. Değişim o kadar hızlı gerçekleşmişti ki, karşı koymaya vakit bulamadılar. Jill'in beli kalınlığında zehir yeşili büyük yılan, iğrenç vücudunu iki ya da üç kere Prens'in bacaklarına dolamıştı. Prens'in kılıç tutan kolunu bağlamak için, şimşek hızıyla bir kez daha dolanmaya başladı vücuduna. Prens tam zamanında davrandı. Kollarını kaldırıp serbest kalmalarını sağladı; yılan göğsüne dolanmıştı ve kaburgalarını kibrit çöpü gibi kırmaya hazır durumdaydı.

Prens onu boğmak amacıyla, sol eliyle yaratığın boynunu yakaladı. Yılanın yüzünü (eğer buna yüz diyebilirseniz) kendininkinden yaklaşık on santim uzakta tutuyordu. Çatal dil korkunç bir şekilde içeri dışarı girip çıkıyor, ancak Prens'e ulaşamıyordu. Prens, vurabileceği en güçlü darbeyi vurmak üzere sağ eliyle kılıcını geriye çekti. Bu arada Scrubb ve Suratsız silahlarını çekmiş, yardımına koşmuşlardı. Üç darbe aynı anda indi. Scrubb'ın darbesi (deriyi yaralamamıştı bile, hiç ya-

rarı olmamıştı) yılanın vücuduna Prens'in elinin altında bir yere inmişti, ama Prens'in ve Suratsız'ın darbeleri yılanın boynuna isabet etmişti. Bu bile onu öldürmemişti, ama Rilian'ın bacaklarındaki ve göğsündeki düğümler gevşemeye başlamıştı. Birbiri ardına vurdukları darbelerle yılanın kafasını kopardılar. İğrenç şey öldükten çok sonra bile bir hortum gibi kıvranıp hareket etmeye devam etti. Zemin, tahmin edebileceğiniz gibi, korkunç bir pislik içindeydi.

Prens tekrar nefes alabildiğinde, "Baylar, teşekkür ederim" dedi. Sonra üç fatih nefes nefese birbirlerine bakarak tek söz etmeksizin uzun süre durdu. Jill, akıllıca, yere oturmuş sessizce bekliyor ve kendi kendine, "Umarım bayılmam ya da kusmam veya aptalca bir şey yapmam" diyordu.

"Soylu annemin intikamı alındı" dedi Rilian az sonra. Bu kuşkusuz uzun yıllar önce Narnia'da, ormandaki pınarın yanında boşu boşuna takip ettiğim şey. Bunca yıl annemin katilinin kölesi olmuşum. Sonunda iğrenç cadı yılana dönüştüğü için çok memnunum, beyler. Bir kadını öldürmüş olmak ne namıma ne de şerefime yakışırdı. Şuna bir bakın." Jill'i kastediyordu.

"Ben iyiyim, teşekkürler" dedi Jill.

"Küçük hanım" dedi Prens, Jill'in önünde eğilerek. "Çok cesursunuz, kendi dünyanızda soylu bir kandan

geldiğinize hiç kuşkum yok. Gelin dostlarım. Şurada biraz şarap kalmış. Biraz kendimize gelelim ve zaferin şerefine içelim. Sonra planımızı yaparız."

"Harika bir fikir, efendim, bir nefes alalım" dedi Scrubb.

13

Kraliçesiz Yeraltı

Hepsi de Scrubb'ın "nefes almak" dediği şeyi hak ettiklerini düşünüyordu. Cadı kapıyı kilitlemiş ve Toprak İnsanlar'a onları rahatsız etmemelerini söylemişti, bu yüzden rahatsız edilmeyeceklerdi. Kuşkusuz ilk işleri Suratsız'ın yanık ayağıyla uğraşmaktı. Prens'in yatak odasından alınan ve şeritler halinde yırtılıp zeytinyağına batırılan bir çift bez oldukça iyi bir sargı olmuştu. Bu yapıldıktan sonra oturup bir şeyler yediler ve Yeraltı Dünyası'ndan kaçma planlarını tartıştılar.

Rilian, yüzeye çıkılabilecek bir sürü yol olduğunu, zaman zaman birçoğunu kullandığını söyledi. Ancak tek başına hiç gitmemişti, yanında hep Cadı vardı; bu çıkışlara hep gemiyle Güneşsiz Deniz'i geçerek ulaşmıştı. Limana yanında Cadı olmadan, üç yabancıyla beraber gitse ve bir gemiye onları götürmesini emret-

se ne olacağını kimse tahmin edemezdi. Muhtemelen bir sürü soru sorarlardı. Öte yandan, yukarı dünyanın işgali için yapılan yeni çıkış, denizin bu yakasında ve sadece birkaç mil ötedeydi. Prens çıkışın neredeyse bitirilmek üzere olduğunu biliyordu; tünelleri yeryüzünden sadece bir metrelik bir toprak ayırmaktaydı. Hatta bitirilmiş olması bile mümkündü. Belki Cadı bunu haber vermek ve saldırıyı başlatmak için geri dönmüştü. Bitmemişse bile kendileri kazarak birkaç saatte dışarıya çıkabilirlerdi; önemli olan oraya ulaşabilmek ve tünellerdeki nöbetçileri atlatmaktı. Zorluk buradaydı.

"Bana sorarsanız—" diye başladı Suratsız, ama Scrubb sözünü kesti.

"Hey, bu ses de ne?" diye sordu.

"Bir süredir ben de bunu merak ediyordum" dedi Jill.

Hepsi sesi duymuştu, ancak o kadar yavaşça artmıştı ki ilk ne zaman fark ettiklerini hatırlamıyorlardı. Önce, hafif bir rüzgâr ya da uzaktaki trafik gürültüsü gibi belirsiz bir sesti. Sonra, dalga sesine benzeyen bir hışırtıya dönüştü. Ardından gümbürtüler ve koşuşturmalar duyuldu. Artık, bağrışmalar ve gökgürültüsüne benzer sesler geliyordu.

"Aslan adına!" dedi Prens Rilian, "Bu sessiz ülke so-

nunda dile gelmiş gibi görünüyor." Ayağa kalktı, pencereye doğru yürüdü ve perdeleri çekti. Bakmak için diğerleri de etrafına toplandı.

Fark ettikleri ilk şey büyük ve kızıl bir parlaklıktı. Yansıması yüzlerce metre üstlerinde, yeraltının tavanında bir kızıllık oluşturmuştu, dünya yaratıldığından beri karanlıkta kalan kayalık tavan artık görülebiliyordu. Parıltı şehrin öte yanından geliyordu, bu yüzden birçok büyük ve korkunç bina arka plandaki parıltının önünde kapkara görünüyordu. Ancak ışıklarını, oradan kaleye doğru gelen caddelere de yayıyor, bu arada caddelerde garip şeyler oluyordu. Sessiz Toprak İnsan kalabalıkları kaybolmuştu; birerli ikişerli gruplar oraya buraya koşuşturuyordu. Görülmek istemeyen insanlar gibi davranıyorlardı. Payanda ya da kapıların ardına gizleniyor, sonra korkuyor, meydanı çabucak geçip yeni gizlenme yerlerine gidiyorlardı. Cüceleri tanıyanlara en garip gelen şey, çıkardıkları seslerdi. Her yönden bağırmalar ve çığlıklar yükseliyordu. Liman tarafından, düzenli olarak güçlenen ve şimdiden şehri sarsmakta olan bir gümbürtü geliyordu.

"Toprak İnsanlar'a ne oldu?" dedi Scrubb. "Onlar mı bağırıyor?"

"Buna imkân yok" dedi Prens. "Uzun kölelik yıllarım boyunca yaramazların bu kadar yüksek sesle ko-

nuştuklarını hiç duymadım. Yeni bir şeytanlık olduğuna hiç kuşkum yok."

"Oradaki kızıl ışık ne?" diye sordu Jill. "Bir şey mi yanıyor?"

"Bana sorarsanız" dedi Suratsız, "dünyanın merkezindeki lavların yeni bir yanardağ oluşturmak için harekete geçtiğini söylerim. Lavların içinde kalırsak şaşmam."

"Şu gemiye bakın!" dedi Scrubb. "Neden hızla bu tarafa doğru geliyor? Kimse kürek çekmiyor ki."

"Bakın, bakın!" dedi Prens. "Gemi şimdiden limanın bu yanında, caddede. Bakın! Tüm gemiler şehre doğru geliyor. Bence deniz yükseliyor. Sel geliyor. Aslan'a şükürler olsun bu kale yükseklerde. Su korkunç bir hızla yükseliyor."

"Ah, neler oluyor acaba?" diye bağırdı Jill. "Yangın, sel ve sokaklarda kaçışan insanlar."

"Ne olduğunu söyleyeyim" dedi Suratsız. "O Cadı, öldürüldüğü anda ülkesini paramparça edecek bir dizi büyü yapmış. Katilinin beş dakika sonra yanacağını, toprak altında kalacağını ya da boğulacağını biliyorsa kendi ölümüne fazla aldırmayacak türden biridir o."

"On ikiden vurdun dostum Suratsız" dedi Prens. "Kılıçlarımız Cadı'nın kafasını kopardığında, bütün büyüler sona erdi ve şimdi derinlerdeki ülke parampar-

ça oluyor. Yeraltının sonunu seyrediyoruz."

"Eğer bu tüm dünyanın sonu değilse" dedi Suratsız, "haklısınız, efendim."

"Peki burada durup bekleyecek miyiz?" dedi Jill nefes nefese.

"Bana kalırsa hayır" dedi Prens. "Avludaki ahırda duran atım Kömürkarası ve Cadı'nın atı Kartanesi'ni (soylu bir hayvandır ve daha iyi bir sahibeyi hak eder) kurtaracağım. Daha sonra da yüksek yerlere gitmek için harekete geçip bir çıkış bulmak için dua edelim. Mecbur kalırsak atlar ikişer kişi taşıyabilir ve zorlarsak selden kaçabilirler."

"Ekselansları zırhını giymeyecek mi?" diye sordu Suratsız. "Şunların görünüşü pek hoşuma gitmiyor." Bunu söylerken aşağıdaki yolu işaret etmişti. Herkes aşağıya baktı. Düzinelerce yaratık (artık yakında olduklarından açıkça Toprak İnsan oldukları görülebiliyordu) liman yönünden yukarıya ilerliyordu. Amaçsız bir kalabalık gibi hareket etmiyorlardı. Saldırı yapan düzenli askerler gibi davranıyorlardı, kaleden görülmemeye dikkat ederek, bir koşturup bir gizleniyorlardı.

"O zırhın içine girmeye cesaret edemem" dedi Prens. "İçindeyken kendimi ayaklı bir zindandaymış gibi hissettim, kölelik ile büyünün iğrenç kokusu içine sinmiş. Ama kalkanı alacağım."

Odayı terk etti ve bir süre sonra gözlerinde garip bir parıltıyla geri döndü.

"Bakın dostlarım" dedi, kalkanı onlara doğru uzatarak. "Bir saat önce siyahtı ve arması yoktu; ama şimdi bu var." Kalkan gümüş gibi parlak bir şeye dönüşmüştü ve üzerinde kandan ya da kirazlardan daha kırmızı bir Aslan şekli vardı.

"Kuşkusuz" dedi Prens, "bu arma, ister yaşamamızı, ister ölmemizi emretsin, Aslan'ın gerçek efendimiz olacağına işarettir. Yaşam da, ölüm de birdir onun için. Şimdi beni dinlerseniz diz çöküp onun resmini öpelim ve gerçek dostlar gibi el sıkışalım. Sonra da şehre inelim ve bizi bekleyen maceraya atılalım."

Hepsi Prens'in dediğini yaptı. Ancak Scrubb, Jill'le el sıkışırken, "Elveda Jill. Korkaklık ettiğim ve bir sıçan gibi davrandığım için özür dilerim. Umarım sağ salim eve dönersin" dedi. Jill de, "Elveda Eustace. O kadar huysuzluk ettiğim için özür dilerim" dedi. İlk kez birbirlerine isimleriyle hitap etmişlerdi, okulda böyle yapmıyorlardı.

Prens kapının kilidini açtı, hep beraber aşağıya indiler. Üçü kılıçlarını, Jill de bıçağını çekmişti. Görevliler kaybolmuştu, Prens'in odasının merdivenlerinin dibindeki büyük oda boştu. Gri, hüzünlü lambalar hâlâ yanıyordu ve onların aydınlığında koridordan diğer bir

koridora geçip, merdivenden merdivene inmekte hiç zorlanmadılar. Kalenin dışındaki sesler yukarıdaki odada duyulduğu gibi duyulmuyordu. Evin içinde her şey ölüm sessizliğindeydi, her yer terk edilmişti. Zemin katında, büyük salonun önündeki köşeyi döndüklerinde ilk Toprak İnsan'a rastladılar; masalardaki yemek artıklarını tıkınmakta olan domuz suratlı, beyazımsı, şişko bir yaratıktı. Tiz bir çığlık kopardı (çığlığı da bir domuzunkine benziyordu) ve tam Suratsız onu kuyruğundan yakalıyordu ki, kendini kurtararak bir sıranın altına daldı. Sonra takip edilemeyecek bir hızla uzaktaki kapıya koştu.

Salonun dışına, avluya çıktılar. Tatillerde atçılık okuluna giden Jill, yeraltı dünyası gibi bir yerde karşılaşılabilecek en güzel, en hilesiz ve en evcil koku olan ahır kokusunu fark etmişti ki, Eustace, "Aman Tanrım! Şuna bakın" dedi. Kale duvarlarının ardından bir yerden muhteşem bir fişek yükselmiş ve yeşil yıldızlar halinde parçalanmıştı.

"Havai fişekler!" dedi Jill, şaşkın bir sesle.

"Evet" dedi Eustace, "Toprak İnsanlar'ın bunları eğlenmek için patlattığını düşünmüyorsunuz herhalde! Bir işaret olmalı."

"Bizim için hiç de iyi olmadığına eminim" dedi Suratsız.

"Dostlarım" dedi Prens, "insan bunun gibi bir maceraya atıldı mı tüm umut ve korkulara elveda demeli, yoksa ölüm ya da kurtuluş, şerefi ve aklı kurtaramayacak kadar geç gelir. Durun, güzellerim" Ahırın kapısını açıyordu. "Hey kuzenler! Sakin ol Kömürkarası! Yavaş Kartanesi! Sizi unutmadık."

Atlar garip ışıklar ve seslerden korkmuştu. Bir mağarayla diğeri arasındaki kara delikten geçmekten dehşetle korkan Jill, tepinen ve hızla soluyan hayvanların arasına korkmadan girdi ve Prens'le birlikte birkaç dakikada atları koşumladılar. Atlar başlarını sallayarak avluya çıktıklarında çok güzel görünüyorlardı. Jill Kartanesi'ne bindi, Suratsız da arkasına. Eustace Kömürkarası'na, Prens'in arkasına atladı ve toynakların muhteşem yankısıyla yola çıktılar.

"Yanma tehlikesi yok. İyi yanı bu" dedi Suratsız etrafı gözlemleyip sağ tarafı göstererek. Sular yüz metre kadar uzaklarındaki evlerin duvarlarını dövüyordu.

"Cesaret! Oraya giden yol dik bir yokuş. Su şehrin en büyük tepesinin yarısına kadar gelmiş. Tüm bunlar yarım saatte oldu, ama sonraki iki saatte sular daha fazla yükselmeyebilir. Benim korkum şu" dedi Prens. Kılıcıyla, yabandomuzu gibi dişleri olan büyük ve uzun boylu bir Toprak İnsan'ı işaret ediyordu. Bu garip yaratık, görünmemek için evlerin gölgesine saklanan, de-

ğişik boy ve şekillerdeki altı Toprak İnsan tarafından takip ediliyordu.

Prens, parıldayan kızıl ışığın yönünde, ama birazcık sola doğru ilerledi. Planı, yeni kazı bölgelerine giden yolu bulmak için yangının (eğer yangınsa tabii) çevresinden dolaşıp yüksek bir yere çıkmaktı. Diğer üçünün aksine bundan hoşlanıyor gibi görünüyordu. Giderlerken ıslık çalıyor, Archenlandlı Şimşek Yumruk Corin hakkındaki eski bir şarkının nakaratını söylüyordu. İşin gerçeği, yıllar sonra büyüden kurtulduğuna öyle seviniyordu ki, bütün tehlikeler oyunmuş gibi geliyordu. Ancak diğerleri bunu ürkütücü bir yolculuk olarak görüyordu.

Arkalarında, çarpışan gemilerin ve çöken binaların birbirine karışan gümbürtüleri duyuluyordu. Tepelerinde, yeraltının tavanında, büyük ve parlak ışıklar vardı. Önlerinde, hiç artmamış gibi görünen o gizemli parlaklık görülüyordu. Aynı yönden çığlıkların, bağırışların, gülüşlerin, böğürmelerin ve tiz seslerin yankıları geliyordu; karanlık gökyüzünde bin bir çeşit havai fişek yükselmekteydi. Kimse bunların ne anlama geldiğini tahmin edemiyordu. Yakınlarındaki şehir kısmen o kızıl parlaklıkla, kısmen de kasvetli cüce lambalarının ışığıyla aydınlanmıştı. Yalnız bu ışıkların ulaşamadığı birçok yer vardı ve o yerler kapkaranlıktı. O yerlerde

Toprak İnsanlar bir görünüp bir kayboluyor, gözlerini yolculardan ayırmıyor ve gizlenmeye çalışıyorlardı. Büyüklü küçüklü yüzler, balıklarınkine benzeyen kocaman gözler görülebiliyordu. Tüyler, kıllar, boynuzlar, fildişleri, incecik burunlar, upuzun olduğu için sakal gibi görünen çeneler vardı. Ara sıra gruplardan biri çok büyüyor ya da çok yakınlarına geliyor, prens de kılıcını savurup saldıracakmış gibi yapıyordu. Yaratıklar tiz çığlıklar atarak, öterek ve gıdaklayarak karanlığa dalıyordu.

Birçok dik yokuş tırmanarak sel sularından uzaklaşıp şehrin dışına çıktıklarında her şey ciddileşmeye başladı. Artık kızıl parlaklığa yaklaşmışlardı ve onunla aynı düzeydeydiler, ancak hâlâ ne olduğunu göremiyorlardı. Onun aydınlığında düşmanlarını açıkça görebiliyorlardı. Yüzlerce, belki de binlerce cüce oraya doğru gidiyordu. Koşuşturup duruyor, dönüp yolculara bakıyorlardı.

"Majesteleri bana sorarsa o adamlar bizim önümüzü kesmek istiyorlar" dedi Suratsız.

"Ben de bunu düşünüyordum, Suratsız" dedi Prens. "Bunlarla asla başa çıkamayız. Dinleyin! Şuradaki eve doğru gidelim. Oraya vardığımızda siz evin gölgesinde saklanın. Küçük hanım ve ben birkaç adım daha gideceğiz. O şeytanların birkaçının bizi takip edeceğine

kuşkum yok; arkamızdan sürüyle geliyorlar. Suratsız, senin kolların uzun; önümüzden geçerlerken içlerinden birini canlı yakalamayı becerebilirsin. Hikâyenin aslını ya da bizimle ne sorunları olduğunu öğrenebiliriz."

"Ama diğerleri arkadaşlarını kurtarmak için saldırmaz mı?" dedi Jill, olabildiğince sakin bir ses tonuyla.

"O zaman, Madam" dedi Prens, "bizi savaşarak ölürken göreceksiniz, Aslan yardımcınız olsun! Haydi Suratsız."

Kıllıkıpırdak bir kedi çabukluğuyla gölgede kayboldu. Diğerleri bir dakika boyunca, dehşet içinde yürüyerek ilerlediler. Sonra arkalarından aniden Suratsız'ın tanıdık sesiyle karışan kan dondurucu çığlıklar yükseldi: "Dur artık! Bir yerini acıtmadan önce kes şu bağırmayı, yoksa gerçekten acıtırım, anlıyor musun? Herkes bir domuz öldürülüyor sanacak."

"İyi bir av" dedi prens, Kömürkarası'nı döndürüp evin köşesine geri gelerek. "Eustace" dedi, "rica etsem, Kömürkarası'nın dizginlerini tutabilir misin?" Sonra atından indi ve Suratsız avını aydınlığa çıkarırken hep birlikte sessizce seyrettiler. Sadece bir metre boyunda çok sefil bir cüceydi. Horoz ibiği gibi (yalnız daha sert) bir ibiği ve küçük pembe gözleri vardı; çenesi ile ağzı öylesine büyük ve yuvarlaktı ki, yüzü bir suaygırınınkine benziyordu. Bu kadar zor durumda olmasalardı

hepsi bu görüntü karşısında kahkahalara boğulurdu.

"Şimdi, Toprak İnsan" dedi Prens, tepesine dikilip kılıcının ucunu esirin ensesine dayayarak, "dürüst bir cüce gibi konuş ve özgürlüğüne kavuş. Hilekârlık edersen ölü bir Toprak İnsan olursun. Suratsız, güzel dostum, ağzını sımsıkı kapatırsan nasıl konuşabilir ki?"

"Konuşamaz belki ama ısıramaz da" dedi Suratsız. "Siz insanlar gibi (Ekselansları, siz üzerinize alınmayın, size saygım sonsuz) gülünç ve yumuşak ellerim olsaydı şimdiye kadar her tarafım kan içinde kalırdı. Ancak bir Kıllıkıpırdak bile ısırılmaktan bıkar."

"Bana bak!" dedi Prens cüceye, "Bir daha ısırırsan ölürsün. Çek elini Suratsız."

"Ooviiii!" diye çığlık attı Toprak İnsan, "Bırakın beni, bırakın beni. Ben değildim. Ben yapmadım."

"Neyi yapmadın?" diye sordu Suratsız.

"Siz saygın insanların yaptığımı söylediğiniz şeyi" diye cevapladı yaratık.

"Bana ismini ve ne yapmaya çalıştığını söyle."

"Ah lütfen saygın Beyler, lütfen nazik Beyler" diye inledi cüce. "Söyleyeceklerimi Ekselansları Kraliçe'ye söylemeyeceğinize söz verin."

"Senin deyişinle, Ekselansları Kraliçe, öldü" dedi Prens sertçe. "Onu ben öldürdüm."

"Ne!" diye bağırdı cüce gülünç ağzını kocaman açа-

rak. "Öldü mü? Cadı öldü ha? Hem de siz Ekselanslarının eliyle?" Çok rahatlamış gibi derin bir 'oh' çekti ve "O zaman siz Ekselansları dostsunuz!" diye ekledi.

Prens kılıcını birkaç santim uzaklaştırdı. Suratsız yaratığın oturmasına izin verdi. Yaratık parıldayan kırmızı gözlerle dört yolcuya baktı, bir iki kere kıkırdadı ve anlatmaya başladı.

14

Dünyanın Dibi

"Benim adım Golg" dedi cüce. "Siz saygın beylere bildiğim her şeyi anlatacağım. Bir saat kadar önce, uzun yıllardır her gün yaptığımız gibi hepimiz sessiz ve üzgün, işimizi – onun işini demeliyim – yapıyorduk. Sonra büyük bir şangırtı ve patlama duyuldu. Bunu duyar duymaz herkes kendi kendine, 'Uzun süredir şarkı söyleyip dans etmedim ya da fişek atmadım; neden acaba?' dedi. Sonra yine herkes kendi kendine, 'Büyülenmiş olmalıyım,' diye düşündü. Sonra herkes kendi kendine dedi ki, 'Bu yükü neden taşıdığımı biliyorsam kahrolayım ve bir adım daha ileriye götürmeyeceğim, işte o kadar.' Ardından tüm çuvalları, bohçaları, aletleri fırlattık. Sonra herkes şuradaki büyük kızıl parıltıyı gördü. Herkes kendi kendine, 'Bu da ne?' diye sordu. Ardından herkes kendi kendini cevapladı ve, 'Bir çatlak

ya da yarık açıldı ve o çatlak sayesinde, bin fersah altımızdaki gerçek derin ülkeden tatlı ve sıcak bir parıltı geliyor' dedi."

"Aman Tanrım" diye bağırdı Eustace, "daha aşağıda başka ülkeler de mi var?"

"Ah, evet efendim" dedi Golg. "Harika yerler; biz oralara Kaynar Ülke diyoruz. Şu anda bulunduğumuz yer, yani Cadı'nın ülkesi, bizim Sığlık Ülkeler dediğimiz yerlerdir. Yüzeye bizi huzursuz edecek kadar yakın. Of! Dışarıda, yeryüzünde yaşasan daha iyi. Görüyorsunuz ki bizler, Cadı'nın buraya çalıştırmak için getirdiği Kaynar Ülkeli zavallı cüceleriz. Ancak o şangırtıyı duyana ve büyü bozulana kadar bunu unutmuştuk. Kim olduğumuzu ve nereden geldiğimizi bilmiyorduk. Onun bize söylediklerinden başka hiçbir şey düşünemiyor ya da yapamıyorduk. Bunca yıldır aklımıza soktuğu şeyler hep kasvetli ve hüzünlü şeylerdi. Ben şaka yapmayı ya da dans etmeyi bile unutmuştum. Patlamanın olduğu, yarığın açıldığı ve denizin yükselmeye başladığı an her şeyi hatırladım. Kendi ülkemize, evimize dönmek için çatlaktan aşağıya inmek üzere hepimiz yollara düştük. Bakın! Havai fişekler atıp sevinçten amuda kalkıyorlar. Onlara katılmama izin verirseniz size minnettar kalırım."

"Bence bu harika" dedi Jill. "Cadı'nın kafasını kes-

tiğimize, hem kendimizi hem de cüceleri kurtardığımıza çok sevindim. Artık eskisi gibi üzgün ve asık suratlı olmadıklarına çok memnunum."

"Bu çok iyi Pole" dedi Suratsız dikkatle. "O cüceler, hiç de öyle kaçıyormuş gibi görünmüyordu. Bana sorarsanız, daha çok askeri birlikler gibiydiler. Yüzüme bakıp bana savaşa hazırlanmadığınızı söyleyebilir misiniz, Bay Golg?"

"Elbette savaşa hazırlanıyorduk" dedi Golg. "Cadı'nın öldüğünü bilmiyorduk. Kaleden bizi seyredeceğini düşündüğümüz için görünmeden kaçmaya çalışıyorduk. Sonra siz dördünüz kılıçlarınız ve atlarınızla geldiğinizde, Ekselanslarının Cadı'dan yana olmadığını bilmediğimiz için herkes kendi kendine, 'İşte geliyorlar' dedi. Bizler Kaynar Ülke'ye geri dönüş umudunu yitirmektense ölene kadar savaşmaya kararlıydık."

"Yemin ederim bu dürüst bir cüce" dedi Prens. "Bırak onu, dostum Suratsız. Beni sorarsan, Golg, ben de sen ve arkadaşların gibi büyülenmiştim, kendime yeni geldim. Şimdi bir soru daha. Büyücünün yukarı dünyaya bir ordu çıkarmayı planladığı yeni kazı bölgelerine giden yolu biliyor musun?"

"Ay-ay-ay!" diye tiz bir çığlık attı Golg. "Evet, o korkunç yolu biliyorum. Nerede başladığını size göste-

receğim. Yalnız Ekselansları, sakın sizinle gelmemi istemeyin. Ölürüm daha iyi."

"Neden?" diye sordu Eustace endişeyle. "O kadar korkunç olan ne?"

"Üste, dışarıya çok yakın" dedi Golg. "Bu Cadı'nın bize yaptığı en büyük kötülüktü. Açığa, dünyanın dışına çıkarılacaktık. Orada tavan olmadığını söylüyorlar; sadece gökyüzü denilen korkunç büyük bir boşluk varmış. Kazılar o kadar ilerlemişti ki, birkaç kazma vuruşundan sonra dışarıya açılacaktır. Yakınına gitmeye cesaret edemem."

"Hurraa!" diye bağırdı Eustace ve Jill, "Yukarısı kötü değildir. Biz severiz orayı. Orada yaşıyoruz."

"Siz yukarı dünyalıların orada yaşadığını biliyorum" dedi Golg. "Ama bunu aşağıya giden yolu bulamadığınız için yaptığınızı sanıyordum. Orayı gerçekten seviyor olamazsınız. Dünyanın üstünde sinekler gibi yürümek ha!"

"Hadi yolu göster bize" dedi Suratsız.

"Çok yaşa" diye bağırdı Prens. Tüm grup yola çıktı. Prens atına bindi, Suratsız, Jill'in arkasına oturdu ve Golg önlerine düştü. Giderken Cadı'nın öldüğünü ve yukarı dünyalıların tehlikeli olmadığını bağırıp durdu. Onu duyanlar da diğerlerine haber verdi. Birkaç dakika içinde tüm yeraltı bağırışlar ve hurralarla çınlıyordu;

yüzlerce, binlerce cüce hoplayarak, taklalar atarak, amuda kalkarak, birdirbir oynayarak ve kocaman havai fişekler fırlatarak Kömürkarası ile Kartanesi'nin yanına geldi. Prens büyüleniş ve kurtuluş hikâyesini en az on kez anlatmak zorunda kaldı.

Böylece çatlağın kenarına vardılar. Yaklaşık üç yüz elli metre uzunluğunda ve yetmiş metre genişliğindeydi. Atlarından inip kenara geldiler ve aşağıya baktılar. Şimdiye kadar duydukları hiçbir kokuya benzemeyen bir kokuyla karışık bir sıcaklık çarptı yüzlerine. Ağır, keskin ve heyecan verici bir kokuydu ve insanı hapşırtıyordu. Çatlağın derinlikleri öyle parlaktı ki gözlerini kamaştırdı, bir şey göremediler. Gözleri alıştığında, ateşten bir nehri ve o nehrin kıyılarında – nehirle kıyaslandıklarında sönük kalmalarına rağmen – dayanıla-

maz sıcaklık ve parlaklıktaki tarlaları ve bahçeleri seçebildiler. Maviler, kırmızılar, yeşiller ve beyazlar birbirine karışmıştı. Koskocaman, pasparlak bir vitrayın içinden öğle güneşinin süzüldüğünü düşünün; işte öyle bir manzaraydı gördükleri. O kızgın ateşin ışığında kara sinekler gibi görünen yüzlerce Toprak İnsan çatlağın engebeli kenarlarından aşağıya iniyordu.

"Saygın Beyler" dedi Golg (gözleri öylesine kamaşmıştı ki, bakmak için döndüklerinde birkaç dakika karanlıktan başka bir şey göremediler). "Saygın Beyler, neden aşağıya Kaynar Ülke'ye gelmiyorsunuz? Orada, o yukarıdaki soğuk, korumasız, çıplak ülkede olduğunuzdan çok daha mutlu olursunuz. En azından kısa bir ziyaret için gelin."

Jill, diğerlerinin bu fikre sıcak bakmayacağından emindi. Dehşetle Prens'in şöyle dediğini duydu:

"Dostum Golg, gerçekten gönlüm seninle aşağı inmekten yana. Çünkü bu harika bir macera; daha önce hiçbir ölümlü Kaynar Ülke'ye gitmemiştir bence, bir daha böyle bir fırsat bulamayabiliriz. Yıllar sonra, bir zamanlar dünyanın en derin çukurunu inceleme gücüne sahip olduğumu, ancak yapmadığımı hatırlamaya nasıl dayanırım bilmiyorum. İnsanlar orada yaşayabilir mi? Siz ateş nehrinde yüzmüyorsunuz, değil mi?"

"Ah hayır, Ekselansları. Biz yüzmeyiz. Sadece se-

menderler ateşte yaşarlar."

"Semender nasıl bir hayvan?" diye sordu Prens.

"Anlatması zor Ekselansları" dedi Golg. "Çünkü bakılmayacak kadar beyazlar. Genellikle küçük ejderhalara benzerler. Ateşin içinden bizimle konuşurlar. Dillerini harika bir biçimde kullanırlar. Etkili konuşurlar, hazırcevaptırlar."

Jill, Eustace'e bir bakış attı. Yüzünün değişmiş olduğunu görünce içi sızladı. Uygulama Okulu'ndaki eski Scrubb'dan çok, bir prense benziyordu; daha önceki maceralarını ve Kral Caspian'la denize çıktığı günleri hatırlamıştı.

"Ekselansları" dedi. "Eski dostum Bastıbacak burada olsaydı, Kaynar Ülke'deki maceraları reddetmek şerefimizi lekeler, derdi."

"Aşağıda" dedi Golg, "size gerçek altın, gerçek gümüş ve gerçek elmaslar gösterebilirim."

"Of!" dedi Jill kabaca. "Sanki burada bile en derin maden ocaklarından daha derinde olduğumuzu bilmiyormuşuz gibi."

"Evet" dedi Golg. "Siz yukarıda yaşayanların yerin kabuğunda küçük çizikler yaptığını ve bunlara maden ocağı dediğini duymuştum. Oralar ölü altın, ölü gümüş ve ölü değerli taşlar bulduğunuz yerler. Aşağıda, Kaynar Ülke'de canlıları var. Yemeniz için demet de-

met yakutlar toplar ve size birer bardak elmas suyu sıkabilirim. Kaynar Ülke'deki canlı hazinelerin tadına baktıktan sonra, sığ madenlerinizin soğuk ve cansız hazinelerine dokunmayı pek istemeyeceksiniz."

"Babam Dünyanın Sonu'na gitmişti" dedi Rilian düşünceli bir şekilde. "Oğlu da dünyanın dibine giderse çok harika bir şey olur."

"Ekselansları babasını hâlâ sağken görmek istiyorsa, ki sanırım bunu tercih eder" dedi Suratsız, "kazı bölgesine giden yola çıkmamızın zamanıdır."

"Ayrıca kim ne derse desin ben bu delikten aşağıya inmem" diye ekledi Jill.

"Saygın insanlar gerçekten yukarı dünyaya gitmeye kararlıysa" dedi Golg, "yolun bir kısmı buradan aşağıda. Sel suları hâlâ yükseliyorsa—"

"Ah lütfen, lütfen!" diye yalvardı Jill.

"Korkarım öyle olması gerekecek" dedi Prens derin bir iç çekişle. "Ancak yüreğimin yarısını Kaynar Ülke'de bırakıyorum."

"Lütfen!" diye yalvardı Jill.

"Yol nerede?" diye sordu Suratsız.

"Yol boyunca lambalar var" dedi Golg. "Ekselansları yolun başlangıcını çatlağın öte yanından görebilir."

"Lambalar ne kadar daha yanacak?" diye sordu Suratsız.

O anda Kaynar Ülke'nin derinliklerinden, şömine-de yakılan ateşin sesine benzeyen (sonradan bunun semenderin sesi olup olmadığını merak ettiler) ama tıslayan ve cızırdayan bir ses duyuldu.

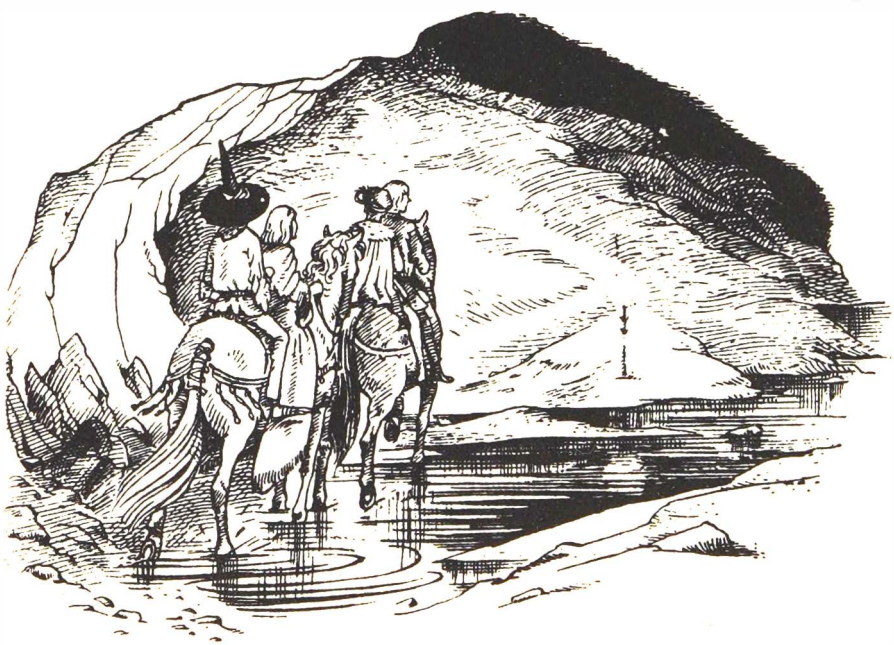
"Çabuk! Çabuk! Çabuk! Kayalara, kayalara, kayalara" dedi ses. "Çatlak kapanacak. Kapanacak. Kapanacak. Çabuk! Çabuk!" Aynı anda sağır edici bir gürültüyle kayalar hareket etmeye başladı. Onlar bakarken çatlak daralıyordu. Geç kalmış cüceler her yönden çatlağa koşuyordu. Kayalardan aşağıya inmeyi beklemiyor, baş aşağı atlıyorlardı. Dipten güçlü ve sıcak bir hava akımı geliyordu, bazıları yapraklar gibi havada süzülüyordu. Süzülenler giderek çoğaldı; siyahlıkları ateş nehrini ve değerli taş bahçelerini örtüyordu. "Elveda saygıdeğer insanlar. Gidiyorum" diye bağırdı Golg ve atladı. Sadece birkaç cüce kalmıştı. Çatlak artık bir dereden daha geniş değildi. Sonra bir posta kutusunun mektup atılan deliği kadar daraldı. Artık çok parlak bir ip gibiydi. Sonra kayaların dudakları bin tane yük treninin, bin tane arabaya çarpışı gibi gürültüyle kapandı. O sıcak, delirtici koku kayboldu. Yolcular yeraltında yalnızlardı ve etraf artık çok daha karanlıktı. Sönük, donuk ve kasvetli lambalar yönlerini işaret ediyordu.

"Şimdi" dedi Suratsız, "bire on bahse girerim ki burada çok fazla kaldık ve şansımızı yitirdik, ama yine de

denemeye değer. O lambalar beş dakika sonra sönerse şaşmam."

Atlarını dörtnala koşturup, karanlık yolda şimşek hızıyla yol almaya başladılar. Yokuş aşağı inmeye başlamışlardı. Vadinin öbür yanında lambaların yükselerek göz alabildiğince uzandığını görmeseler, Golg'un onları yanlış yola gönderdiğini düşüneceklerdi. Lambaların ışığı vadinin dibinde akan suya yansıyordu.

"Acele edin" diye bağırdı Prens. Yokuştan aşağı dörtnala indiler. Beş dakika sonra vadinin dibi çok kötü olacaktı, çünkü sel suları bir değirmen kanalı gibi vadiye akmaktaydı, yüzmek gerekseydi eğer, atların pek şansı olmazdı. Su hâlâ otuz kırk santim derinliğindeydi ve kulakları sağır eden bir hışırtıyla akmasına rağmen öte yakaya sağ salim ulaştılar.

Önlerinde göz alabildiğince bir yokuş uzanıyordu; donuk lambalardan başka yol gösteren hiçbir şey yoktu. Yavaş, ama yorucu tırmanış başladı. Yeraltının tüm tepeleri artık ada olmuş, o adalarda sadece lambalar kalmıştı. Her geçen an uzaktaki bir ışık daha kayboluyordu. Çok geçmeden takip ettikleri yol hariç her yer tamamıyla karanlıkta kalacaktı; yolun geride bıraktıkları kısmında henüz lambalar sönmemişti.

Acele etmek için geçerli nedenleri vardı ama, atların dinlenmesi gerekiyordu. Bu şekilde daha fazla gidemezlerdi. Durdular, sudaki dalgacıkların sesini duyabiliyorlardı.

"Acaba, Zamanbaba artık sular altında kalmış mıdır?" dedi Jill. "Tüm o uyuyan garip hayvanlar?"

"O kadar yüksekte olduğumuzu sanmıyorum" dedi Eustace. "Güneşsiz Deniz'e ulaşmak için ne kadar aşağıya indiğimizi hatırlamıyor musun? Suların henüz Zamanbaba'nın mağarasına ulaştığını sanmıyorum."

"Olabilir" dedi Suratsız. "Ben daha çok yoldaki lambalarla ilgileniyorum. Biraz zayıf görünüyorlar, değil mi?"

"Hep öyleydiler" dedi Jill.

"Ah" dedi Suratsız. "Artık daha yeşil görünüyorlar."

"Söndüklerini söylemek istemiyorsun, değil mi?" diye bağırdı Eustace.

"Şey, nasıl çalışıyorlar bilemem, ama sonsuza kadar çalışmalarını bekleyemezsin, biliyorsun" diye cevapladı Suratsız. "Hevesin kırılmasın Scrubb. Gözüm aynı zamanda suyun üzerinde, artık eskisi gibi yükselmiyor."

"Küçük bir teselli, dostum" dedi Prens. "Çıkış yolunu bulamazsak merhametinizi diliyorum. Kaynar Ülke'nin ağzında bizi geciktiren kibirim ve hayallerim yüzünden, suçlanması gereken benim. Haydi, gidelim."

Sonraki bir saat boyunca Jill, Suratsız'ın lambalar konusunda bazen haklı olduğunu, bazen de sadece hayal gördüğünü düşündü. Bu arada arazi değişiyordu. Yeraltının tavanı öyle yakındaydı ki, o donuk ışıkta bile oldukça net görülebiliyordu. Büyük ve sağlam duvarların her iki yandan birbirlerine yaklaştığı seçilebiliyordu. Aslında yol onları dik bir tünele doğru götürüyordu. Kazıcıların son zamanlara kadar çalışmakta olduğunu gösteren kazmalar, kürekler, el arabaları ve benzer işaretler görmeye başladılar. Dışarıya çıkabileceklerini bilselerdi, bunların hepsi çok sevindirici olurdu. Gittikçe daralan ve geriye dönmenin zor olduğu bir deliğe girmek hiç de hoş değildi.

Sonunda tavan öyle alçalmıştı ki, Suratsız ve Prens başlarını çarptılar. Grup atlarından indi ve yürümeye başladı. Burada yol çok bozuktu, herkesin adım atar-

ken dikkat etmesi gerekiyordu. Jill'in yoğunlaşan karanlığı fark etmesinin nedeni buydu. Artık karanlık sanki üstlerine çökmüştü. Diğerlerinin yüzleri yeşil ışıkta garip ve korkunç görünüyordu. Sonra Jill aniden (elinde değildi) bir çığlık koyuverdi. Tam önlerindeki lamba sönmüştü. Arkalarındakine de aynı şey oldu. Zifiri karanlıkta kalmışlardı.

"Cesaret dostlarım" dedi Prens Rilian. "Ölsek de kalsak da Aslan bizim önderimizdir."

"Haklısınız efendim" dedi Suratsız. "Burada, aşağıda kapana kısılmamızın iyi bir yanı olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Cenaze masrafından kurtuluruz."

Jill çenesini tuttu. Diğer insanların ne kadar korktuğunuzu anlamalarını istemiyorsanız, susmak yapılacak en akıllıca şeydir; çünkü sesiniz sizi ele verir.

"Burada dikilmektense devam etsek daha iyi olur" dedi Eustace; Jill onun sesinin titrediğini duyunca, kendi sesine güvenmemekle ne kadar akıllılık ettiğini anladı. Suratsız ve Eustace önlerindeki bir şeylere çarpma korkusuyla ellerini uzatarak önden yürüdüler; Jill ve Prens atların dizginleri ellerinde, arkadan takip ettiler.

"Bana bak" dedi Eustace çok sonra, "benim gözlerim mi bozuluyor, yoksa yukarıda bir ışık mı var?"

Kimse cevaplayamadan Suratsız bağırdı: "Durun.

Çıkmazın sonuna geldim. Bu kaya değil toprak. Ne diyordun Scrubb?"

"Aslan adına!" dedi Prens, "Eustace haklı. Orada bir tür—"

"Ama günışığı değil" dedi Jill. "Sadece soğuk, mavi bir ışık."

"Hiç yoktan iyidir" dedi Eustace. "Yetişebilir miyiz?"

"Tam tepemizde değil" dedi Suratsız. "Yukarıda, çarptığım duvarda. Pole, omuzlarıma çıkıp oraya ulaşmayı denemek ister misin?"

15

Jill'in Kayboluşu

Yukarıdan gelen ışık, karanlıktaki hiçbir şeyi aydınlatmıyordu. Diğerleri Jill'in, Suratsız'ın sırtına çıkmaya çalıştığını göremiyor, sadece duyabiliyorlardı. Yani Kıllıkıpırdak'ın, "Parmağını gözüme sokmana gerek yok" ve "Ayağını ağzıma sokmasan iyi olur" ya da "Böylesi daha uygun. Şimdi ben senin bacaklarını tutacağım. Bu dengeni koruyabilmen için, böylece ellerini kullanabileceksin" dediğini duyuyorlardı.

Sonra yukarıya baktılar ve çok geçmeden Jill'in başının ışıkta beliren kapkara şeklini gördüler.

"Pekâlâ?" diye bağırdılar endişeyle.

"Bir oyuk" dedi Jill. "Biraz daha yüksekte olsaydım girebilirdim."

"İçinde ne görüyorsun?" diye sordu Eustace.

"Pek bir şey göremiyorum" dedi Jill. "Suratsız, ba-

caklarımı bırak da omuzlarına basarak ayağa kalkabileyim. Kenara tutunarak dengede durabilirim."

Jill'in hareket ettiğini duyabiliyorlardı ve sonra deliğin kurşuni renkli girişi önünde vücudunun daha büyük bir kısmı seçildi, beline kadar görülebiliyordu.

"Bana bak—" diye başladı Jill, ama aniden bir çığlık kopardı. Tiz bir çığlık değildi bu. Sanki ağzı kapatılmış, ya da ağzına bir şey tıkılmış gibi bir ses çıkmıştı. Tekrar sesine kavuştuğunda avazı çıktığı kadar bağırıyordu, ama diğerleri ne söylediğini anlayamıyordu. Sonra aynı anda iki şey birden oldu. Aydınlık, bir ya da iki saniye kadar tamamıyla perdelenmişti ve itişme, kakışma sesleri geldi. Kıllıkıpırdak'ın nefes nefese, "Çabuk! Yardım edin! Bacaklarını tutun. Biri Jill'i çekiyor. İşte! Hayır, burada. Çok geç!" diyen sesini duydular.

Oyuğun ağzı ve soğuk ışık tekrar ortaya çıktı. Jill ortadan kaybolmuştu.

"Jill! Jill!" diye bağırdılar çılgınlar gibi, ama cevap veren yoktu.

"Neden ayaklarını tutamadın?" dedi Eustace.

"Bilmiyorum Scrubb" diye inledi Suratsız. "Uyumsuz biri olmak için doğmuşsam hiç şaşırmam. Kaderim böyle. Kaderimde Pole'un ölümüne neden olmak varmış, aynı Harfang'da konuşan geyik yemek gibi. Benim hatam olmadığını söylemek istemiyorum tabii."

"Bu başımıza gelebilecek en büyük utanç ve acı" dedi Prens. "Cesur bir bayanı düşmanın ellerine verdik ve biz güvendeyiz."

"Çok karamsar olmayın, efendim" dedi Suratsız. "Bu mağarada pek güvende değiliz, ayrıca açlıktan ölüyoruz."

"Jill'in geçtiği yerden geçip geçemeyeceğimi merak ediyorum" dedi Eustace.

Jill'in başına gelenler şunlardı: Deliğe başını sokar sokmaz, bir tavan penceresinden yukarıya değil, bir üst kat penceresinden aşağıya bakar gibi olmuştu. O kadar uzun süredir karanlıktaydı ki başlangıçta neye baktığını anlayamamıştı, ama görmeyi umduğu güneşli ve aydınlık dünyaya bakmıyordu. Hava ölümcül bir şekilde soğuktu; mavi ışık cılızdı. Epeyce gürültü vardı, havada bir sürü beyaz şey uçuşuyordu. O anda, Suratsız'a ayaklarını bırakması için bağırmıştı.

Bunu yaptıktan sonra daha iyi görüp duyabiliyordu. İki farklı ses duyuyordu; bir sürü ayağın ritmik bir şekilde yere vuruşu ve dört keman, üç flüt ve bir davulun çaldığı müzik. Kendi bulunduğu yeri de açıkça görebiliyordu. Beş metre altında düzlüğe ulaşan dik bir yamaçtaki bir delikten dışarıya bakıyordu. Her şey bembeyazdı. Bir sürü insan hareket halindeydi. Sonra birden soluğu kesildi! Gördüğü yaratıklar küçük ve yakı-

şıklı Faunlar ve saçları arkalarında dalgalanan, yapraktan taçlar takan orman perileriydi. Bir saniye için sanki bilinçsizce hareket ediyorlarmış gibi görünmüştü. Sonra dans etmekte olduklarını anladı – bu öylesine karmaşık figürlerle dolu bir danstı ki, anlamak zaman almıştı. Sonra, cılız mavi ışığın ayışığı, yerdeki beyaz şeyin de kar olduğu şimşek gibi çaktı beyninde. Bundan hiç kuşkusu yoktu! Başının üzerindeki siyah ve soğuk gökyüzünden yıldızlar ona bakıyordu. Dans edenlerin ardındaki uzun ve siyah şeyler ağaçtı. Sadece yukarı dünyaya dönmekle kalmamışlar, Narnia'nın ortasına çıkmışlardı. Jill sevinçten bayılacağını sanmıştı. Duyduğu müzik biraz ürkütücü; Cadı'nın nağmelerini andıran, ama tersine iyi büyüyle dolu olan vahşi bir müzikti.

Tüm bunları anlatmak uzun sürüyor, ama görmek elbette daha kısa sürmüştü. Jill anında diğerlerine, "Bana bakın! Her şey yolunda. Dışarıdayız, evimize döndük" diye bağırmak üzere dönmüştü. "Bana bakın"dan daha ileriye gidememesinin nedeni şuydu: Dans edenlerin etrafında, genelde altın püsküllü, kürk astarlı ve kırmızı renkli en iyi elbiselerini giymiş cücelerden oluşan bir çember vardı. Dansçıların etrafında dönerlerken kartopu fırlatıyorlardı. (Jill'in havada uçuştuğunu gördüğü beyaz şeyler bunlardı.) İngiltere'deki komik

çocukların yaptığı gibi kartoplarını dans edenlere fırlatmıyorlardı. Müzikle öylesine uyumlu ve öylesine mükemmel bir şekilde fırlatıyorlardı ki, dans edenler doğru zamanda doğru figürü yapıyorlarsa kartopları kimseye çarpmıyordu. Buna, büyük kar dansı denir ve Narnia'da bu dans her yıl, kar birikmişse ilk ayışığının olduğu gece yapılır. Kuşkusuz dans olduğu kadar bir oyundur da, çünkü arada sırada dans edenlerden biri çok küçük bir hata yapar, yüzünde bir kartopu patlar ve herkes güler. Ancak iyi bir dans grubu, cüceler ve müzisyenler, tek bir kartopuna bile vurulmadan saatlerce dans edebilir. Dansçıların, bazı gecelerde davulların ritmi ve baykuşların ötüşleri eşliğinde, ay ışığı altında coştukça coşup gün doğana kadar dansa devam ettikleri de olur. Keşke siz de görebilseydiniz.

Jill'i "bak" kelimesine geldiğinde durduran şey, bir cücenin fırlattığı ve dans grubunu geçerek gelip onu tam da ağzından vuran bir kartopuydu. Buna zerre kadar aldırmadı; o anda yirmi kartopu dahi hevesini kıramazdı. Ancak ne kadar mutlu olursanız olun, ağzınız karla doluysa konuşamazsınız. Ağzındaki karı tükürüp tekrar konuşabildiğinde, heyecandan, aşağıdakilerin bu iyi haberi bilmediğini unuttu. Basitçe anlatmak gerekirse, delikten sarkabildiği kadar sarkıp dans edenlere bağırdı.

"İmdat! İmdat! Tepede gömülüyüz. Gelip bizi çıkarın."

Yamaçtaki deliği fark etmemiş olan Narnialılar kuşkusuz çok şaşırdılar, sesin geldiği yeri bulmadan önce birçok değişik yere bakındılar. Jill'i gördüklerinde koşarak ona doğru geldiler, çıkabilenlerin hepsi yamaca tırmandı ve bir düzine kadar el ona doğru uzandı. Jill bunlara tutundu ve delikten dışarı çıkıp dengesiz bir halde baş üstü kayarak yamaçtan aşağıya indi, sonra kendini toparlayıp, "Oh be! Haydi gidip diğerlerini de çıkarın. Atlarla beraber üç kişi daha var ve içlerinden biri Prens Rilian" dedi.

Bunu söylerken etrafında bir kalabalık oluşmuştu, çünkü dans edenlerin haricinde, ilk bakışta görmediği bir sürü seyirci gelmişti koşarak. Ağaçlardan yağmur gibi sincap ve baykuş boşanmıştı. Kirpiler kısa ayaklarıyla becerebildikleri kadarıyla badi badi yürüyerek gelmişlerdi. Ayılar ve porsuklar daha yavaş hareket etmişti. Heyecanla kuyruğunu oynatan büyük bir panter gruba katılanların sonuncusuydu.

Jill'in ne söylediğini anlar anlamaz hepsi harekete geçti. "Kazma, kürek arkadaşlar, kazma kürek. Aletleri getirelim!" dedi cüceler ve son hızla ormana koştular. "Birkaç köstebek uyandırın, onlar cüceler kadar iyi kazıcılardır" dedi bir ses. "Prens Rilian hakkında ne söy-

lemişti?" dedi bir başkası. "Şşşşt!" dedi panter. "Zavallı çocuk çıldırmış, kuşkusuz tepenin içinde kaybolduğu için ne söylediğini bilmiyor." "Doğru" dedi yaşlı bir ayı. "Prens Rilian'ın bir at olduğunu söyledi!" "Hayır, söylemedi" dedi bir sincap şımarıkça. "Evet, söyledi" dedi bir başka sincap daha da şımararak.

"D-d-doğru. G-g-g-gülünç olmayın" dedi Jill. Kekeliyordu, çünkü soğuktan dişleri tıkırdıyordu.

Orman perilerinden biri, cücelerden birinin madencilik aletlerini almaya koşarken düşürdüğü kürklü bir pelerinle Jill'i sarmaladı. Yardım etmeye hazır bir Faun ona sıcak bir içecek getirmek için Jill'in bir mağaranın ağzında gördüğü ateşe doğru, ağaçların arasına koşturdu. O gelmeden önce tüm cüceler beller ve kazmalarla geri döndü ve tepeye hücum ettiler. Sonra Jill, "Merhaba! Ne yapıyorsun? İndir o kılıcı", "Aman ufaklık, yapma böyle", "Tehlikeli biri bu, değil mi?" diye bağırdıklarını duydu. Jill oraya doğru koştu ve Eustace'in delikten çıkan soluk, kirli yüzünü ve yaklaşan herkese kılıç darbesi savuran sağ kolunu gördüğünde ağlasın mı gülsün mü bilemedi.

Çünkü Eustace, son birkaç dakikada olan bitenleri kuşkusuz Jill'den çok farklı yorumlamıştı. Jill'in bağırdığını duymuş ve bilinmeyen bir yerde kaybolduğunu görmüştü. Prens ve Suratsız gibi, o da düşmanların

onu yakaladığını düşünmüştü. O donuk ve mavimsi ışığın ayışığı olduğunu fark edememişti. Oyuğun fosforlu bir ışıkla aydınlanmış olduğunu ve ancak Tanrı'nın bilebileceği şeytani yeraltı yaratıklarıyla dolu başka bir mağaraya açıldığını düşünmüştü. Suratsız'ı ona destek olması için ikna ettiğinde ve kılıcını çekip başını dışarıya çıkardığında çok cesurca bir şey yapıyordu. Ellerinden gelseydi diğerleri daha önce yapardı bunu, ancak oyuk onlar için çok dardı. Eustace, Jill'den biraz daha iri ve çok daha sakardı, bu yüzden dışarı çıkarken başını oyuğun duvarına çarpmış ve yüzüne küçük bir çığ düşmüştü. Gözlerini açınca, bir düzine şeklin hızla ona doğru koştuğunu fark etmişti. Bu durumda kendini korumaya çalışması hiç de şaşırtıcı değildi.

"Dur, Eustace, dur" diye bağırdı Jill. "Onlar dostlarımız. Görmüyor musun? Narnia'ya çıktık. Her şey yolunda."

Eustace nerede olduğunu anladı ve cücelerden özür diledi (cüceler önemli olmadığını söylediler) ve birkaç dakika önce Jill'e yardım eden düzinelerce tombul, kıllı cüce eli onun dışarıya çıkmasına yardım etti. Sonra Jill yamaca tırmandı, başını karanlık kovuğa soktu ve aşağıdakilere iyi haberi verdi. Başını çevirirken Suratsız'ın, "Ah, zavallı Pole. Şu son olay onun için çok faz-

laydı. Kafayı üşüttüyse şaşırmam. Hayal görmeye başladı" dediğini duydu.

Jill, Eustace'e döndü ve el ele tutuşarak gecenin özgür havasını derin derin içlerine çektiler. Eustace için sıcak bir pelerin, her ikisi için sıcak içecekler getirildi. Onlar içeceklerini yudumlarken, cüceler deliğin etrafındaki karların büyük bir kısmını ve çimleri temizlemişti; artık kazmalar ve beller, on dakika önce Faunlar ve orman perilerinin mutlulukla dans ettikleri gibi dans etmekteydi. Sadece on dakika! Jill ve Eustace, karanlıktaki tüm tehlikeleri ve yeraltının tüm bunaltıcılığını sadece geçmişte kalan kötü bir rüyaymış gibi hatırlıyorlardı. Burada dışarıda, ayın ve büyük yıldızların (Narnia yıldızları bizim dünyamızdakinden daha yakındadır) altında, nazik ve mutlu yüzlerin arasında, insan yeraltı diye bir yerin varlığına inanamıyordu.

Onlar daha sıcak içeceklerini bitirmeden, yeni uyandırılmış, hâlâ uykulu ve bundan pek hoşlanmayan bir düzineye yakın köstebek göründü. Ne olduğunu anlar anlamaz zevkle işe koyuldular. Faunlar bile küçük el arabalarıyla toprak taşıyarak işe yarıyor ve sincaplar, Jill onların ne yaptıklarını öğrenemedi, ama büyük bir heyecanla ileri geri zıplıyor ve dans ediyorlardı. Ayılar ve baykuşlar nasihat vermekle yetiniyor ve çocuklara (Jill'in ateşin ışığını gördüğü) mağaraya gidip ısınarak,

yemek yemeyi isteyip istemediklerini sorup duruyorlardı. Ama çocuklar arkadaşlarının özgürlüğe kavuşmalarını görmeden uzaklaşmaya yanaşmıyordu.

Bizim dünyamızdaki hiç kimse, bu türden bir işte Narnia'daki cüceler ve konuşan köstebeklerin çalıştığı gibi çalışamaz; çünkü cüceler ve köstebekler bunu iş olarak görmez, kazmaktan hoşlanırlar. Böylece yamaçta büyük ve siyah bir delik açmaları pek uzun sürmedi. Karanlıktan ayışığına – insan onların ne olduğunu bilmeseydi bu oldukça korkunç olurdu – önce uzun bacaklı, sivri şapkalı Suratsız, sonra da beraberindeki iki atla Prens Rilian çıktı.

Suratsız ortaya çıktığında her yandan bağırışlar yükseldi: "Hey, bu bir Kıllıkıpırdak. Hey, bu dostumuz Suratsız, doğudaki bataklıklarda yaşayan sevgili Suratsız. Neler yapıyordun Suratsız? Senin için arama grupları çıkarıldı, Lord Yaygaracı ilanlar astırıyordu, ödüller

vaat edilmişti!" Ancak gürültülü bir yurt odasına müdür girmiş gibi, her şey bir anda yatıştı. Prens'i görmüşlerdi.

Kimse bir an için bile onun kim olduğundan kuşkulanmadı. Onu büyülenmesinden önceki günlerden hatırlayan bir sürü hayvan, cüce ve orman perisi; babası Kral Caspian'ın genç bir adamken nasıl göründüğünü hatırlayan ve benzerliği fark eden bazı yaşlılar vardı. Ne olursa olsun onu tanıyacaklardı. Yeraltı Ülkesi'ndeki uzun tutsaklığından dolayı soluk, siyahlar giyinmiş, darmadağınık ve yorgun olmasına rağmen, yüzünde ve tavırlarında herkesin tanıyacağı bir şey vardı. O ifade, Aslan'ın isteğiyle hüküm süren ve Cair Paravel'de Yüce Kral Peter'in tahtında oturan tüm gerçek Narnia kralarının yüzünde vardır. Tüm şapkalar çıkarıldı ve herkes diz çöktü; bir an sonra dehşet bir tezahürat, bağırışlar, zıplamalar, sevinçten bayılmalar, el sıkışmalar,

öpüşmeler ve kucaklaşmalar başladı ve Jill'in gözleri yaşlarla doldu. Çektikleri tüm acılara değmişti.

"Ekselansları arzularsa" dedi cücelerin en yaşlısı, "şuradaki mağarada kar dansının sonu için yemek hazırlıyorlar—"

"Seve seve" dedi Prens. "Çünkü hiçbir prens, şövalye, beyefendi ya da bir ayı, bizim bu gece yaşadığımıza benzer bir açlık yaşamamıştır."

Kalabalık, ağaçların arasından mağaraya doğru yürümeye başladı. Jill, Suratsız'ın onlara, "Hayır, hayır benim hikâyem bekleyebilir. Anlatmaya değecek bir şey olmadı bana. Ben haberleri duymak istiyorum. Yavaş yavaş söylemeye kalkışmayın, çünkü hepsini bir anda duymak istiyorum. Kralın gemisi kazaya uğradı mı? Hiç orman yangını çıktı mı? Calormen sınırlarında savaş oldu mu? Birkaç ejderha saldırdıysa hiç şaşırmam" dediğini duydu. Tüm yaratıklar yüksek sesle güldüler ve "Tam da bir Kıllıkıpırdak gibi konuşuyor, değil mi?" dediler.

Çocuklar açlıktan ve yorgunluktan neredeyse bayılacaklardı; ama mağaranın sıcaklığı ve alevlerin bir çiftlik evinin mutfağında olduğu gibi, duvarlarda, dolaplarda, bardaklarda, tabaklarda ve düzgün taş zeminde dans edişini görmek onları biraz canlandırmıştı. Yine de, yemekler hazırlanırken ikisi birden uyuyakaldı.

Onlar uyurken Prens Rilian tüm macerasını yaşlı ve bilge hayvanlara ve cücelere anlatıyordu. Artık hepsi (kuşkusuz uzun zaman önce Narnia'ya o uzun kışı getiren Beyaz Cadı'yla aynı türden biri olan) kötü ruhlu cadının her şeyi nasıl planladığını, neden önce Rilian'ın annesini öldürüp sonra Rilian'ı büyülediğini öğrenmişti. Cadının nasıl Narnia'nın altını kazdığını, Rilian'ı kullanarak burayı yönetmek istediğini, Rilian'ın ise kralı olacağı ülkenin aslında kendi ülkesi olduğunu hayal bile edemediğini dinlediler. Hikâyenin çocukların anlattığı bölümünden de, bu cadının Harfang'daki tehlikeli devlerle nasıl dostluk ve işbirliği içinde olduğunu anladılar. "Tüm bunlardan çıkan ders, Ekselansları" dedi en yaşlı cüce, "o kuzeyli cadılar hep aynı şeyi istiyor ve amaçlarına ulaşmak için her çağda değişik planlar yapıyorlar."

16

Yaraların İyileşmesi

Jill ertesi sabah uyanıp da kendini bir mağarada bulduğunda, bir an için yeraltında olduğunu düşünüp korktu. Üstünde kürk bir manto olduğunu, ot bir yatakta yattığını, taş ocakta (sanki az önce yakılmış gibi) çıtırdayarak yanan odunları ve mağaranın ağzından gelen sabah güneşini gördüğünde mutlu gerçeği hatırladı. Bir önceki gece, çok uykuları olmasına rağmen, mağarada toplanıp nefis bir akşam yemeği yemişlerdi. Cücelerin kendilerinden büyük tavalarla ateşin etrafına toplanmasını, cızırtıları ve sosislerin harika kokusunu hayal meyal hatırlıyordu. Bunlar, yarısı soya fasulyesi ve ekmekle doldurulmuş berbat sosisler değil, gerçekten etli, baharatlı, pişerken yarılan ve iyi pişen sosislerdi. Kocaman bardaklarla köpüklü kakaolar içmişler; közlenmiş patatesler, kestane kebaplar, ortası üzümle doldurulup fırın-

lanmış elmalar ve tüm bu sıcak şeylerden sonra, biraz kendilerine gelmek için dondurma yemişlerdi.

Jill oturup etrafına bakındı. Suratsız ve Eustace fazla uzağında değildi ve ikisi de mışıl mışıl uyuyordu.

"Hey, siz ikiniz!" diye bağırdı Jill yüksek sesle. "Hiç uyanmayacak mısınız?"

"Şşşşt, şşşşt!" diye uykulu bir ses duyuldu yukarılardan bir yerden. "Sakin olma zamanıdır. İyi bir uyku çek, evet, evet. İş çıkarma. Pu-huuu!"

"Hey, sanırım bu—" dedi Jill, mağaranın bir köşesindeki dolaplı saatin üstüne tünemiş beyaz ve kabarık tüy yığınına bakarak, "sanırım bu Bay Pasparlak!"

"Doğru, doğru" dedi Baykuş, başını kanadının altından çıkarıp bir gözünü açarak. "Saat iki civarında Prens'e bir mesaj getirdim. Sincaplar iyi haberi verdi bize. Prens için bir mesaj. Prens gitti. Siz de arkadan gideceksiniz. İyi günler" dedi ve başı tekrar kanadın altında kayboldu.

Jill Baykuş'tan daha fazla bilgi alamayacağını anlayınca kalktı ve yıkanıp kahvaltı edebilme umuduyla etrafa bakınmaya başladı. Tam o sırada küçük bir Faun, toynaklarının taş zeminde çıkardığı trik-trak sesleriyle koşarak mağaraya geldi.

"Ah! Sonunda uyandın Havvakızı" dedi. "Âdemoğlunu uyandırsan iyi olur. Birkaç dakika içinde gitmeniz

gerekiyor, iki Sentor nezaket gösterip, Cair Paravel'e kadar sırtlarına binebileceğinizi söyledi." Alçak bir sesle ekledi, "Bir Sentor'a binmenin çok özel bir şeref olduğunu anlamalısınız. Daha önce kimsenin bunu yaptığını sanmıyorum. Onları bekletmeye gelmez."

Eustace ve Suratsız uyandırıldıkları an, "Prens nerede?" diye sordular.

"Cair Paravel'deki babasını, Kral'ı görmeye gitti" dedi ismi Orruns olan Faun. "Ekselanslarının gemisi her an limana girebilir. Öyle görünüyor ki Kral fazla uzaklaşmadan Aslan'la karşılaşmış. Düşünde mi yoksa gerçekten mi bilmiyorum. Aslan, Narnia'ya ulaştığında uzun süredir kayıp olan oğlunu onu beklerken bulacağını söyleyip onu geri göndermiş."

Eustace kalktı, Jill'le birlikte kahvaltı için Orruns'a yardım etmeye başladılar. Suratsız'a yatakta kalması söylenmişti. Bulutoğlu ismindeki ünlü bir doktor ya da (Orruns'un deyişiyle) "sülük" olan bir Sentor onun yanık ayağına bakmaya geliyordu.

"Ah!" dedi Suratsız, huzurlu bir ses tonuyla, "bacağımı dizimden kesmek isterse hiç şaşmam. Görürsünüz." Yatakta kalmaktan memnundu.

Kahvaltı sahanda yumurta ve kızarmış ekmekten ibaretti. Eustace sanki gece yarısı tıka basa yememiş gibi saldırmıştı.

"Bana bak Âdemoğlu" dedi Faun, Eustace'in lokmalarına dehşetle bakarak. "Bu kadar acele etmene gerek yok. Sentorların kahvaltılarını bitirdiklerini sanmıyorum."

"O zaman çok geç kalkmış olmalılar" dedi Eustace. "Bahse girerim saat onu geçmiştir."

"Ah, hayır" dedi Orruns. "Şafaktan önce kalktılar."

"O zaman kahvaltı etmek için uzun bir süre beklemiş olmalılar" dedi Eustace.

"Hayır, beklemediler" dedi Orruns. "Uyandıkları an yemeye başladılar."

"Yapma!" dedi Eustace. "Kahvaltıda çok mu fazla yerler?"

"Âdemoğlu anlamıyor musun? Bir Sentor'un hem insan midesi, hem de at midesi vardır. Kuşkusuz ikisi de kahvaltı ister. Bu yüzden ilk önce sütlü lapa, balık, böbrek, domuz, yumurta, soğuk jambon, kızarmış ekmek ve marmelat yer ve kahve ile bira içer. Ondan sonra bir saat kadar otlayıp, üzerine sıcak lapa, biraz yulaf ve bir kese şeker yiyerek at kısmının bakımını yapar. Bunun için, bir Sentor'dan hafta sonunu sizinle geçirmesini istemek çok masraflı bir şeydir. Gerçekten çok masraflı bir şey."

O anda mağaranın ağzından toynak sesleri geldi, çocuklar o yöne baktı. İki Sentor mağaranın içine bak-

mak için başlarını eğmiş onları bekliyordu. Birinin sakalı siyah, diğerininki altın sarısıydı ve sakalları muhteşem göğüslerinin üzerinden aşağıya dökülüyordu. Çocuklar en kibar hallerini takındı ve kahvaltılarını çabucak bitirdiler. Kimse, Sentorları gördüğünde onların gülünç olduğunu düşünmez. Kafaları yıldızlardan öğrendikleri antik bilgilerle doludur, ciddi ve heybetli yaratıklardır, kolay kolay mutlu edilemez ve kızdırılamazlar; ama kızgınlıkları kocaman bir dalgaya benzer.

"Elveda sevgili Suratsız" dedi Jill, Kıllıkıpırdak'ın yatağına yaklaşarak. "Sana oyunbozan dediğimiz için üzgünüm."

"Ben de" dedi Eustace. "Bu dünyadaki en iyi dostumuz sendin."

"Umarım tekrar karşılaşırız" diye ekledi Jill.

"Öyle bir şansımız olmadığını söylemeliyim" diye cevapladı Suratsız. "Eski kulübemi göreceğimi de pek sanmıyorum. Prens iyi bir delikanlı, ama çok güçsüz olduğunu düşünmüyor musunuz? Yeraltında yaşarken sağlığını kaybetmişse şaşmam. Her an patlayacakmış gibi görünüyor."

"Suratsız!" dedi Jill. "Sen yaşlı bir sahtekârsın. Cenaze törenindeymişiz gibi hüzünlü şeyler söylüyorsun, ama aslında mutlu olduğunu biliyorum. Gerçekte bir

aslan kadar cesur olduğun halde her şeyden korkuyormuş gibi konuşuyorsun."

"Cenaze töreni dedin de—" diye başladı Suratsız, ama Jill toynaklarını yere vuran Sentorları duyduğunda, ince boynuna kollarını dolayıp çamura bulanmış gibi görünen yüzünü öperek onu şaşırttı; Jill bunu yaparken Eustace de kuvvetle elini sıkıyordu. Sonra ikisi de Sentorlara doğru koştu ve yeniden yatağına yatan Suratsız kendi kendine, "Yakışıklı bir delikanlı olmama rağmen, Jill'in bunu yapacağını rüyamda görsem inanmazdım" diye söylendi.

Bir Sentor'a binmek kuşkusuz büyük bir şereftir (Jill ve Eustace hariç dünyada yaşayan hiç kimse bunu yapmamıştır), ancak hiç rahat değildir. Çünkü insan ölüme susamadıysa bir Sentor'u eyerlemeyi düşünmez, onun çıplak sırtına binmekse hiç eğlenceli değildir; hele Eustace gibi ata binmeyi iyi bilmiyorsanız. Sentorlar çok ciddi ve son derece kibardır. Narnia ormanlarında ilerlerken başlarını çevirmeden konuşuyorlar, çocuklara şifalı bitkileri ve köklerini, gezegenlerin etkileşimlerini, anlamlarıyla birlikte Aslan'ın dokuz ismini ve buna benzer şeyleri anlatıyorlardı. Yolculuğun biraz sarsıcı olması pek ciddi bir sorun değildi aslında. Yamaçların ve açık alanların kar altında parıldayışını görmek, insana günaydın diyen kuşlar ve sincaplarla karşılaş-

mak, tekrar Narnia havasını içlerine çekmek ve Narnia ağaçlarının hışırtısını duyabilmek için, her şeylerini feda etmeye hazırdı çocuklar. Kış güneşinde pırıl pırıl akan masmavi nehre (sıcacık ve kırmızı kiremitli küçük Beruna kasabasındaki nehir) ulaştılar ve Narnia'da balıkçılık yapan Kıllıkıpırdaklar tarafından bir mavna ile karşı kıyıya götürüldüler. Nehrin güney yakasında ilerleyerek kısa süre sonra Cair Paravel'e vardılar. Narnia'ya ilk ayak bastıklarında gördükleri o parlak gemiyi büyük bir kuş gibi nehirden yukarıya süzülürken gördüler. Tüm saray iskeleyle kale arasındaki yeşillikte Kral Caspian'ı karşılamak için toplanmıştı. Siyah elbiselerini çıkarmış ve gümüş zırhının üzerine kırmızı bir pelerin giymiş olan Rilian, suyun kenarında durmuş babasını bekliyordu; Cüce Yaygaracı yanında, küçük eşek arabasında oturuyordu. Çocuklar o kalabalıktan geçip prense ulaşma şanslarının olmadığını anladılar. Sentorlara, sırtlarında biraz daha oturarak olup biteni yukarıdan seyredip seyredemeyeceklerini sordular, bunu yaparken biraz utanmışlardı. Sentorlar bunu yapabileceklerini söyledi.

Suyun üzerinde, gümüş trompetlerin geminin güvertesinden gelen ihtişamlı sesi duyuldu; gemiciler halatları fırlattı ve fareler (tabii ki konuşan fareler) ve Kıllıkıpırdaklar halatları iskeleye bağladı; gemi iskeleye ya-

naştı, kalabalıkta bir yerlerde gizlenmiş müzisyenler ağırbaşlı bir marş çalmaya başladı. Çok geçmeden kralın kalyonu demir atmıştı, fareler pasarellayı sürdüler.

Jill yaşlı kralın iskeleye inmesini bekliyordu. Ama bir sorun varmış gibi görünüyordu. Soluk yüzlü bir lord karaya çıktı ve Prens ile Yaygaracı'nın önünde diz çöktü. Birkaç dakika baş başa konuştular, hiç kimse ne dediklerini duymamıştı. Müzik çalmaya devam ediyor, herkesin kaygılanmaya başladığı hissedilebiliyordu. Sonra güvertede, bir şey taşıyan dört şövalye görüldü. İskeleye inmeye başladıklarında taşıdıkları şeyin ne olduğu anlaşılmıştı. Solgun ve hareketsiz bir halde yatağında yatan yaşlı kraldı bu. Yatağı yere koydular. Prens eğilip kralı kucakladı. Kral Caspian'ın oğlunu kutsamak üzere kolunu kaldırdığını görebiliyorlardı. Herkes tezahürata başladı, ama bu gönülsüz, kırık kalple yapılan bir tezahürattı, çünkü herkes yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu anlamıştı. Sonra Kral'ın başı aniden yastığına düştü, müzisyenler sustu, ortalık ölüm sessizliğine büründü. Prens, yatağın yanında diz çökerek başını Kral'ın başının üzerine koydu ve ağlamaya başladı.

Fısıltılar ve gidip gelmeler oldu. Sonra Jill ve Eustace şapka, bone, miğfer ve külah takmakta olan herkesin başlıklarını çıkardığını fark etti. Kalenin üzerinden bir hışırtı duydular; üzerinde altın Aslan arması olan bü-

yük sancak yarıya indiriliyordu. İnleyen telli çalgılar ve hüzünlü borular tekrar çalmaya başladı; bu kez insanı hüngür hüngür ağlatacak bir melodi çalıyorlardı.

Sentorların sırtından indiler. Sentorlar bunu hiç fark etmemişti.

"Keşke evde olsaydım" dedi Jill.

Eustace bir şey söylemeden başını salladı ve dudaklarını ısırdı.

"Ben geldim" dedi derin bir ses, arkalarından.

Döndüler ve Aslan'ı gördüler; öylesine parlak, gerçek ve güçlüydü ki, onunla kıyaslandığında her şey soluk ve karanlık kalıyordu. Çok geçmeden Jill ölü Narnia Kralı'nı unuttu ve Eustace'i uçurumdan nasıl düşürdüğünü, neredeyse tüm işaretleri nasıl yüzlerine gözlerine bulaştırdıklarını, birbirlerini terslemelerini ve kavgalarını hatırladı. "Özür dilerim" demek istedi, ama konuşamadı. Sonra Aslan gözleriyle onları kendisine doğru çekti, eğildi ve diliyle yüzlerine dokunarak, "Artık bunları düşünmeyin. Ben her zaman azarlamam. Size verdiğim görevi layıkıyla yerine getirdiniz" dedi.

"Lütfen, Aslan" dedi Jill, "artık eve dönebilir miyiz?"

"Evet. Sizi eve götürmek için geldim" dedi Aslan. Sonra ağzını açtı ve üflemeye başladı. Bu kez havada uçuyorlarmış gibi bir his yoktu; onun yerine sanki on-

lar kıpırdamadan duruyormuş, Aslan'ın vahşi nefesi gemiyi, ölü kralı, kaleyi, karları ve kış havasını uzaklara üflüyormuş gibi görünüyordu. Tüm bunlar, döne döne yükselen bir duman gibi havaya süzüldü ve çocuklar kendilerini ağaçlar arasında düzgün bir çimlikte, temiz ve berrak bir derenin yanında, yaz güneşinin parlak ışığında dikilirken buldular. Sonra dünyanın sonunun çok yükseğinde ve ötesinde olan Aslan Dağı'nda olduklarını anladılar. Ancak garip olan şey, nereden geldiğini bilmemelerine rağmen, Kral Caspian'ın cenaze müziğinin hâlâ devam etmesiydi. Derenin yanında, önlerinde Aslan yürüyorlardı; Aslan öylesine güzelleşmiş ve müzik öylesine dokunaklı bir hale gelmişti ki, Jill gözlerindeki yaşların nedeninin hangisi olduğunu bilemiyordu.

Sonra Aslan durdu ve çocuklar dereye baktı. Orada, dere yatağının altın rengi çakıllarının üzerinde Kral Caspian yatıyordu. Su, Kral'ın bedeninin üzerinden cam gibi akıyordu. Uzun beyaz sakalı bir su yosunu gibi dalgalanıyordu. Üçü de orada durup ağladı. Aslan bile ağladı; dünya büyüklüğündeki bir elmastan bile daha değerli olan büyük Aslan gözyaşları döktü. Jill, Eustace'in ağlarken ne bir çocuğa ne de bir delikanlıya benzediğini düşündü; gerçekten de söylendiği gibi, o dağda insanların hangi yaşta olduklarını anlamak imkânsızdı.

"Âdemoğlu" dedi Aslan, "şu çalılığa git ve oradan bir diken koparıp bana getir."

Eustace itaat etti. Diken yaklaşık yirmi beş santimdi ve bir hançer kadar keskindi.

"Onu pençeme batır Âdemoğlu" dedi Aslan ve sağ ön pençesini kaldırıp Eustace'e uzattı.

"Bunu yapmak zorunda mıyım?" dedi Eustace.

"Evet" dedi Aslan.

Eustace dişlerini sıktı ve dikeni Aslan'ın pençesine batırdı. Gördüğünüz ya da hayal edebileceğiniz tüm kırmızılıklardan daha kırmızı, kocaman bir kan damlası düştü. Akan kan dereye karışıp kralın vücuduna ulaştı. Aynı anda hüzünlü müzik durdu ve ölü kral değişmeye başladı. Beyaz sakalı grileşti, griden sarıya dönüştü ve kısalıp tamamıyla yok oldu; çökmüş yanakları tombullaşıp gençleşti, kırışıklar kayboldu, gözleri açıldı ve gülmeye başladı. Sıçrayıp gencecik bir adam ya da küçük bir oğlan çocuğu olarak ayağa kalktı. Jill hangisi olduğuna karar veremiyordu çünkü Aslan'ın ülkesinde insanların belirli bir yaşı yoktu. Bu dünyada bile, kuşkusuz yalnızca aptal çocuklar çocuk gibi, yalnızca aptal yetişkinler yetişkin gibi davranır. Aslan'a koşup kollarını kocaman boynuna doladı ve Aslan'a bir kralın güçlü öpücüklerini verdi, Aslan da ona bir aslanın vahşi öpücüklerini.

Sonunda Caspian diğerlerine döndü. Şaşkınlık ve neşeyle kocaman bir kahkaha patlattı.

"Hey! Eustace!" dedi. "Eustace! Her şeye rağmen Dünyanın Sonu'na ulaştın ha? Denizyılanıyla kavgada kırdığın ikinci kılıcıma ne oldu?

Eustace kollarını açarak ona doğru bir adım attı, ama ürkmüş bir ifadeyle geri çekildi.

"Bana bak! Bence—" diye kekeledi. "Her şey iyi hoş. Peki sen – Yani sen—"

"Aaa, eşeklik etme" dedi Caspian.

"Ama" dedi Eustace, Aslan'a bakarak. "O ölmemiş miydi?"

"Evet" dedi Aslan çok alçak bir sesle, güler gibi (Jill öyle düşünüyordu). "Öldü. Birçok insan ölmüştür, biliyorsun. Ben bile öldüm. Ölmeyen çok az insan var."

"Ah" dedi Caspian. "Seni rahatsız eden şeyi anlıyorum. Benim hayalet ya da saçma sapan bir şey olduğumu düşünüyorsun. Anlamıyor musun? Şimdi Narnia'da görünseydim hayalet olurdum. Ben artık Narnia'da yaşamıyorum. Ama kimse kendi ülkesinde hayalet olamaz. Sizin dünyanıza gelseydim belki hayalet olurdum. Bilmiyorum. Ancak burada olduğunuza göre sanırım orası sizin dünyanız da değil artık."

Çocukların içlerinde büyük bir umut belirdi. Aslan başını salladı. "Hayır canlarım" dedi. "Beni tekrar gör-

düğünüzde buraya kalmak için gelmiş olacaksınız. Yalnız şimdi değil. Bir süre için kendi dünyanıza geri dönmelisiniz."

"Efendim" dedi Caspian, "her zaman onların dünyasına bir göz atmak istemişimdir. Yanlış olur mu acaba?"

"Artık öldüğün için yanlış şeyler isteyemezsin oğlum" dedi Aslan. "Onların dünyasını onların zamanıyla beş dakikalığına göreceksin. Orada işleri yoluna koyman bundan uzun sürmez." Sonra Aslan, Jill ve Eustace'in nereye gittiklerini ve Uygulama Okulu hakkındaki her şeyi Caspian'a anlattı. Çocuklardan fazlasını biliyor gibi görünüyordu.

"Kızım" dedi Aslan, Jill'e, "şu çalıdan ince bir dal kopar." Jill dalı kopardı; eline alır almaz dal yeni ve güzel bir binici kırbacına dönüştü.

"Şimdi, Âdemoğulları, kılıçlarınızı çekin" dedi Aslan. "Keskin olmayan kısmını kullanın, çünkü karşınıza korkaklar ve çocuklar çıkacak, savaşçılar değil."

"Sen de bizimle geliyor musun Aslan?" dedi Jill.

"Onlar sadece arkamdan görecekler beni" dedi Aslan.

Onları aceleyle ormanın içine götürdü, birkaç adımdan sonra Uygulama Okulu'nun duvarı önlerinde göründü. Sonra Aslan öyle bir kükredi ki, gökyüzünde-

ki güneş titredi ve duvarda on metrelik bir aralık oluştu. Aralıktan, maceraları başlamadan önce gördükleri aynı donuk sonbahar göğünün altında, okulun çalılıklarına ve spor salonunun çatısına bakıyorlardı. Aslan, Jill ve Eustace'e dönüp üzerlerine soludu ve alınlarına diliyle dokundu. Sonra duvarda açtığı aralığın ortasına uzandı ve altın rengi sırtını İngiltere'ye, soylu yüzünü kendi topraklarına çevirdi. Aynı anda Jill, gayet iyi tanıdığı birkaç kişinin defneler arasından onlara doğru koştuğunu gördü. Çetenin çoğu oradaydı; Adela Pennyfather, Cholmondely Major, Edith Winterblott, Sivilceli Sorner, Koca Bannister ve iğrenç Garret ikizleri. Aniden durdular. Yüzleri değişti ve tüm huysuzlukları, kibirleri, zalimlikleri ve sinsilikleri bir dehşet ifadesine dönüşerek kayboldu. Çünkü duvarın göçmüş olduğunu, fil kadar büyük bir aslanın orada yattığını ve silahlı, pırıltılı elbiseler giymiş üç kişinin üstlerine üstlerine geldiğini görmüşlerdi. Aslan'ın verdiği güçle, Jill kırbacını kızlara, Caspian ve Eustace kılıçlarını oğlanlara öyle bir vuruyordu ki, iki dakika sonra tüm kabadayılar çılgınlar gibi koşuşturmaya, "Cinayet! Faşistler! Aslanlar! Bu adil değil" diye bağırmaya başladı. Sonra müdür (bu arada, müdür değil, 'müdire' demek gerek, çünkü o bir kadındı) neler olduğunu anlamak için koşarak geldi. Aslan'ı, göçmüş duvarı, Caspian'ı, Jill'i ve

Eustace'i (ki onları tanıyamamıştı) görünce çılgın gibi gerisin geri okula döndü. Polise telefon ederek sirkten kaçmış bir aslan ve duvarları yıkan, kılıçları olan firar etmiş mahkûmlarla ilgili hikâyeler anlattı. Bu karmaşanın ortasında Jill ve Eustace sessizce okula girip parıltılı elbiselerini sıradan elbiselerle değiştirdiler ve Caspian kendi dünyasına geri döndü. Duvar Aslan'ın sözleriyle tekrar yerli yerine oturmuş, aralık kapanmıştı. Polis geldiğinde ne aslan, ne göçmüş duvar ne de firari mahkûm bulabildi, ama müdirenin deli gibi davrandığını görünce bir soruşturma açtılar. Soruşturmada bir sürü şey ortaya çıktı ve yaklaşık on kişi okuldan atıldı. Müdirenin arkadaşları, onun işe yaramadığını görünce diğer müdürlerin işlerine karışsın diye onu müfettiş yaptılar. Bunda da pek başarılı olamadığını öğrendiklerinde onu parlamentoya soktular, o da ömrünün sonuna kadar mutlulukla yaşadı.

Eustace şık elbiselerini bir gece gizlice okulun bahçesine gömdü, ama Jill kendi elbiselerini eve götürdü ve daha sonraki tatillerde, kıyafet balolarında giydi. O günden sonra Uygulama Okulu'nda her şey iyiye gitti ve oldukça iyi bir okul oldu. Jill ve Eustace her zaman dost kaldı.

Uzaklarda, Narnia'da, Kral Rilian babası Denizci Caspian'ı gömdü ve onun için yas tuttu. Kendisi Nar-

nia'yı güzelce yönetti, onun devrinde ülke mutluydu, ama Suratsız (ayağı üç hafta içinde tamamen iyileşti) güneşli sabahların ardından her zaman yağmurlu akşamlar geleceğini, iyi günlerin sonsuza kadar sürmesinin beklenemeyeceğini söylüyordu. Yamaçtaki oyuk açık bırakılmıştı. Narnialılar sıcak yaz günlerinde, fenerler ve gemilerle oraya girip suya iner, şarkılar söyleyip, gemileriyle serin ve karanlık yeraltı denizinde yolculuk eder, sonra geri gelir ve fersahlarca derinlerdeki şehirler hakkında hikâyeler anlatırlar. Eğer Narnia'ya gitme şansınız olursa o mağaralara göz atmayı unutmayın.

C.S. Lewis'in
önerdiği okuma sırasıyla
Narnia Günlükleri:

Büyücünün Yeğeni

Aslan, Cadı ve Dolap

At ve Çocuk

Prens Caspian

Şafak Yıldızı'nın Yolculuğu

Gümüş Sandalye

Son Savaş

KAYIP PRENSİN PEŞİNDE

Kaderi şeytani bir büyünün
bozulmasına bağlı . . . kendini bekleyen
tehlikeden habersiz bir ülke: NARNİA

Kayıp prensi bulmak üzere görevlendirilen
bir grup arkadaş, tehlikelerle dolu
bir yolculuğa çıkar. Ancak bu görev
onları çok güzel, bir o kadar da ölümcül
bir cadıyla karşı karşıya bırakır.

KİTAP

ISBN 975-991-077-2

Kapak İllüstrasyon
Doğan Egmont Ya
www.narnia.com

P4-ANU-209

ayımlanmış